WALT WHITMAN

ÇİMEN YAPRAKLARI - III

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: FAHRİ ÖZ

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 5920

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüpanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüpanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamıyacaktır.

23 Haziran 1941
Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

WALT WHITMAN
ÇİMEN YAPRAKLARI - III

ÖZGÜN ADI
LEAVES OF GRASS

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
FAHRİ ÖZ

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM, EYLÜL 2023 İSTANBUL

ISBN 978-625-429-555-3 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-429-554-6 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
KERESTECİLER SİTESİ FATİH CADDESİ YÜKSEK SOKAK NO: 11/1 MERTER
GÜNGÖREN İSTANBUL
Tel: (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03
Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
e-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr

WALT WHITMAN

ÇİMEN YAPRAKLARI - III

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN:
FAHRİ ÖZ

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Bu Ciltte Yer Alan Şiirler

Yol Kenarında

"Yol Kenarında" Whitman'ın güncel politik gelişmeleri konu alan çok sayıda kısa şiirini barındırır. Epigramlar, yergiler ve taşlamalar onun dışa dönük, tarihi ve siyaseti konu alan şiirler yazdığını da gösterir.

"Bir Boston Baladı" Whitman'ın yazdığı tek taşlamadır. 1850 yılında çıkarılan Kaçak Köle Yasası kaçak kölelerin yakalandıklarında sahiplerine geri gönderilmesini zorunlu kılıyordu. Yasayı kendi iç işlerine bir müdahale olarak gören Kuzey eyaletleri bu uygulamaya şiddetle karşı çıkıyorlardı. Kölelerinin Kuzey eyaletlerinde izini süren köle sahipleri kaçağın kendilerine ait olduğunu kanıtlamak için bir federal yetkilinin tanıklığına ihtiyaç duyuyordu. Ancak yetkilinin kaçak kölenin sahibine ait olduğuna tanıklık etmesi için 10 dolar, aksi duruma tanıklık etmesi karşılığında 5 dolar alması köle sahiplerini kayıran bir rüşvet olarak görülüyordu. Bu yüzden köleliğe karşı olan Kuzey eyaletlerinde insanlar kölelerin Kuzey'e ya da Kanada'ya kaçışına yardım ediyordu. Öyle ki Yer Altı Demiryolu (Underground Railroad) adıyla anılan bu yöntem sayesinde Ontario'daki siyah nüfus 1850'lerde ikiye katlanarak on bir bine ulaşmıştı.

"Bir Boston Baladı" kaçak köle Anthony Burns'ün 1854 yılında kölelik karşıtı bir şehir olan Boston'da yakalanması ve sahibine geri yollanması olayına dayanır. Bostonlular

Burns'ün sahibine götürüleceği gemiye bindirilmek üzere yüzlerce asker eşliğinde şehrin içinden iskeleye götürülüşünü protesto etmiştir.

"Avrupa" ilk olarak Latince "ayaklanacağız, dirileceğiz" anlamına gelen "Resurgemus" adını taşıyordu. 1856 yılında "Avrupa'nın Ölen Genç Erkeklerinin Şiiri" adını aldı, 1860 yılında ise mevcut başlığına kavuştu. Şiir Amerikan Devrimi'nin 72'nci ve 73'üncü yıllarına karşılık gelen Avrupa'daki 1848-49 devrimlerini övmek üzere yazılmıştı.

"Bir El Aynası" şiirinin Valery Larbaud'nun "Le Masque" şiirinden etkilendiği iddia edilir (Bkz. Erkkila). Lewis ise şiirin Calamus'taki yaşam sevincine karşıt bir ruh hâlinin baskın olduğundan dem vurur.

"Eyaletler'e" şiirinde geçen 16, 17 ve 18. başkanlıklar sırasıyla Millard Fillmore (1850-1853), Franklin Pierce (1853-1857) ve James Buchanan'ın (1857-1861) dönemleridir. Whitman bu dönemlerdeki kongre üyelerini ve yargıçları siyasi fırsatçılık ve yolsuzlukla suçlar. Şiir aynı zamanda bazı eyaletlerde köleliğe izin veren 1850 Uzlaşması'ndan kaynaklanan siyasi ortamı da eleştirir.

Davul Sesleri

Amerikan İç Savaşı'na dair çok sayıda şiir yazan başkaları da vardır, örneğin John Brown'ın Harper's Ferry saldırısından Lincoln suikastına kadar İç Savaş'ı epik bir dille ele alan *Battle-Pieces*'in (1866) yazarı romancı Herman Melville ve Konfederasyon taraftarı Henry Timrod (1828-1867). Ayrıca "The Battle Hymn of the Republic" (Cumhuriyetin Savaş Marşı) ile tanınan Julia Ward Howe ve doğrudan İç Savaş'ı konu almasa da savaş, ölüm, zafer, yenilgi gibi konularda hatırı sayılır sayıda şiir yazan Emily Dickinson da anılabilir. Denebilir ki Whitman'ı bu şairlerden farklı kılan İç Savaş'ı ya da sonuçlarını doğrudan gözlemleyen tarafsız bir muhabirle bir şairin lirik bakış açısını harmanlamasıdır.

"İlkin Ey Şarkılar Bir Prelüt İçin" ilginçtir, yaklaşık elli yıl sonra Marinetti'nin öncülüğünde geleneklerden kopuşu simgeleyen ve makineleri, hızı, savaşı, milliyetçiliği öven Futurizm akımının izlekleriyle örtüşür. Manhattan bir şenlik alanına dönmüştür, şehir yıkıcı bir iç savaşın hazırlıklarını yapmak yerine bir operanın hareketli bir sahnesini canlandırıyor gibidir. Whitman başka yerlerde savaşın vahşetinden bahsetmekten geri durmasa da bu şiirde savaşı şenlikli bir temsil, bir taşkınlık anı olarak görmekten kendini alamaz.

Goethe'nin "Erlkönig" şiirini andıran "Şafakta Sancağın Şarkısı"nda Çocuk savaşı simgeleyen Flama ve Sancak'a hayranlık duyar. Baba oğlunu bu hayranlığından vazgeçirmeye çalışır ancak başarılı olamaz. Şiir savaşa, Sancak ve Flama'ya güzelleme yapan Şair'in sözleriyle son bulur.

Whitman hayattayken antolojilere alınmış popüler şiirlerinden biri olan "Tarladan Gel Baba" şairin savaşa karşı verdiği duygusal bir tepkidir. "Tuhaf Bir Nöbetteydim Savaş Alanında Bir Gece" de bu sınıfa sokulabilir.

"Pansumancı" Whitman'ın nadir dramatik şiirlerinden biridir, yaşlı bir hasta bakıcıyla ondan yaşadıklarını anlatmasını isteyen gençler arasında bir diyalog şeklinde yazılmıştır.

"Bana Muhteşem Sessiz Güneşi Ver"de doğaya düşkün olmakla birlikte şehir hayatını öven, şehrin nimetlerinden kopamayan modernist birey, flaneur tipinin de ilk örneklerinden biridir.

"Etiyopyalı Bayrağı Selamlıyor" iambic formda 13-14 hecelik dizelerle uyaklı yazılmıştır; bu açıdan *Çimen Yaprakları*'nda farklı bir yeri vardır.

Başkan Lincoln'ın Anıları

"Leylaklar Avluda En Son Çiçek Açtığında" ve ardından gelen "Ey Kaptan! Kaptanım!" şiirleri Başkan Lincoln anı-

sına yazılmıştır. Suat Taşer'in 1951 tarihli *Çayır Yaprakları* çevirisinde yer alan Max Eastman'ın makalesindeki bir bölümü çevirisindeki zarafet ve duruluğunu da vurgulayarak olduğu gibi burada alıntılıyorum:

> Whitman o muhteşem vücut sağlığını bu hizmet [İç Savaş sırasında hasta bakıcılığı] sırasında kaybetti. Harbin sonunda onun kendisi de yaralı bir askerden başka bir şey değildi. Abraham Lincoln'ün katli haberini aldığı zaman Brooklyn'de, tutulduğu ikinci "hastane sıtması"ndan annesinin ihtimamiyle iyileşmekte bulunuyordu. Mevsim ilkbahardı, oturdukları küçük evin önündeki bahçede leylâklar çiçek açmıştı. O günlerde Brooklyn henüz bir köydü. Ve Whitman akşam yıldızı altında bir ardıç kuşunun ötüşünü dinlemek için kıra doğru yürümeye muhtaç değildi. İşte orada, leylâk, yıldız ve kuş ötüşünü büyük hürriyet kahramanının ölümünden duyduğu acı ile karıştırarak o eşsiz şarkısını yazdı.

Genoways'a göre Lincoln'ı konu alan "Leylaklar Avluda En Son Çiçek Açtığında" Whitman'ın çoğu şiirinden daha geleneksel bir yapıdadır, imgeler ağıt türünde görülen ölüm ve diriliş izleklerine dayanır (535). Whitman sadece Lincoln'ın ölümünü, tabutunun Amerika'da dolaşmasını değil, ölüm karşısında şiirsel ifadenin zorluklarını, ölümün kaçınılmaz ve arzulanan bir olgu oluşunu ve yaşanan İç Savaş'ın yıkımı hakkında 16 bölümlük uzun sayılabilecek bir ağıt yazmıştır; uzunluğu ve müzikal etkisi açısından *Çimen Yaprakları*'nın en önemli şiirlerinden biridir.

"Mavi Ontario'nun Kıyısında" Whitman'ın en uzun şiirlerindendir. "Kendimin Şarkısı"nda olduğu gibi farklı izleklere değinen şiir kuşkusuz şairin yakından gözlemlediği İç Savaş'ın yanı sıra ulus olma fikri, şairin ödevi gibi hususları ele alır.

Güz Derecikleri

Whitman'ın müziğe duyduğu hayranlığın ifadesi olan "Fırtınanın Mağrur Müziği" bir rüya görüsüdür (*dream vision*). Rüya görüsü özellikle Orta Çağ'da popülerdi; personanın kendini bir rüyada bulduğu ve bu sayede hayatın gizemlerini keşfettiği deneyimlerle örülü alegorik bir türdü. Persona şiirin başında uykuya dalar, sonundaysa uyanır; ancak bu uyanış bilinçlenmeyle, aydınlanmayla eş anlamlıdır. Bir opera düşkünü olan Whitman rüya görüsünün alegorik ve pastoral yönlerini es geçer ve müziği insan varoluşunun anahtarı olarak görür. Bir başka çarpıcı ayrıntı genç Amerika'nın Avrupa'nın etkilerinden kurtulması gerektiğini ileri süren Whitman'ın müzik konusunda hiç de katı davranmaması, Eski Dünya'nın müzik kaynaklarından beslenmeye devam etmekte bir sakınca görmemesidir. Benzeri bir yaklaşım "Güz Derecikleri" kitabında yer alan "Dakota'da İtalyan Müziği" adlı şiirde de görülür.

"Hindistan'a Yolculuk" dokuz bölüm ve 255 dizeden oluşan bir şiirdir. Oliver 1868-69 tarihleri arasında üç olayın Whitman'ı bu şiiri yazmaya ittiğini söyler: Süveyş Kanalı'nın tamamlanması, ABD'yi bir uçtan bir uca bağlayacak olan üç bin kilometre uzunluğundaki demiryolunun açılması ve transatlantik telgraf kablosunun döşenmesi (156). "Hindistan'a Yolculuk" şairin yeni Amerika'ya, teknolojiye, teknolojinin kültürel birliğe inancını ortaya koyar; çoğu şiirinin aksine Whitman ben öznesini ikinci plana atarak mühendislerin, mimarların, makinistlerin şarkısını söyler (Reynolds 499).

"Kolomb'un Duası"nın özelliği şairinkinden farklı bir personayı ele almasıdır. Burada sesini duyduğumuz kişi Whitman'ın alışkın olduğumuz "lirik ben"inin değil, Kristof Kolomb'un sesidir. Whitman bu şiirde âdeta kendinden sıyrılmayı denemiş, bir başka öznenin sözcülüğünü üstlen-

miştir. Ancak Oliver, Whitman'ın aslında Kolomb'da kendini gördüğünü ve bu yüzden bu şiiri kaleme aldığını ileri sürer:

> Whitman bu şiiri 1877 yılında (aynı zamanda Kolomb'un öldüğü) elli beş yaşında yazmıştı. Şair hayatının çok karamsar bir dönemindeydi. 23 Ocak 1873'te elli dördüncü yaş gününden bir hafta önce felç geçirmişti; 1871'de basılan "Hindistan'a Yolculuk" şiirleri hakkındaki iyimserliğine ve *Çimen Yaprakları*'nın 1876 baskısı için ikinci bir cilt hazırlama ("Güz Derecikleri") tasarısına karşın okurların gözünden düştüğü fikrini taşıyordu. "Öylesine acılar içindeyim ki," der Tanrı'ya, "Kim bilir belki bir gün daha yaşayamam." Oysa 18 yıl daha yaşayacaktı, ama bu şiiri yazdığı sırada kendisinin de bir başına ve yoksulluk içinde hayata gözlerini yuman Kolomb gibi son yolculuğuna çıktığını düşünüyordu (154).

"Davul Sesleri"nden başlayarak Whitman'ın yavaş yavaş ölüm ve sonsuzluk konularına kafa yorduğunu belirtmek gerekir. "Uyuyanlar" bu türdendir ve katalogları içeren, doğrudan soyutlamaya ve kavramlaştırmaya değil gözleme dayalı tipik bir Whitman şiiridir.

Fahri Öz

Kaynaklar

Eastman, Max: "Walt Whitman: Demokrasi Şairi" (Çeviren Etel). *Walt Whitman Çayır Yaprakları.* Çeviren Suat Taşer (Ankara: Kaynak Yayınları, 1951). s. 2-5.

Erkkila, Betsy. *Walt Whitman Among the French: Poet and Myth.* (Princeton: Princeton UP, 1980).

Genoways, Ted: 'Civil War Poems in "Drum-Taps" and "Memories of President Lincoln."' *A Companion to Walt Whitman.* Donald D. Kummings (Ed.) (Malden: Blackwell, 2006).

Lewis, R. W. B. *Trials of the Word: Essays in American Literature.* (New Haven: Yale UP,1965.)

Oliver, Charles M., *Critical Companion to Walt Whitman: A Literary Reference to His Life and Work*, (New York: Facts on File, 2006).

Reynolds, David S.: *Walt Whitman's America: A Cultural Biography.* (New York: Alfred A. Knopf, 1995).

İçindekiler

YOL KENARINDA 5
Bir Boston Baladı 5
Avrupa 8
Bir El Aynası 10
Tanrılar 10
Tohumlar 11
Düşünceler 12
Âlim Gökbilimciyi Dinlediğimde 12
Mükemmellik 13
Ey Ben! Ey Hayat! 13
Bir Başkana 13
Oturup Seyrediyorum 14
Zengin Bağışçılara 15
Kartalların Cilveleşmesi 15
Dolaşırken Düşünceler Arasında 16
Bir Çiftlik Manzarası 16
Bir Çocuğun Şaşkınlığı 16
Koşucu 16
Güzel Kadınlar 17
Anne ve Bebeği 17
Düşünce 17
Gizlenmiş 17
Düşünce 17
Her Şeyin Üstünden Süzülen 18
Sizin de Başınıza Gelmedi mi? 18
Düşünce 18

Yaşlılığa Yaşlılığa ... 18
Mekânlar ve Zamanlar ... 19
Adaklar ... 19
Eyaletler'e ... 19
DAVUL SESLERİ ... 21
İlkin Ey Şarkılar Bir Prelüt İçin ... 21
Bin Sekiz Yüz Altmış Bir ... 24
Vurun Davullar! Vurun! ... 25
Paumanok'tan Başlayarak Bir Kuş Gibi Uçuyorum ... 26
Şafakta Sancağın Şarkısı ... 27
Doğun Ey Günler Dipsiz Derinliğinizden (1-3) ... 35
Virginia—Batı ... 38
Gemiler Şehri ... 38
Asırlık Adamın Hikâyesi ... 39
Nehirden Geçen Atlı Birlik ... 45
Dağ Yamacında Açık Ordugâh ... 45
Yürüyüş Hâlindeki Kolordu ... 46
Açık Ordugâhın Bir Yanıp Bir Sönen Ateşinin Yanında ... 46
Tarladan Gel Baba ... 47
Tuhaf Bir Nöbetteydim Savaş Alanında Bir Gece ... 49
Saflar Hâlinde Zorlu Yürüyüş ve Bilinmeyen Yol ... 50
Tan Vakti Kampta Gri ve Soluk Bir Manzara ... 52
Güçlükle Dolaşırken Virginia Ormanlarında ... 53
Dümenci ... 53
Ayaklarımın Altında Titreyen, Sallanan Yıl ... 54
Pansumancı (1-4) ... 54
Çok Uzun Zamandır Amerika ... 58
Bana Muhteşem Sessiz Güneşi Ver ... 58
İki Eski Askere Ağıt ... 61
Katliamın Üzerinde Yalvaççа Bir Ses Yükseldi ... 62
Kıstırılmış Yaşlı Bir General Gördüm ... 63
Topçu Erinin Düşü ... 64
Etiyopyalı Bayrağı Selamlıyor ... 65

Bana Göre Değil Gençlik ... 66
Gazilerin Soyu ... 67
İyice Aklında Tut Dünya ... 67
Ey Yanık Tenli Bozkır Çocuğu ... 67
Aşağı Bak Güzel Ay ... 68
Uzlaşma ... 68
Ne Kadar da Ciddi Her Biri ... 69
Başım Kucağında Uzanmış Yatarken Camerado ... 69
Narin Küme ... 70
Bir Sivile ... 71
Ey Zirvedeki Muzaffer Kadın ... 71
İşini Tamamlayan Hayalet ... 72
Bir Askere Elveda ... 73
Dön Ey Libertad ... 74
Yürüdükleri Mayalanmış Toprağa ... 74
BAŞKAN LINCOLN'IN ANILARI ... 76
Leylaklar Avluda En Son Çiçek Açtığında (1-16) ... 76
Ey Kaptan! Kaptanım! ... 86
Sussun Bugün Kamplar ... 87
Bu Mezar Toprağı Bir Zamanlar İnsandı ... 88
Mavi Ontario'nun Kıyısında (1-20) ... 88
Tersine Dönüşler ... 108
GÜZ DERECİKLERİ ... 109
Sonuç Olarak, vs. ... 109
Kahramanların Dönüşü (1-8) ... 111
Dışarıya Çıkan Bir Çocuk Vardı ... 118
Yaşlı İrlanda ... 120
Şehir Morgu ... 121
Bu Gübre (1-2) ... 122
Başarısızlığa Uğramış Avrupalı Bir Devrimciye ... 124
Adsız Ülkeler ... 126
İhtiyatın Şarkısı ... 128
Hapishanedeki Şarkıcı (1-3) ... 132
Leylak Zamanına Şarkı ... 134

Bir Mezar İçin Taslak (1-3) 136
Bu Maskenin Arkasından (1-2) 138
Sesleniş (1-2) 140
Çarmıha Gerilene 141
Siz Mahkemelerde Yargılanan Suçlular 142
Yaratılar İçin Kanunlar 143
Sıradan Bir Hayat Kadınına 143
Epeydir Niyetler Arıyordum 144
Düşünce 145
Mucizeler 145
Çarktan Sıçrayan Kıvılcımlar 146
Bir Talebeye 147
Kıvrımlardan Ortaya Çıkan 148
Neyim ki Ben Sonuçta 148
Kozmos 149
Başkaları Neyi İsterse Övsün 149
Kim Tam Olarak Öğreniyor Dersimi? 150
Sınavlar 152
Meşale 152
Ey Fransa'nın Yıldızı 152
Sığır Terbiyecisi 154
Yaşlı Bir Adamın Okul Hakkında Düşünceleri 155
Sabahleyin Dolaşırken 156
Dakota'da İtalyan Müziği 157
Bütün İhsanlarınla 158
Resim Galerim 159
Bozkır Eyaletleri 159
Fırtınanın Mağrur Müziği (1-6) 159
Hindistan'a Yolculuk (1-9) 169
Kolomb'un Duası 181
Uyuyanlar (1-8) 184
Dönüşümler 195
Zamanı Düşünmek (1-9) 196

Yol Kenarında

Bir Boston Baladı
(1854)

Vakitlice varayım diye Boston şehrine, erken kalktım bu sabah,
İşte köşede güzel bir yer, durup seyredeyim gösteriyi.

Jonathan, aç şu yolu!
Yol verin Başkan'ın subayına—yol verin hükümetin topuna!
Yol verin Federal piyade ve ağır süvariye, (ve ardı sıra sökün ediyor hayaletler.)

Bayılıyorum Yıldızlar ve Şeritler'i seyretmeye, umarım flütler de Yankee Doodle'ı[1] çalar.

Nasıl da ışıl ışıl parlıyor öndeki birliklerin kılıçları!
Her adamın elinde bir toplu tabanca, dimdik yürüyorlar Boston şehrinin bir ucundan öteki ucuna.

Ardından bir sis çöküyor, sisten yapılma eski tüfekler geliyor aksayarak,
Kimi tahta bacaklı, kimi sargılar içinde ve kanı çekilmiş.

---

1 Popüler bir Amerikan şarkısı.

Sahiden bir gösteri bu—kaldırdı ölüleri topraktan!
Tepelerdeki eski mezarlıklar aceleyle geldi olup biteni görmeye!
Hayaletler! kanatlarda ve arkalarda sayısız hayalet!
Güvelenmiş, küflenmiş üç köşeli şapkalarıyla—sisten koltuk değnekleriyle!
Kolları askıda—gençlerin omzuna yaslanmış yaşlı adamlar.

Yanki hayaletler, nedir sizi huzursuz eden? nedir bu dişsiz çenelerin bütün gevezeliği?
Sıtma mı sarsan kolunuzu, bacaklarınızı? tüfek mi sandınız koltuk değneklerinizi, nişan alıyorsunuz onlarla?

Gözyaşlarınızla kör ederseniz gözlerinizi, görmezsiniz Başkan'ın subayını,
İnlerseniz sızlanarak engelleyebilirsiniz hükümetin topunu.

İhtiyar manyaklar, ayıp size—indirin şu salladığınız kollarınızı, oynamayın ak saçlarınızla,
Ağzı açık bakın torunlarınızın oğullarına, onların pencereden bakan karılarına,
Bakın ne güzel giyinmişler, ne de düzgün davranıyorlar.

Daha kötüsü—tahammül edemiyor musunuz? geri mi çekiliyorsunuz?
Yaşayanlarla geçirdiğiniz bu saat çok mu sönük geldi size?

Çekilin öyleyse—apar topar!
Mezarlarınıza—haydi—geri gidin tepelerinize sizi aksak yaşlılar!
Bence buraya ait değilsiniz zaten.

Ama buraya ait olan bir şey var—söyleyeyim mi ne olduğunu Bostonlu beyefendiler?

Belediye Başkanı'nın kulağına fısıldayacağım bir heyet göndersin diye İngiltere'ye,
İzin alıp Parlamento'dan kraliyet kabristanına gidecekler bir arabayla,
Kral George'un tabutunu çıkaracaklar, çabucak soyacaklar kefeninden, yola çıkmak için koyacaklar kemiklerini bir sandığa,
Hızlı bir Yanki yelkenlisi bulacaklar—işte taşıyacağın yük, kara gövdeli yelkenli,
Demir al—aç yelkenlerini—çevir dümeni dosdoğru Boston Körfezi'ne.

Çağırın yeniden Başkan'ın subayını, getirin hükümetin topunu,
Gidip getirin Kongre'den kükreyenleri, yeni bir geçit töreni düzenleyin, koruyun piyade ve ağır süvariyle.

Onlar için bu eşsiz parça;
Bakın hepiniz düzgün yurttaşlar—bakın pencerelerden kadınlar!

Heyet açsın sandığı, düzsünler kralın kaburgalarını, yapıştırsınlar yerinde durmayanları,
Kafatasını yerleştirsinler üstüne kaburgaların, kafasının üstüne de bir taç koysunlar.

Öcünü aldın işte kart herif—geldi taç asıl yerine, hem de ne gelmek.

Sok ellerini cebine Jonathan—bugünden itibaren adam oldun artık,
Kurnaz mı kurnazsın—bu da kazançlarından biri.

Avrupa
Bu Eyaletler'in 72'nci ve 73'üncü Yılları

Aniden havasız, uyku veren ininden, kölelerin ininden,
Şimşek gibi atıldı, kendisi de birazcık şaşarak bu yaptığına,
Ölülerin küllerinin, paçavraların üstündeydi ayakları, sıkıca
yapışmıştı elleri kralların boğazına.

Ey umut ve inanç!
Ey sancılı sona erişi yurttaşların sürgün hayatının!
Ey onca kederli kalp!
Dönün bugüne ve tazeleyin kendinizi.

Ve Halk'ı lekelemek için tutulmuş sizler,—siz yalancılar,
bilin!
Sayısız ıstıraplara, cinayetlere, kösnüllüklere,
Saflığını fırsat bilip yoksul adamın ücretini sarayın türlü
türlü aşağılık yöntemlerle tırtıklamasına,
Kraliyetin kendi ağzıyla verdiği nice sözden dönmesine,
dönerken kahkahalar atmasına karşın,
İktidardayken inmedi intikam darbeleri ya da uçurulmadı
soyluların kellesi;
Halk küçümsemişti kralların gaddarlığını.

Ancak insafın yumuşaklığı mayalıyor acı yok oluşu, geri
geliyor korkmuş hükümdarlar,
Her biri beraberinde celladını, rahibini, vergi memurunu
getiriyor,
Askerini, hukukçusunu, soylusunu, gardiyanını ve
dalkavuğunu.

Amma bütün bu kasvetli sinsice gelişin arkasından, işe
bakın, bir şekil beliriyor,
Gece gibi belirsiz, sonu gelmez bir biçimde perdelenmiş,
başı, önü ve bedeni kızıl kıvrımlarla,

Yüzünü ve gözlerini kimse göremiyor,
Giysisinden sadece bir şey, kolu havaya kaldırılmış kırmızı cübbesinden,
Bir yılan kafası gibi görünüyor yukarıyı işaret eden çarpık bir parmak.

Bu esnada cesetler yatıyor yeni kazılmış mezarlarda, genç erkeklerin kanlar içindeki cesetleri,
Darağacının urganı ağır ağır sallanıyor, prenslerin kurşunları uçuşuyor, iktidarın kuklaları gülüyor yüksek sesle,
Ve bütün bunların bir sonucu vardır ve iyidir onlar.

O genç erkeklerin cesetleri,
Darağaçlarından sarkan o şehitler, gri kurşunun deldiği o kalpler,
Soğuk ve hareketsiz görünseler de başka bir yerde yaşarlar katledilmemiş gibi capcanlı.

Başka genç erkeklerde yaşar onlar Ey krallar!
Size yeniden meydan okumaya hazır erkek kardeşlerinde yaşarlar,
Ölümle arındı onlar, öğrendiler derslerini ve yüceldiler.

Özgürlük uğrunda öldürülenlerin bir mezarı yoktur ki sırası gelince özgürlük için büyüyecek tohum vermesin,
Rüzgârların uzaklara taşıdığı ve yeniden ektiği, yağmurların ve karların beslediği.

Zorbaların silahlarının vurabileceği bir ruh yoktur bedenden ayrılmış,
Görünmeden kol gezer yeryüzünde, fısıldayarak, öğüt vererek, ikaz ederek.

Özgürlük, varsın başkaları kessin ümidini—ben senden
kesmem asla ümidimi.

Evde kimse yok mu? uzaklarda mı ev sahibi?
Yine de hazır olun, sakın ayırmayın gözünüzü,
Dönecek yakında, çok geçmez gelir habercileri.

Bir El Aynası

Sıkıca tut onu—gör sana ne yansıttığını, (kim o? sen
misin?)
Dıştan güzel kıyafetlerin, içindeyse kül ve pislik,
Işıldayan bir göz yok artık, gür bir ses, esnek adımlar da,
Bir kölenin gözü, sesi, elleri, adımları var şimdi,
Bir ayyaşın nefesi, bir oburun suratı, zührevi hastalığa[2]
tutulmuş birinin cildi,
Parça parça çürüyen akciğerler, ekşiyen ve ülserli bir mide,
Romatizmalı eklemler, fena hâlde kabız olmuş bağırsaklar,
Kapkara, zehirli akarsular gibi dolaşan kan,
Boş konuşma, duygusuzlaşmış işitme ve dokunma,
Ne beyin, ne kalp, ne cinsel çekicilik kalmış geriye;
Gitmeden önce aynaya baktığında gördüğün böyle bir
manzara,
Bu kadar erkenden böyle bir sonuç—ve böyle bir
başlangıçtan!

Tanrılar

Sevgili kutsal, mükemmel Yoldaş,
Hoşnut bekleyen, henüz görülmese bile yine de emin
kendinden,
Tanrım ol benim.

---

2 Whitman özgün metinde "venereal" (cinsel hastalığa yakalanmış) sözcüğü yerine Fransızca bir sözcüğü andıran "venerealee" yazmıştır.

Sen, sen İdeal İnsan,
Güzel, hünerli, hoşnut ve sevecen,
Bedence bütün, ruhça engin,
Tanrım ol benim.

Ey Ölüm, (zira Hayat savdı sırasını,)
Gökteki malikânenin bekçisi ve kapıcısı,
Tanrım ol benim.

Gördüğüm, düşündüğüm ya da bildiğim en güçlü şey,
(O ruhsuz düğümü çözmek için—seni, seni özgür kılmak için Ey ruh)
Tanrım ol benim.

Bütün büyük düşünceler, ırkların beklentileri,
Bütün kahramanlıklar, mest olmuş coşkulu insanların eylemleri,
Tanrım olun benim.

Veya Zaman ve Mekân,
Veya kutsal ve harika Yeryüzü'nün biçimi,
Veya seyrederken tapındığım güzel biçim,
Veya güneşin veya geceleyin yıldızın ışık saçan küresi,
Tanrım ol benim.

Tohumlar

Biçimler, nitelikler, hayatlar, insanlık, dil, düşünceler,
Bilinenler ve bilinmeyenler, yıldızlardakiler,
Yıldızların kendileri, kimileri şekilli, kimileri şekilsiz,
Mucizeleri o ülkelerin, toprağın, ağaçların, şehirlerin, oraların sakinlerinin, her ne iseler,
Mükemmel güneşler, aylar ve halkalar, sayısız birleşimler ve etkiler,

Böylesi ve bunun kadar iyisi, buradan ya da başka yerlerden görünen, kolumu uzattığım ve elimle yarısını kapattığım avuç kadar bir yerde duruyor işte,
Her şeyin başlangıcını, erdemini, her şeyin tohumunu barındıran.

Düşünceler

Sahiplik düşüncesi—sanki bir şeylere sahip olmaya uygun biri onlara keyifle nüfuz edemez ve kendi bünyesinde toplayamazmış gibi;
Manzara düşüncesi—geride[3] biçim veren kaosun içinden çıkan bir görüntü varsayalım, şimdi yolculukta elde edilen büyümeyi, bolluğu, hayatı öngören,
(Ama ben yolun devam ettiğini görüyorum, yolculuğun devam ettiğini;)
Bir zamanlar dünyada eksik olan, zamanı gelince sağlanan şeyin—ve sağlanacak olan şeylerin düşüncesi,
Zira gördüğüm, bildiğim ne varsa inanıyorum ki sağlanacak şeyde bir anlamı var.

Âlim Gökbilimciyi Dinlediğimde

Âlim gökbilimciyi dinlediğimde,
Kanıtlar, şekiller önümde sütunlar hâlinde dizildiğinde,
Gösterildiğinde bana çizelgeler, grafikler, toplayayım, böleyim, ölçeyim diye,
Konferans salonunda oturmuş dinlerken alkışlar arasında konuşan gökbilimciyi,
Nasıl da çabucak yorulup bunalıverdim,

3 Whitman özgün metinde Fransızca "arrière" sözcüğünü aksansız olarak kullanmıştır.

Derken ayağa kalktım, sessizce ayrıldım oradan bir başıma,
Gecenin gizemli nemli havasında zaman zaman,
Baktım mükemmel bir sessizlik içinde yıldızlara.

Mükemmellik

Sadece onlar anlar kendilerini ve kendi benzerlerini,
Nasıl sadece ruhlar anlarsa ruhları.

Ey Ben! Ey Hayat!

Ey ben! Ey hayat! bu tekrar eden soruların,
Ardı arkası kesilmeyen bu inançsız yığınların, ahmaklarla dolu bu şehirlerin,
Durmadan kendime sitem eden kendimin, (zira kim benden daha ahmak olabilir ki ve kim daha inançsız?)
Boş yere ışığa can atan gözlerin, bayağı nesnelerin, hep yenilenen kavganın,
Her şeyde başarısız sonuçların, etrafımda gördüğüm isteksizce yürüyen iğrenç kalabalıkların,
Geri kalanın boş ve faydasız yıllarının, ki ben de iç içeyim geri kalanlarla,
Soru, Ey ben! tekrarlanan, pek üzücü soru—Bunların arasında ne faydası var Ey benim, Ey hayatımın?

Yanıt

Buradasın—hayat var ve kimlik de,
Muhteşem oyun devam ediyor, katkıda bulunabilirsin sen de bir dizeyle.

Bir Başkana

Amerika'ya bütün yaptığın ve söylediğin şeyler ipe sapa gelmez seraplar,

Doğa'yı öğrenmedin—Doğa'nın siyasetinden öğrenmedin o büyük çokluğu, doğruluğu, tarafsızlığı,
Görmedin onların bu hâliyle tam da bu Eyaletler'e göre olduğunu,
Ve kopacağını onlardan daha az olanın er ya da geç bu Eyaletler'den.

Oturup Seyrediyorum

Oturup seyrediyorum dünyanın bütün kederlerini, bütün eziyet ve utancını,
Duyuyorum kendine acı çektiren, yaptıklarından vicdan azabı duyan genç erkeklerin sarsıcı gizli hıçkırıklarını,
Yoksul hayatında çocuklarının kötü davrandığı anneyi görüyorum, ölen, ihmal edilen, bir deri bir kemik, çaresiz,
Kocasının kötü davrandığı karısını görüyorum, genç kadınları baştan çıkaran kalleş adamı,
Kaçmıyor gözümden kıskançlık acısının, karşılıksız aşkın gizlenmeye çalışılan izleri, görüyorum bunların hâllerini yeryüzünde,
Görüyorum savaşın, vebanın, zorbalığın işleyişini, görüyorum şehitleri ve tutsakları,
Görüyorum denizdeki kıtlığı, görüyorum kura çekişini gemicilerin karar vermek için kimin öleceğine yaşasın diye diğerleri,
Görüyorum kibirli kişilerin küçümseyişini, aşağılayışını işçileri, yoksulları, zencileri ve benzerlerini;
Bütün bunları—bitmek bilmeyen bütün bu alçaklığı ve acıyı oturup seyrediyorum,
Görüyorum, işitiyorum ve susuyorum.

Zengin Bağışçılara

Keyifle kabul ediyorum bana verdiğiniz şeyi,
Şiirlerimle size geldiğimde verdiğiniz biraz yiyeceği, bir bahçe ve kulübeyi, azıcık parayı,
Yolcuya açılmış odayla kahvaltı sofrasını Eyaletler'den geçerken, —neden bu hediyeleri almaktan utanayım? onları övmekten?
Ne de olsa hiçbir erkeğe veya kadına bir şey vermeyen insanlardan değilim,
Ne de olsa her erkeğe ya da kadına kapılarını açıyorum evrenin bütün hediyelerinin.

Kartalların Cilveleşmesi

Irmak yolundan geçerken, (öğle sonu yürüyüşüm, molam,)
Göğe doğru havada birden boğuk bir ses, cilveleşen kartallar,
Birlikte atılarak şehvetli bir dokunuşla boşlukta,
Kenetlenip birbirine geçmiş pençeler, canlı, vahşi, dönen bir tekerlek,
Çırpılan dört kanat, iki gaga, birbirini sıkıca kavramış girdap hâlinde bir kütle,
Yuvarlanan, dönen, bir araya gelen taklalarında, dosdoğruca aşağı düşen,
Derken ırmağın üzerinde havada asılı kalıyorlar, yine ikisi bir bütün, bir anlık bir hareketsizlik,
Havada kımıltısız, sessiz bir denge, sonra ayrılış, gevşiyor pençeler,
Sonra yana yatan ağır-gergin kanat uçlarında yeniden yukarılara, her ikisi de farklı yönlere uçuyor,
Dişi kendi yolunu, erkek kendi yolunu izliyor.

Dolaşırken Düşünceler Arasında
(*Hegel'i Okuduktan sonra.*)

Dolaşırken Evren'e dair düşünceler arasında, gördüm
küçük İyi'nin istikrarlı biçimde ebediyete doğru hızla
ilerlediğini,
Ve Kötülük denen o devasa şeyin gördüm acele ettiğini
birleşmek için onunla ve yitip yok olduğunu.

Bir Çiftlik Manzarası

Huzur dolu çiftlik evinin açık geniş kapısından,
Sığırların ve atların otladığı güneşli çayır,
Ve sis ve manzara ve solup gidişi ufuğun uzakta.

Bir Çocuğun Şaşkınlığı

Daha küçük bir oğlanken bile sessizce ve şaşkınlık içinde,
Hatırlıyorum vaizin her pazar Tanrı'dan söz edişini
konuşmasında,
Sanki bazı varlıklar ya da güçlerle çekişirmiş gibi.

Koşucu

Düz yolda koşuyor sıkı talimli koşucu,
Kaslı bacaklarıyla ince, kuvvetli,
İnce giyinmiş, koşarken öne doğru eğiliyor,
Hafifçe kapalı yumrukları ve kısmen kaldırdığı kollarıyla.

Güzel Kadınlar

Kadınlar oturuyor ya da yürüyorlar oraya buraya, kimi yaşlı, kimi genç,
Gençleri güzel—ama yaşlıları daha güzel gençlerden.

Anne ve Bebeği

Annesinin göğsünde kıvrılmış uyuyan bebeği görüyorum,
Uyuyan anneyle bebeği—ses çıkarmadan, uzun uzun inceliyorum onları.

Düşünce

Bağlılık, inanç, bir aradalık düşüncesi;
Uzakta durup bakarken fark ediyorum derinden etkileyen bir şey olduğunu kendilerine inanmayan birilerinin ardından giden büyük insan kalabalıklarında.

Gizlenmiş

Bir maske, kadının kendini daimî, doğal olarak görünüşünü değiştiren,
Yüzünü gizleyen, biçimini gizleyen,
Her saat, her an değişimler ve dönüşümler,
Uyuduğunda bile üzerine yağan.

Düşünce

Adalet düşüncesi—sanki Adalet doğal yargıçların, kurtarıcıların açımladığı aynı büyük yasadan başka bir şey olabilirmiş gibi,
Sanki şu ya da bu şey olabilirmiş gibi, alınan kararlara göre.

Her Şeyin Üstünden Süzülen

Her şeyin üstünden süzülen, her şeyin içinden,
Doğa'nın, Zaman'ın ve Mekân'ın
Suların üstünde ilerleyen bir gemi misali,
Ruhun yolculuğunu—sadece hayatın değil,
Ölümün şarkısını söyleyeceğim, nice ölümün.

Sizin de Başınıza Gelmedi mi?

Sizin de başınıza gelmedi mi,
Aniden ilahi bir ışığın bütün bu balonları, modaları, zenginliği çökertip patlatışı?
Bu sabırsız iş amaçlarının—kitapların, siyasetin, sanatın, aşkların,
Tam bir anlamsızlık olduğunu gösteren?

Düşünce

Eşitlik düşüncesi—sanki bana zarar veriyormuş gibi, başkalarına benimle aynı şansı ve hakları vermek—sanki başkalarının da aynı haklara sahip olması benim haklarım için vazgeçilmez değilmiş gibi.

Yaşlılığa

Görüyorum sende koca denize dökülürken görkemli bir şekilde genişleyen ve açılan ırmak ağzını.

Mekânlar ve Zamanlar

Mekânlar ve zamanlar—nedir bende onların hepsine karşılık gelen, ne zaman ve nerede olursa olsun, beni evimde hissettiren?
Biçimler, renkler, yoğunluklar, kokular—nedir bende onlara karşılık gelen?

Adaklar

Bin mükemmel erkek ve kadın çıkıyor ortaya,
Her birinin etrafında bir öbek oluyor arkadaşlar, neşeli çocuklar ve gençler, ellerinde adaklarla.

Eyaletler'e
Bilinsin diye 16'nci, 17'nci ya da 18'inci Presidentiad.[4]

Neden yattığım yerden sorguluyorum? neden ben ve herkes uyukluyor?
Ne derinleşen bir alacakaranlık—suyun üstünde yüzen pis köpük,
Kim bu yarasalar, bu göz ucuyla bakan gece köpekleri kongre binasında?
Ne kadar da pis bir Presidentiad! (Ey Güney, yakıcı güneşlerin! Ey Kuzey, buz gibi kutupların!)
Sahiden Kongre Üyesi mi bunlar? bunlar yüce Yargıçlar mı? bu Başkan mı?
Biraz daha kestireyim öyleyse, zira görüyorum uyuduğunu bu Eyaletler'in çeşitli nedenlerle;

4 Whitman kendi uydurduğu "presidentiad" sözcüğünü "başkanlık" anlamında kullanmıştır.

(Artan karanlıkla, homurdanan gök gürültüsüyle, parlayan
patlamalarla uyanırız hepimiz,
Güney, Kuzey, Doğu, Batı, iç kesimler, deniz kıyıları,
kesinlikle uyanırız.)

Davul Sesleri

İlkin Ey Şarkılar Bir Prelüt İçin

İlkin Ey şarkılar bir prelüt için,
Hafifçe vurun gergin timpaniye gurur ve neşeyle şehrimde,
Söyleyin geride kalanları nasıl silahaltına çağırdığını, nasıl işaret verdiğini,
Kıvrak uzuvlarla bir an beklemeksizin nasıl hemen sıçradığını,
(Ey muhteşem! Ey Manhattan, bir tanem, emsalsizim!
Tehlike anında, bunalımda Ey en güçlü olan sen! Ey çelikten de hakiki!)
Nasıl ayaklandın—nasıl attın aldırış etmeden barış elbiselerini,
Nasıl değişti yumuşak opera müziği ve onun yerine duyuldu davul ve flüt,
Nasıl öncülük ettin savaşa, (prelüdümüze, asker şarkılarına hizmet için,)
Nasıl da öncülük etti sana Manhattan'ın davul sesleri.

Kırk yıl boyunca izledim şehrimde askerlerin geçit törenlerini,
Kırk yıl boyunca izledim tören alaylarını, bu kalabalık ve çalkantılı şehrin hanımefendisini fark etmeden,

Gemilerinin, evlerinin, sınırsız zenginliğinin ortasında
uykusuz kalan,
Birden çevresindeki milyonlarca çocuğuyla,
Gecenin bir yarısı, güneyden gelen haberlerle,
Hiddetle sıkılı yumruklarıyla sokakları doldurana kadar.

Bir elektrik kıvılcımı, gece ayakta tuttu onu,
Derken tanyeri ağarınca arı kovanımız uğursuz bir
uğultuyla akıttı içindeki on binleri.

O zaman evlerden, atölyelerden, bütün kapı aralıklarından,
Fırladı, bakın işte! silahlanan Manhattan.

Davul sesleri harekete geçiriyor,
Genç erkekler sıraya girip silahlanıyor,
Tamirciler silahlanıyor, (kenara atılıyor derhâl mala,
marangoz rendesi, demircinin çekici,)
Avukat terk edip bürosunu silahlanıyor, yargıç mahkeme
salonunu terk ediyor,
Sürücü terk ediyor arabasını sokakta, atlıyor aşağıya
dizginleri fırlatarak ansızın atların sırtına,
Satıcı dükkânı terk ediyor, patron, muhasebeci, hamal,
hepsi gidiyorlar;
Mangalar oluşuyor ortak rızayla her yerde ve kuşanılıyor
silahlar,
Askere yeni alınanlara, hatta oğlan çocuklara gösteriyor
yaşlılar teçhizatlarını nasıl kuşanacaklarını, kayışları
özenle tokalıyorlar,
Dışarıda silahlanıyorlar, içeride silahlanıyorlar, parlıyor
misket tüfeklerinin namluları,
Kamplarda beyaz çadırlar diziliyor öbek öbek, etrafta
silahlı nöbetçiler, gün doğumunda ateşleniyor top ve
gün batımında yeniden,
Her gün silahlı alaylar geliyor, şehirden geçiyorlar,
rıhtımdan gemiye biniyorlar,

(Ne kadar da güzel görünüyorlar omuzlarında silahlarıyla
ter içinde nehirden aşağı yürürken!
Nasıl seviyorum onları! nasıl kucaklarım onları, kahverengi
yüzleri, giysileri ve sırt çantaları toza bulanmışken!)
Şehrin kanı kaynıyor—silahlı! silahlı! haykırışları her yerde,
Bayraklar sarkıyor kiliselerin kulelerinden, bütün devlet
binalarından ve mağazalardan,
Gözü yaşlı vedalaşmalar, ana oğlunu öpüyor, oğlan anasını,
(İstekli değil ana ayrılmaya, ama yine de tek bir söz
söylemiyor onu alıkoymak için,)
Eşlik eden çalkantılı kalabalık, önden giden ve yolu açan
polis safları,
Dizginlerinden kurtulmuş coşku, sevdiklerine çılgınca
tezahürat yapan kalabalık,
Ağır silahlar, beraberinde çekilen altın gibi parlak sessiz
toplar, gıcırdıyor taşların üstünde hafifçe,
(Sessiz toplar, yakında sessizliğinizi bozacak olan siz,
Yakında sökülüp hazırlanacaksınız kanlı işinize başlamak
için;)
Bütün o hazırlık homurtuları, bütün o kararlı silahlanma,
Hastane hizmetleri, sargı bezi, bandajlar ve ilaçlar,
Hemşirelik için gönüllü kadınlar, cidden başlıyor iş, artık
sadece geçit töreni değil;
Savaş! silahlı bir soy ilerliyor! sıcak karşılanan savaş, dönüş
yok geriye;
Savaş! ister haftalar, aylar, ister yıllar sürsün, silahlı bir soy
ilerliyor onu karşılamak için.

Mannahatta yürüyüşe geçti—ve bakın, Ah iyi söylemek o
marşı!
Ah ordugâhta erkekçe bir hayat için.

Ve güçlü ağır silahlar,
Altın gibi parlak silahlar, devlere göre bir iş, hakkını
vermek o silahların,

Söküp hazırlayın onları! (artık kırk yıldır olduğu gibi
sadece selamlama töreni için değil,
Bir şeyler daha koyun barutla keçe tıkacın yanına.)

Ve sen gemilerin hanımefendisi, sen Mannahatta,
Bu gururlu, dost canlısı, çalkantılı şehrin yaşlı anası,
Barış ve refah zamanlarında çoğu zaman dalgındın ya da
gizlice kaşlarını çatardın bütün çocuklarının arasında,
Ama şimdi kıvançlı bir neşeyle gülümsüyorsun yaşlı
Mannahatta.

Bin Sekiz Yüz Altmış Bir

Silahlı yıl—mücadelenin yılı,
Zarif kafiyeler ya da içli aşk dizeleri yok sana korkunç yıl,
Sen solgun benizli yeni yetme bir şairin masasında
gevelediği hafif sesli bir süslü pasaj değilsin,
Dimdik, maviler içinde, ilerleyen, omzunda tüfek taşıyan
güçlü bir erkeksin,
Kanlı canlı bedeni, güneşten yanmış yüzü ve elleriyle,
kemerinde bir bıçakla,
Avazın çıktığı kadar bağırdığını duydum, gür sesin
çınlıyordu bütün anakarada,
Eril sesin Ey yıl, yükselirken büyük şehirlerde,
Manhattanlı erkeklerin arasında gördüm seni işçilerden
biri, Manhattan'ın sakinlerinden biri olarak,
Veya Illinois ve Indiana'nın kırlarından uzun adımlarla
geçerken,
Canlı bir yürüyüşle Batı'yı hızla geçerken ve inerken
Allegheny dağlarından aşağı,
Veya büyük göllerden aşağı ya da Pennsylvania'da ya da
Ohio Nehri boyunca bir güvertede,
Veya güneye doğru Tennessee ya da Cumberland nehirleri
boyunca ya da dağın tepesindeki Chattanooga'da,

Gördüm yürüyüşünü, gördüm güçlü uzuvlarını maviler giyinmiş, silah kuşanmış, çetin yıl,
Duydum kararlı sesini tekrar tekrar ileriye doğru seslenen,
Topun yuvarlak ağzından şarkısını söyleyen yıl,
Tekrarlıyorum söylediklerini, sen aceleci, hızlı, kederli, endişeli yıl.

Vurun Davullar! Vurun!

Vurun davullar! vurun!—Çalın borular! çalın!
Pencerelerden—kapılardan—patlayın amansız bir güç gibi,
Girin içine vakur kilisenin, dağıtın cemaati,
Okullara girin öğrencilerin ders çalıştığı;
Rahat vermeyin damada—mutluluk nedir bilmesin gelinle,
Huzur vermeyin kendi hâlinde çiftçiye, tarlasını sürerken ya da devşirirken tahılını,
Çınlayın, vurun hiddetle davullar—çalın tiz sesinizle borular.

Vurun davullar! vurun!—Çalın borular! çalın!
Trafiğinde şehirlerin—gürültüsünde sokaktaki tekerleklerin;
Yatakları serildi mi gece evlerde uyuyacakların? hiç kimse uyumasın o yataklarda,
Hiçbir pazarlıkçı pazarlık etmesin gündüzün—ne tefeciler, ne de vurguncular—devam mı edeceklerdi bir de?
Konuşmacılar konuşacak mı? şarkıcı şarkı söylemeye mi kalkışacak?
Avukat ayağa mı kalkacak mahkemede davasını açıklamak için yargıç önünde?
O zaman daha hızlı, daha çok vurun davullar—siz borular daha şiddetli çalın.

Vurun davullar! vurun!—Çalın borular! çalın!
Laf anlatmaya kalkmayın kimseye—durmayın itiraz etmek için,
Kulak asmayın ürkeklere—kulak asmayın ağlayanlara, yakaranlara,
Kulak asmayın gençlere yalvaran yaşlılara,
Ne çocuk sesi duyulsun, ne anaların yalvarışları,
Cenaze arabası bekleyen ölülerin yattığı tabut sehpalarını bile sarsmak için,
Öyle kuvvetli vurun Ey korkunç davullar—öyle yüksek sesle çalın borular.

Paumanok'tan Başlayarak Bir Kuş Gibi Uçuyorum

Paumonok'tan başlayarak bir kuş gibi uçuyorum,
Döne döne yükselerek şarkısını söylemek için herkesin düşüncesinin,
Kuzeye gidiyorum orada kutup şarkıları söylemek için,
Kanada'yı özümseyene kadar kendimde Kanada'ya, ardından Michigan'a,
Wisconsin'e, Iowa'ya, Minnesota'ya, söylemek için onların şarkısını, (eşi benzeri yoktur onların;)
Sonra Ohio ve Indiana'ya, söylemek için kendi şarkılarını, Missouri'ye, Kansas'a ve Arkansas'a söylemek için onlarınkini,
Tennessee'ye, Kentucky'ye, Carolinalara ve Georgia'ya söylemek için şarkılarını,
Texas'a ve oradan yukarıya, California'ya, aylakça gezinmek kabul görür her yerde;
İlkin söylemek şarkısını (gerekirse vuruşuna uyarak savaş davulunun,)
Herkesin düşüncesinin, bir ve ayrılmaz olan Batı dünyasının,
Ardından bu Eyaletler'in her birinin şarkısını.

Şafakta Sancağın Şarkısı

Şair

Ah yeni bir şarkı, özgür bir şarkı,
Dalgalanan, dalgalanan, dalgalanan, dalgalanan seslerle, daha berrak seslerle,
Rüzgârın sesiyle ve davulların,
Sancağın sesiyle, çocuğun sesiyle, denizin sesiyle ve babanın sesiyle,
Yerde hafif, havada gür,
Babayla çocuğun durduğu yerde,
Gözlerin çevrildiği yükselen havada,
Sancağın şafakta dalgalandığı.

Sözcükler! kitap sözcükleri! nesiniz siz?
Artık sözcüklere yer yok, duymak ve görmek için,
Benim şarkım işte açık havada ve söylemek boynumun borcu,
Sancak ve flama dalgalanırken.

İpini dokuyacağım ve katacağım içine,
İnsanın ve bebeğin tutkusunu katacağım içine, hayata katacağım,
Süngünün parlayan ucunu katacağım, bırakacağım vızıldasın mermiler, kurşunlar,
(Bir sembolü ve gözdağını ta geleceğe taşıyan biri olarak,
Boru gibi bir sesle bağırarak, *Uyanın, açın gözünüzü! Açın gözünüzü, uyanın!*)
Dizeleri kan selleriyle akıtacağım, irade dolu, neşe dolu,
Sonra bırakacağım kendimi, atılacağım ileriye, gidip dövüşmek için,
Sancak ve flama dalgalanırken.

Flama

Gel buraya, ozan, ozan,
Gel buraya, ruh, ruh,
Gel buraya sevgili küçük çocuk,
Bulutlarda ve rüzgârlarda uçmak için benimle, oynamak için hudutsuz ışıkta.

Çocuk

Baba nedir gökyüzünde parmağıyla işaret edip beni çağıran?
Ve bu sırada ne diyor bana?

Baba

Çocuğum bir şey yok gökyüzünde,
Sana söylediği bir şey de yok—ama bak çocuğum,
Bak şu evlerdeki göz alıcı eşyalara, şu kapılarını açan bankalara,
Ve yollarda yavaş yavaş ilerlemeye hazır mal yüklü arabalara;
Bunlar, ah bunlar, ne kadar değerli ve emek verilmiş şeyler!
Nasıl da imrenir bütün dünya bunlara.

Şair

Yepyeni ve gül rengi güneş yükseliyor,
Süzülüyor deniz uzak mavilikteki kanallarında hızla akıp giderek,
Süzülüyor denizin göğsünde rüzgâr yönelerek karaya doğru,
Batıdan ya da güneybatıdan esen sürekli şiddetli rüzgâr,
Süzülüyor hızla süt beyazı köpüklerle suların üzerinde.

Ama ben ne denizim, ne kızıl güneş,
Ne de kız gibi gülüşü olan rüzgârım,
Giderek güçlenen muazzam rüzgâr değilim, kırbaçlayan rüzgâr da,
Kendi bedenini korkuya ve ölüme savuran ruh da değilim,
Ben görünmeden gelip şarkısını, şarkısını, şarkısını söyleyenim,
Derelerde mırıldanan ve karada sağanaklarda hızla kayıp giden,
Sabah ve akşam ormandaki kuşların tanıdığı,
Ve sahildeki kumların ve tıslayan dalganın bildiği ve o sancakla flamanın,
Yukarıda dalgalanan, dalgalanan.

Çocuk

Ah baba, canlı o—insanlarla dolu—çocuklarla,
Ah bana öyle geliyor ki çocuklarına konuşuyor,
Duyuyorum onu—benimle konuşuyor—Ah ne kadar mükemmel!
Ah nasıl açılıyor—yayılıyor ve dalgalanıyor hızla—Ah babacığım,
O kadar geniş ki kaplıyor bütün gökyüzünü.

Baba

Sus, sus, akılsız çocuğum benim,
Söylediklerin üzüyor beni, çok sıkıyor canımı;
Başka şeylere bak yeniden diyorum, sancaklara, flamalara bakma,
Güzel döşenmiş kaldırımlara bak, sağlam duvarlı evlere bak.

Sancak ve Flama

Konuş çocukla Ey Manhattanlı ozan,
Bütün çocuklarımızla, Manhattan'ın kuzeyindekilerle, güneyindekilerle,
Bugün göster bizi onlara, bırak geri kalan her şeyi—ama yine de bilmiyoruz neden,
Zira neyiz biz, hiçbir işe yaramayan bez parçaları mıyız,
Sadece rüzgârda dalgalanan?

Şair

Duyup gördüğüm sadece bez şeritler değil,
Orduların sert ayak seslerini duyuyorum, çetin nöbetçileri duyuyorum,
Coşkun haykırışlarını duyuyorum milyonlarca insanın, Özgürlük'ü duyuyorum,
Davulların vuruşunu duyuyorum, çalan boruları,
O zaman ben de uçarak fırlıyorum ayağa,
Karadaki kuşun kanatlarını kullanıyorum ve denizdeki kuşun kanatlarını ve adeta yükseklerden aşağıya bakıyorum,
Reddetmiyorum barışın kıymetli sonuçlarını, haddi hesabı olmayan zenginliğe sahip kalabalık şehirler görüyorum,
Sayısız çiftlikler görüyorum, tarlalarında, ahırlarında çalışan çiftçiler görüyorum,
Ustaların çalıştığını görüyorum, her yerde inşa edilen, yükselen ya da tamamlanmış binalar görüyorum,
Lokomotiflerin çektiği vagonları görüyorum raylar üzerinde hızla seyreden,
Mağazalar, depolar görüyorum Boston'da, Baltimore'da, Charleston'da, New Orleans'ta,
Batı'nın ötelerinde uçsuz bucaksız buğday tarlaları görüyorum, birazcık duruyorum havada süzülerek,

Kuzey'in kereste ormanlarına geçiyorum, sonra yeniden
Güney'deki çiftliklere ve yeniden California'ya;
Her şeyin üstünden geçerek görüyorum sayısız kazancı,
hareketli toplantıları, kazanılan yevmiyeleri,
Geniş ve mağrur otuz sekiz Eyalet'in oluşturduğu Kimlik'i
görüyorum, (daha nicesi de yolda,)
Kaleler görüyorum limanların kıyısında, limana giren,
çıkan gemiler görüyorum;
Sonra her şeyin ötesinde, (evet! evet!) bir kılıcı andıran
benim küçük, uzun flamam,
Hızla çekiliyor savaş ve meydan okumanın sinyali olarak—
ve hemen bayrak iplerinde yükseliyor,
Sancağımın yan tarafı geniş ve mavi, yan tarafı yıldızlı
sancağım,
Fırlatıp atıyor barışı denize ve karaya.

Sancak ve Flama

Daha da yüksek sesle, daha yukarı, daha güçlü ozan! daha
çok, daha fazla sadık kal!
İzin verme çocuklarımızın bizi zenginlik ve barışla bir
görmesine artık,
Korku ve yıkım olabiliriz biz ve öyleyiz şimdi,
Geniş ve mağrur Eyaletler'den hiçbiri değiliz şimdi (ne
beşiyiz, ne de onu,)
Ne pazar yeriyiz, ne depo, ne şehirde bankayız,
Ama bunlar ve hepsi, bu uzayıp giden kahverengi toprak,
altındaki madenler bizimdir,
Deniz kıyıları bizimdir ve büyüklü küçüklü nehirler,
Ve suladıkları tarlalar, ekinler ve meyveler bizimdir,
Koylar, kanallar, limana giren, çıkan gemiler bizimdir—biz
hepsinin üstündeyken,
Aşağıda uzanan yüzeyin üstündeyken, üç ya da dört milyon
milkare, başkentler,

Kırk milyon insan,—Ey ozan! hayatta ve her şeyden üstün ölümde,
Biz, biz bile, artık egemen bir edayla, yükseklerde dalgalanıyoruz,
Sadece şu an için değil, bin yıldır sayende şarkı söylüyoruz,
Bu şarkı zavallı küçük bir çocuğun ruhunadır.

Çocuk

Ey baba sevmiyorum evleri,
Asla benim için bir şey ifade etmeyecekler, parayı da sevmiyorum,
Ama tırmanmak isterim oraya Ey sevgili babacığım, o sevdiğim sancağa,
O flama olmak isterim ve olmalıyım da.

Baba

Çocuğum acı veriyorsun bana,
O flama olmak çok korkunç,
Ne olduğunu bilmiyorsun onun şimdi ve sonra, sonsuza dek,
Hiçbir şey elde etmemek, her şeyi tehlikeye atmak ve karşına almaktır o,
Savaşlarda cephede olmaktır—hem de Ah ne savaşlar!—ne işin olur onlarla?
İblislerin tutkularıyla, kıyımla, vakitsiz ölümle?

Sancak

Şarkısını söylerim iblislerin ve ölümün,
Ne varsa, evet hepsinin şarkısını söylerim, kılıç biçimli savaş flamasının,
Ve yeni ve esrik bir hazzın, çocukların özlem dolu gevezeliklerinin,

Huzurlu karanın sesleri ve denizin ıslak çalkantı sesleriyle harmanlanmış,
Denizde savaşan siyah duman içinde kalmış gemilerin,
Ve uzaklarda, kuzeyin uzaklarında hışırdayan sedir ve çamlarıyla buz kesen soğuğun,
Ve davulların gürültüsünün, yürüyen askerlerin seslerinin ve güneyin parlayan sıcak güneşinin,
Doğu sahilimde kıyıda devrilip kırılan kumsal dalgalarının ve yine Batı sahilimde,
Ve bu sahillerin arasında kıvrımlarla ve çağlayanlarla durmadan akan Mississippi'min,
Ve Illinois tarlalarımın, Kansas tarlalarımın, Missouri tarlalarımın,
Bu anakaranın, adayarak bütün kimliğimi, tek bir atomunu ayrı tutmaksızın,
Söyle! bunalt soranı, şarkı söyleyeni, hepsini, nesi varsa onunla,
Kaynaştırarak ve bir arada tutarak, talep ederek ve parçalayıp yutarak bütünü,
Yumuşak dudaklara yer yok artık, ne de müzikal dudak sesine,
İkna edici değil artık gecenin içinden temelli çıkan sesimiz,
Rüzgârda kargalar gibi boğuk sesle bağıran.

Şair

Uzuvlarım, damarlarım genleşti, söz edeceğim şey apaçık sonunda,
Gecenin içinden yaklaşan koca sancak, senin şarkını söylüyorum gururla ve kararlılıkla,
Fırlayıp çıkıyorum uzun, çok uzun zamandır sağır ve kör olarak beklediğim yerden,
Kulağım ve dilim geri geldi bana, (küçük bir çocuk öğretti bana,)

Duyuyorum yukarıdan Ey savaş sancağı alaycı çağrını ve talebini,
İnsafsız! insafsız! (yine de söylüyorum şarkını,) Ey sancak!
Barışın evi değilsin sahiden, ne de barındırdığı zenginliksin, (gerekirse yok etmek için yeniden sahip olursun her birine,
Sarsılmaz, rahatlık veren, parayla inşa edilmiş o değerli evleri yıkmamayı düşünüyordun,
Sarsılmadan ayakta kalabilirler mi öyleyse? bir saat bile kalamazlar sen onların tepesinde sarsılmadan durmuyorsan;)
Ey sancak, ne para kadar değerlisin, ne çiftlik ürünüsün, ne de iyi bir gıda maddesi,
Ne mükemmel araç gereçsin, ne de gemilerden rıhtıma indirildin,
Ne yelkenli ya da buharlı muhteşem bir gemisin, yük getirip götüren,
Ne makinesin, ne araç, ticaret, ne de gelir—ama artık seni gördüğüm hâlinle,
Gecenin içinden fırlayıp, beraberinde bir küme yıldızını getiren, (giderek büyüyen yıldızlar,)
Şafağı bölen sen, havayı biçen, güneşin okşadığı, gökyüzünü ölçen,
(Zavallı küçük bir çocuğun tutkuyla gördüğü, özlem duyduğu,
Başkaları kendi işleriyle meşgul ya da zekice konuşurken, durmadan tutum telkin ederken;)
Ey sen yukarıdaki! Ey sancak! öyle tuhaf tıslayan bir yılan gibi dalgalandığın yerde,
Ulaşılmaz, sadece bir fikir olan, yine de uğrunda hırsla dövüşülen, kanlı bir ölümün göze alındığı, benim sevdiğim,
Çok sevilen—Ey geceden getirilen yıldızlarla güne rehberlik eden sancak!

Değersiz, gözlerin hedefi, her şeyin üstünde ve her şeyi talep eden—(mutlak sahibi her şeyin)—Ey sancak ve flama!
Ben de bırakıyorum geri kalanını—mükemmel de olsa, bir hiçtir onlar—evler, makineler bir hiçtir—gözüm görmüyor onları,
Bir tek seni görüyorum, Ey savaşçı flama! Ey şeritli geniş sancak, sadece senin şarkını söylüyorum,
Yukarıda rüzgârda dalgalanan senin.

Doğun Ey Günler Dipsiz Derinliğinizden

1

Doğun Ey günler dipsiz derinliğinizden, daha azametli, daha şevkli yürüyene kadar siz,
Harekete aç ruhum için uzun zaman yiyip yuttum ne verdiyse yeryüzü,
Uzun zaman dolaştım kuzeyin ormanlarında, uzun zaman seyrettim Niagara'nın dökülüşünü,
Geniş otlakları gezdim baştan sona, onların koynunda uyudum, Nevadalar'ı geçtim, yaylalardan geçtim,
Pasifik boyunca yükselen kayalıklara tırmandım, denize açıldım,
Fırtınanın içinden geçtim yelkenliyle, tazeledi beni fırtına,
Neşeyle seyrettim dalgaların tehditkâr ağızlarını,
İzledim dalgaların hızla yükselen, kıvrılan beyaz tepelerini,
Rüzgârın çaldığı ıslığı dinledim, kara bulutları gördüm,
Gördüm aşağıdan yükselip tırmanan şeyi, (Ah harikulade! Ah kalbim kadar vahşi ve kudretli!)
Şimşeğin ardından kükreyen aralıksız gök gürültüsünü duydum,
İnce, çentikli çizgilerini gördüm gökyüzünde şimşeğin, aniden ve hızla birbirlerini kovalarlarken şamatanın ortasında;

Bunları ve buna benzer şeyleri, mutluluk ve heyecanla
gördüm—gördüm hayretle, yine de düşünceli ve ustaca,
Yükseldi etrafımda yerkürenin tehditkâr kudreti,
Yine de ruhumla birlikte beslendim, beslendim memnun ve
mağrur.

2

Ah ne güzel, Ey Ruh—ne güzel hazırladın beni,
Şimdi yola çıkıyoruz birlikte, gizli ve daha büyük açlığımızı
doyurmak için,
Yola çıkıyoruz şimdi yeryüzünün ve denizin hiçbir zaman
vermediği şeyi almak için,
Muazzam ormanlardan değil, muazzam şehirlerden
geçiyoruz,
Niagara'nın döktüğünden daha çoğu dökülüyor önümüze,
Bir insan seli, (Kuzeybatı'nın pınarları ve dereleri, bitmez
tükenmez misiniz sahiden?)
Buradaki kaldırımlarla, evlerle kıyaslandığında nedir ki
dağların ve denizin fırtınası?
Nedir bugün tanık olduğum tutkuyla kıyaslandığında?
deniz mi kabardı?
Rüzgâr ölümün borusunu mu üflüyordu kara bulutların
altında?
İşe bakın! derinliklerden daha dipsiz, daha ölümcül, daha
vahşi bir şey,
Manhattan ayağa kalkmış, ilerliyor tehditkâr bir cüretle—
zincirlerinden boşanmış Cincinnati, Chicago;
Neydi okyanusta gördüğüm o kabarma? iyi bakın buraya
gelene,
Nasıl da tırmanıyor cüretkâr ayakları ve elleriyle—nasıl
atılıyor ileriye!
Nasıl da kükrüyor sahici gök gürültüsü şimşekten sonra—
nasıl da parlak şimşeğin çakışları!

Nasıl çaresiz bir intikamcı tavrıyla yürüyor Demokrasi,
göstererek kendini karanlığın içinde o şimşek
çakışlarıyla!
(Yine de yaslı bir inilti ve alçak sesli bir hıçkırık duydum
sanki karanlığın içinde,
Kulakları sağır eden karışıklığın sakinliğinde.)

3

Gürle! devam et yürüyüşe Demokrasi! vur hınçla darbeni!
Ve her zamankinden daha da yukarı yükselin Ey günler, Ey
şehirler!
Daha sert, daha sert vurun Ey fırtınalar! bana iyi geldiniz,
Dağlarda hazırlanan ruhum sindiriyor sizin ölümsüz güçlü
besininizi,
Uzun zaman yürüdüm şehirlerimde, kırdaki çiftlik
yollarında, pek tatmin olmadan,
Yılan gibi kıvrılan iğrenç bir şüphe sürünüp duruyordu
önümde,
Hep adımlarımdan önce, sık sık bana dönüp alaycı hafif bir
tıslamayla;
Terk edip geride bıraktım o çok sevdiğim şehirleri, kendime
uygun kesinliklere koştum,
Açlık çekiyordum, açtım, açtım asıl kudretlere ve Doğa'nın
pervasızlığına,
Sadece onunla yeniledim kendimi, sadece onun tadından
haz duydum,
Bekledim bastırılmış ateşin patlayıp gürlemesini—suda ve
havada bekledim uzun süre;
Ama artık beklemiyorum, tamamen doydum, doldum tıka
basa,
Gerçek şimşeğe şahit oldum, şahit oldum şehirlerin
kıvılcımına,

İnsanın gürleyerek ortaya çıkışını ve savaşçı Amerika'nın
doğuşunu görecek kadar yaşadım,
Bundan böyle kuzeyin ıssız vahşiliğinde besin
aramayacağım artık,
Artık dolaşmayacağım dağları, yelken açmayacağım
fırtınalı denizlere.

Virginia—Batı

Soylu baba ne kötü günlere kaldı,
Gördüm kaldırmış elini, tehditkâr, sallıyor,
(Eski zamanların hatıraları belirsizlik içinde, belirsizlikte
sevgi ve güven,)
O çılgın bıçağı Her Şeyin Anası'na doğru.

Güçlü ayaklarıyla ilerleyen soylu oğlu,
Gördüm, geniş otlaklardan, Ohio'nun sulu topraklarından
ve Indiana'dan,
Yiğit devin aceleyle sayısız çocuğunu yardıma getirdiğini,
Maviler içinde, güvenilir tüfeklerini omuzlarında taşıyorlar.

Sonra konuştu Her Şeyin Anası sakin bir edayla,
Sana gelince Asi, (dediğini duyar gibi oldum,) neden
savaşıyorsun bana karşı, neden almak istiyorsun
canımı?
Sen değil misin beni sonsuza dek savunmak için önlem
alan?
Sendin bana Washington'ı getiren—şimdi de bunları.

Gemiler Şehri

Gemiler Şehri!
(Ey kara gemiler! Ey vahşi gemiler!
Ey sivri pruvalı güzel buharlılar, yelkenliler!)

Dünyanın şehri! (zira bütün ırklar burada,
Dünyanın bütün ülkeleri katkıda bulunuyorlar buraya;)
Deniz şehri! telaşlı ve ışıltılı gelgitlerin şehri!
Neşeli dalgaları sürekli hücum eden veya geri çekilen,
burgaçlar ve köpüklerle bir içeri bir dışarı dönen şehir!
Rıhtımların, ambarların şehri—mermerden ve demirden
yüksek cephelerin şehri!
Mağrur ve tutkulu şehir—ateşli, çılgın, ölçüsüz şehir!
Sıçra yerinden Ey şehir—sadece barış için değil, gerçekten
kendin ol savaşçı!
Korkma—örnek alma kendinden başkasını Ey şehir!
Bak bana—ete kemiğe büründür beni, benim seni ete
kemiğe büründürdüğüm gibi!
Reddetmedim bana verdiğin hiçbir şeyi—ben de sahip
çıktım senin sahip çıktığına,
İyi ya da kötü, asla sorgulamam seni—her şeyi severim—
ayıplamam hiçbir şeyi,
Şarkısını söyler ve överim sana ait ne varsa—ama artık
barış yok,
Barışta söyledim barışın şarkısını, oysa şimdi bana ait savaş
davulu,
Savaş, kızıl savaştır şarkım bir uçtan bir uca senin
sokaklarında Ey şehir!

Asırlık Adamın Hikâyesi

1861-2 Gönüllüsü, (Washington Park, Brooklyn'de Asırlık Adam'a yardım ederken)

Elini ver bana yaşlı Devrimci,
Tepenin zirvesi yakın, birkaç adım daha, (yol açın beyler,)
İyi takip ettin beni yol boyunca, yüz küsur yaşına rağmen,
Yürüyebiliyorsun ihtiyar, gözlerinin işi neredeyse bitse de,
Aklın başında, işini görür, şimdi benim de işimi görsünler.

Dinlen, bu arada anlatayım çevremizdeki kalabalığın ne olduğunu,
Aşağıdaki düzlükte acemi erler talimde, eğitim yapıyorlar,
Şurası kamp, alaylardan birisi yola çıkıyor yarın,
Duyuyor musun subayların emir verişini?
Duyuyor musun tüfeklerin takırtısını?

İyi de ne oldu sana böyle yaşlı adam?
Neden titriyorsun, neden kasılarak kavrıyorsun elimi?
Askerler sadece talim yapıyor, şimdilik onları kuşatan gülümsemeler,
Etraflarında iyi giyimli arkadaşları ve kadınlar var,
Öğle sonu güneşi muhteşem ve sıcacık parlıyor,
Yaz başı otları yeşil ve hafif hafif esiyor ferah rüzgâr,
Gururlu, huzur dolu şehirlerin üstünde ve aradaki körfezde.

Ama talim bitti, geçit töreni de, kışlaya dönüyorlar,
Ellerin takdiri duyuluyor sadece! dinle nasıl da alkışlıyorlar!

Yola koyulup ayrılırken kalabalık—ama biz yaşlı adam,
Boşuna getirmiş değilim seni buraya—biz kalmalıyız burada,
Konuşma sırası sende, ben de dinleyip anlatayım.

Asırlık Adam

Korkudan değildi elini sıkıca kavramam,
Ama aniden sökün edince o anı her tarafta,
Ve aşağıda oğlanların talim yaptığı, yokuş yukarı koştukları yerde,
Ve çadırların kurulduğu yerde, güneyi, güneydoğuyu, güneybatıyı gördüğünüz her yerde,
Tepelerin üstünde, ovaların öbür yanında ve eteklerinde ormanların,

Ve kıyı boyunca, bataklıklarda (şimdi dolmuş içleri),
yeniden ortaya çıkıp aniden çılgına dönüşleri,
Seksen beş yıl önce arkadaşların alkışlarıyla karşılanan bir
geçit töreni değildi,
Benim de katıldığım bir çarpışmaydı—evet, uzun zaman
önce ben de katıldım ona,
Yürürken o zaman bu tepenin başında, aynı arazide.

Evet, orası bu arazi,
Şu an konuşurken bile kör gözlerim görüyor mezarlardan
kalkan insanlarla yeniden dolduğunu,
Yıllar geri gidiyor, kaldırımlar, gösterişli evler gözden
kayboluyor,
Yeniden beliriyor sağlam tabyalar, güçlendirilmiş topların
yerleştirildiği,
Irmaktan körfeze kadar uzanan yükseltilmiş toprak
mevzileri görüyorum,
Suların manzarasını, yüksek arazileri ve yamaçları
görüyorum;
Burada kamp kurmuştuk, yine yazın bu vakitleriydi.

Konuştukça hatırlıyorum hepsini, Bildirge'yi hatırlıyorum,
Burada okunmuştu, bütün ordu geçit töreni yapmıştı, bize
burada okunmuştu,
Ortada duran, etrafı kurmaylarıyla çevrili General,
kınından çıkardığı kılıcını tutuyordu,
Parlıyordu güneşte bütün ordunun gözü önünde.

O zaman cesur bir hareketti bu—İngiliz savaş gemileri
henüz gelmişti,
Demir attıkları aşağıdaki körfezi görebiliyorduk buradan,
Askerle dolup taşıyordu nakliye gemileri.

Birkaç gün daha geçti, karaya çıktılar ve ardından
çarpışma.

Yirmi bin kişi getirmişlerdi bize karşı,
İyi toplarla donatılmış tecrübeli bir kuvvet.

Şimdi savaşın tamamını anlatmıyorum,
Bir birliğe öğleden önce erkenden kırmızı ceketlilerle
çatışmaya girmek için ileri emri verilmişti,
O birliği anlatayım sana, nasıl kararlı yürüdüklerini,
Ölümün karşısında ne kadar uzun süre ve dimdik
durduklarını.

Sence kimdi kararlı ve sert adımlarla ölümün üstüne
yürüyenler?
En genç erlerden oluşan iki bin kişilik güçlü bir birlik,
Virginia ve Maryland'de büyümüşlerdi, çoğunu da şahsen
tanırdı General.

Kaygısızca ilerlediler, hızlı adımlarla Gowanus'un sularına
doğru yürüdüler,
Sonra ormandaki dar geçitler sayesinde beklenmedik
biçimde gece ilerleyen,
Britanyalılar yaklaştı, doğudan kuşatarak amansızca
davrandılar silahlarına,
Önü kesilen en genç erlerin birliği düşmanın insafına kaldı.

Bu tepeden izliyordu onları General,
Tekrar tekrar çaresizce yarmaya kalkıştılar kuşatmayı,
Ardından bir araya toplandılar, sokuldular birbirlerine,
ortalarında dalgalanıyordu bayrakları,
Ama Ah nasıl da zayıflattıkça zayıflatıyordu onları tepeden
gelen top mermileri!

Hâlâ fena oluyorum hatırlayınca o katliamı!
Gördüm General'in yüzünde damla damla gözyaşlarının
biriktiğini.
Gördüm acı içinde nasıl sıktığını yumruklarını.

Bu sırada Britanyalılar bizi meydan savaşına çekmek için manevra yaptı,
Ama cesaret edemedik meydan savaşında şansımıza güvenmeye.

Müfrezeler hâlinde savaştık,
İleri atılıp birkaç noktada vuruştuk, ama hiçbir seferinde bizden yana değildi şans,
İlerleyen düşmanımız hep kazançlı çıkarak püskürttü bizi bu tepedeki tahkimata,
Biz onları tehdit eder hâle gelince burada, bıraktı peşimizi.

Bu iki bin en genç, en güçlü erden oluşan birliğin taarruzuydu,
Çok azı döndü geriye, neredeyse tamamı Brooklyn'de kaldı.

İşte burada oldu Generalimin ilk çarpışması,
Ne seyreden kadınlar, ne tadını çıkarmak için gün ışığı, ne de sonunda kopan alkış,
O zaman kimse alkış tutmadı burada.

Karanlıkta, sisin içinde, yerde, soğuk yağmurun altında,
O gece bitkindik, yılgın ve kasvet içinde yattık,
Küçümseyerek gülüyordu bize karşımızda kamp kurmuş nice lord,
İşitecek kadar yakında ziyafet çekiyor, zaferlerini kutlamak için hep birlikte şarap kadehi tokuşturuyorlardı.

Çok kasvetli ve nemli bir gün daha,
Ama o gün geceleyin sis kalkıp yağmur dinince,
Ondan emin olduklarını sandıkları sırada Generalim geri çekildi, bir hayalet gibi sessizce.

Gördüm onu nehrin kıyısında,
Aşağıda, meşalelerin aydınlattığı teknenin yanında gemiye binme işini hızlandırıyordu;
Generalim bekledi bütün askerler ve yaralılar binene kadar,
Sonra, (gün doğumundan hemen önceydi,) bu gözler son bir kez daha baktı ona.

Diğer herkes kasvetle dolu görünüyordu,
Birçoğu hiç şüphesiz şartlı teslim olmayı geçiriyordu aklından.

Ama Generalim geçince yanımdan,
Teknesinde ayakta durup doğan güneşe bakarken,
Ben şartlı teslim olmadan farklı bir şey gördüm.

Son

Yeterli, Asırlık Adam'ın hikâyesi burada bitiyor,
İkisi, geçmiş ve şimdiki zaman yer değiştirdi,
Arada bağlantıyı kuran olarak, büyük bir geleceğin şarkısını söyleyen[1] olarak benim şimdi konuşan.

Peki burası mı Washington'ın yürüdüğü yer?
Ve her gün kayıtsızca geçtiğim bu sular, onun geçtiği sular mı,
Yenilgide metin mi en onurlu zaferlerindeki diğer generaller kadar?

Bu hikâyeyi çoğaltıp yollamalıyım doğuya da, batıya da,
Muhafaza etmeliyim siz Brooklyn nehirlerinde ışıyan o bakışı.

Bakın—yıllık döngü tamamlandıkça hayaletler de geri dönüyor,
Ağustos'un 27'si ve Britanyalılar karaya çıktı,

1 Whitman özgün metinde Fransızca "chansonnier" sözcüğünü kullanmıştır.

Çatışma başlıyor ve aleyhimize devam ediyor,
Washington'ın yüzüne bakın dumanların arasından,
Virginia ve Maryland birliği düşmanı durdurmak için ilerliyor,
Yok oluyorlar, tepeden ölüm saçan toplar alay eder gibi onlarla,
Saflar hâlinde düşüyorlar, üzerlerinde sessizce sarkıyor bayrak,
O gün nice genç adamın kanlı yarasında kutsanan,
Ölümde, yenilgide, kız kardeşlerin, anaların gözyaşında.

Ah tepeleri, yamaçları Brooklyn'in! bence daha değerlisiniz sahiplerinizin sandığından;
Ortanızda çok eski bir ordugâh duruyor,
O ölen birliğin kampı duruyor sonsuza kadar.

Nehirden Geçen Atlı Birlik

Yeşil adaların arasında uzun bir sıra hâlinde kıvrılıyorlar,
Yılankavi bir yol izliyorlar, parlıyor silahları güneşte—
dinleyin o ahenkli tıngırtıyı,
Bakın sular sıçratan atlar nasıl sakince durup su içiyorlar o gümüş rengi nehirde,
Bakın kahverengi suratlı adamlara, her grup, her kişi bir resim, kayıtsızca duruyorlar üzerinde eyerlerinin,
Bazıları karşı kıyıya çıkıyor, diğerleri daha yeni giriyor nehirdeki sığ geçide—bu esnada,
Kırmızı, mavi ve kar beyazı,
Flamalar neşeyle sallanıyor rüzgârda.

Dağ Yamacında Açık Ordugâh

Durduğunu görüyorum önümde hareket hâlindeki bir ordunun,

Aşağılarda verimli bir vadi uzanıyor, ahırlar ve yaz
mevsiminde meyve bahçeleriyle,
Arkada dağın taraçalı etekleri, sarp, yer yer yükselen,
Engebeli, kayalarla, taşlara tutunmuş dağ servileriyle güç
bela seçilen uzun şekiller,
Ötede beride sayısız kamp ateşi, bazıları ta yukarılarında
dağın,
İnsanların ve atların belli belirsiz biçimleri, kocaman,
titreşen,
Ve bütün gökyüzünde—gökyüzü! uzak, erişilemeyecek
kadar uzak, geceyi süsleyen, patlayan, sonsuz yıldızlar.

Yürüyüş Hâlindeki Kolordu

Önde avcı kolunun toz bulutuyla,
Bir kırbaç gibi şaklayan tek bir atışın sesiyle, ardından
düzensiz bir yaylım ateşiyle,
Kaynaşan saflar devam ediyor yollarına, kalabalık birlikler
devam ediyor yollarına,
Belirsizce parıldıyorlar, güneşin altında güçlükle
yürüyorlar—toza bulanmış adamlar,
Sıralar bir inip bir kalkıyor arazinin engebelerinde,
Aralara serpiştirilmiş toplar—tekerleklerden gürültü
yükseliyor, terliyor atlar,
Kolordu ilerledikçe.

Açık Ordugâhın Bir Yanıp Bir Sönen Ateşinin Yanında

Açık ordugâhın bir yanıp bir sönen ateşinin yanında,
Bir geçit alayı dönüp duruyor etrafımda, vakur, hoş ve
yavaş—ama fark ediyorum ilkin,
Uyuyan ordunun çadırlarını, tarlaların, ormanların kararan
hatlarını,

Yakılan ateşlerin ışığıyla aydınlanan karanlığı, sessizliği,
Uzakta ya da yakında ara sıra hayalet gibi hareket eden bir silüeti,
Çalılar ve ağaçlar, (gözlerimi kaldırınca beni gizlice izliyorlarmış gibi geliyor bana,)
Bu esnada uçuşuyor düşünceler rüzgârda, Ey sevecen, harika düşünceler,
Hayata ve ölüme, yurda, geçmişe ve sevilenlere ve şimdi uzakta olanlara dair düşünceler;
Vakur ve ağır bir geçit alayı, ben oracıkta otururken,
Açık ordugâhın bir yanıp bir sönen ateşinin yanında.

Tarladan Gel Baba

Tarladan gel baba, Pete'imizden mektup var,
Ana, sen de kapının önüne çık, kıymetli oğlundan mektup var.

İşte, mevsim sonbahar,
İşte, koyu yeşil, sararmış, kızıla dönmüş ağaçların olduğu yerde,
Serinleyip tatlılaşıyor Ohio'nun köyleri hafif esen rüzgârda salınan yapraklarla,
Olgun elmaların bahçelerde ağaçlardan, üzümlerin çardaklardaki asmalardan sarktığı,
(Alıyor musunuz kokusunu asmalardaki üzümlerin?
Alıyor musunuz son günlerde arasında arıların vızıldadığı karabuğdayın kokusunu?)

Yukarıda, işte, gökyüzü o kadar dingin, o kadar saydam yağmurun ardından ve harika bulutlarla dolu,
Aşağıda da her şey dingin, her şey hayat dolu ve güzel, çiftlikte iyi gidiyor işler.

Aşağıda tarlalar gayet iyi durumda,
Ama şimdi tarladan geliyor baba, kızı çağırıyor onu,
Ve evin önüne geliyor ana, ön kapıya geliyor hemen.

Elinden geldiğince hızlı koşuyor, uğursuz bir şeyler var,
bacakları titriyor,
Ne saçını, ne başlığını düzeltmekle oyalanıyor.

Hızlıca açılıyor zarf,
Ah bu bizim oğlumuzun el yazısı değil, ama adı yazıyor
altta,
Ah yabancı bir el yazmış sevgili oğlumuzun yerine, Ah neye
uğradığını şaşıran ananın yüreği!
Her şey dönüyor gözlerinin önünde, kararıyor her şey,
sadece belli başlı sözleri fark ediyor,
Kopuk cümleler, *göğüste mermi yarası, süvari çarpışması,*
hastaneye kaldırıldı,
Şu anda durumu ciddi, ama yakında daha iyi olacak.

Ah şimdi benim için tek yüz bu,
Bütün şehirleri ve çiftlikleriyle kalabalık ve zengin
Ohio'nun ortasında,
Beti benzi atmış, beyninden vurulmuşa benzeyen hâliyle
gayet bitkin,
Yaslanmış bir kapının sövesine.

Üzülme bu kadar anneciğim, (yeni yeni büyüyen kız
hıçkırıklar arasında konuşuyor,
Küçük kız kardeşler suskun ve korku içinde sokuluyorlar
birbirlerine,)
Bak anne, mektup Pete'in iyileşeceğini yazıyor yakında.

Ne yazık ki zavallı çocuk asla iyileşmeyecek, (ne de daha iyi
olmaya ihtiyacı var o cesur ve temiz ruhun,)

Onlar dururken evlerinin kapısında, o çoktan öldü,
Tek oğul öldü.

Ama annenin iyileşmesi gerek,
Şimdi siyah giysisi içindeki o incecik bedenin,
Gündüz yemeğine dokunmuyor, geceleri uyku tutmuyor,
uyanıyor sık sık,
Gece yarısı uyandığında ağlayarak, özleyerek derin bir
hasretle,
Ah fark edilmeden gidebilse, sessizce kaçıp ayrılabilse
hayattan,
Peşinden gitmek, aramak, birlikte olmak için sevgili ölü
oğluyla.

Tuhaf Bir Nöbetteydim Savaş Alanında Bir Gece

Tuhaf bir nöbetteydim savaş alanında bir gece;
O gün oğlum, yoldaşım sen o gün yanımda düşünce
toprağa,
Bir kez baktım sana ve o güzel gözlerin hiç
unutamayacağım bir bakışla karşılık verdi,
Elinin dokunuşu benimkine Ey oğul, sen yerde yatarken
uzattın,
Ardından hızla girdim savaşa, tarafların eşit olduğu savaşa,
Sonunda gece geç vakit bitince işim yeniden yola koyuldum
oraya doğru,
Buz gibi ölü buldum seni sevgili yoldaşım, öpücüklere
karşılık veren oğlun bedenini buldum, (bir daha asla
karşılık vermeyecek yeryüzünde,)
Yüzünü açtım yıldızların ışığı altında, ne tuhaf manzara,
serin esiyordu ılıman gece rüzgârı,
Uzun süre orada durdum sonra nöbet tuttum, kararmış bir
savaş alanı uzanıyordu etrafımda,
Güzel kokulu ıssız gecede harika nöbet, hoş nöbet,

Ama bir damla olsun yaş düşmedi gözümden, derin bir iç
de çekmedim, uzun uzun baktım,
Sonra kısmen yere uzanarak durdum yanında, çenemi
ellerime dayadım,
Güzel saatler geçirdim, ölümsüz, gizemli saatler seninle,
sevgili yoldaş—ne bir gözyaşı, ne bir söz,
Sessizliğin nöbeti, sevginin ve ölümün, senin için bir nöbet
oğlum, askerim,
Yukarıda yıldızlar sessizce ilerlerken, doğu tarafında
yenileri yükseldi,
Senin için son nöbet cesur oğlum, (kurtaramadım seni, ani
oldu ölümün,
Sadakatle sevdim seni, özen gösterdim yaşarken sana,
bence kesinlikle karşılaşacağız yeniden,)
Gecenin ilerleyen son saatlerinde, aslında tam da sökerken
şafak,
Sardım yoldaşımı battaniyesine, iyice sarmaladım bedenini,
Katladım battaniyeyi, dikkatle kıvırdım başının üstünden
ve ayaklarının altından,
Ve hemen oracıkta, yıkayınca yükselen güneş, kaba
kazılmış mezarına yatırdım oğlumu,
Bitirdim tuhaf nöbetimi böylece, gece nöbetini karanlık
savaş alanında,
Öpücüklere karşılık veren oğul için nöbeti, (bir daha asla
karşılık vermeyecek yeryüzünde,)
Aniden katledilen yoldaş için nöbeti, asla unutamadığım
nöbeti, sonra ışıyınca gün,
Kalktım soğuk topraktan, sardım askerimi battaniyesine,
Ve düştüğü yere gömdüm onu.

Saflar Hâlinde Zorlu Yürüyüş ve Bilinmeyen Yol

Saflar hâlinde zorlu yürüyüş ve bilinmeyen yol,
Karanlıkta sık bir ormanın içinden sessiz adımlarla geçilen
yol,

Ağır kayıplarla yenildi ordumuz, hayatta kalanlarsa geri
çekiliyor asık suratla,
Gece yarısını geçince yarı karanlık bir binanın ışıkları
vurana kadar üstümüze,
Açık bir alana varıyoruz ormanın içinde ve yarı karanlık
binanın yanında duruyoruz,
Dört yol ağzında büyük, eski bir kilise, şimdi hazırlıksız
yapılmış bir hastane,
Bir dakikalığına içeriye giriyorum, şimdiye kadar yapılmış
bütün resimleri, yazılmış bütün şiirleri aşan bir manzara
görüyorum,
Koyu, en koyu siyahlıkta gölgeler, sadece hareket eden
mumların ve lambaların aydınlattığı,
Ve kızıl alev ve duman bulutlarıyla katran gibi kara sabit
bir meşalenin,
Bunlar sayesinde kalabalıkları, yerdeki belli belirsiz
bedenleri görüyorum, bazıları da sıralara uzanmış,
Ayaklarımın dibinde daha çok askere benzeyen biri,
ancak bir çocuk, kan kaybından ölme tehlikesiyle karşı
karşıya, (karnından vurulmuş,)
Geçici bir süre için kanı durduruyorum, (bir zambak kadar
beyaz genç yüzü,)
Sonra, gitmeden önce göz gezdiriyorum sahneye her şeyi
özümsemek için mecburen,
Yüzleri, türlü türlü, ifadesi imkânsız duruşları, çoğunun
durumu belirsiz, bazıları ölmüş,
Cerrahlar çalışıyor, görevliler ışık tutuyor, eter kokusu, kan
kokusu,
Kalabalık, Ah kana bulanmış bedenlerin kalabalığı,
dışarıdaki avlu da dolu,
Kimileri çıplak zeminde yatıyor, kimileri tahtaların veya
sedyelerin üstünde, kimileri ter içinde can çekişiyor,
Ara sıra bir çığlık ya da haykırış, doktorun bağırarak
emirler verişi, seslenişi,

Meşalelerin ışığında parlayışı küçük çelik aletlerin,
Özetliyorum bunları şarkısını söylerken, bedenleri yeniden görüyorum, kokuyu alıyorum,
Sonra emirleri duyuyorum dışarıda verilen, *Sıraya girin evlatlarım, hizaya gelin*;
Ama ilk olarak ölen çocuğa doğru eğiliyorum, gözleri açık, bana hafiften gülümsüyor,
Sonra kapanıyor gözler, sakince kapanıyor, hızla ilerliyorum karanlığa doğru,
Bıraktığım yerden devam ediyorum, yürüyorum, hep karanlıkta yürüyorum, saflarda,
Bilinmeyen yol ilerliyor hâlâ.

Tan Vakti Kampta Gri ve Soluk Bir Manzara

Tan vakti kampta gri ve soluk bir manzara,
Erkenden uykusuz çıkınca çadırımdan,
Yavaşça yürüyorum sıhhiye çadırının yanındaki patikada, serin, temiz havada,
Üç beden görüyorum sedyelerde uzanmış, çıkarıp ilgi göstermeksizin yatırmışlar oraya,
Her birinin üstünde battaniye serili, kahverengiye çalan geniş yün bir battaniye,
Gri, ağır bir battaniye, sarıp örtüyor her şeyi.

Merak edip sessizce duruyorum,
Sonra parmaklarımın ucuyla kaldırıyorum en yakındaki ilkinin yüzünden battaniyeyi;
Kimsin sen yaşlı adam, öylesine zayıf ve ümitsiz, iyice ağarmış saçlarınla, çökük gözlerinle?
Kimsin sen sevgili yoldaşım?

Ardından ikincisine doğru yürüyorum—ya sen kimsin çocuğum, canım?
Kimsin sen al yanaklarınla tatlı çocuk?

Sonra üçüncüsü—ne çocuk ne yaşlı birinin yüzü, çok dingin, güzel sarı-beyaz fildişi renkli;
Genç adam galiba tanıyorum seni—sanırım bu yüz bizzat İsa'nın yüzü,
Ölü ve kutsal ve herkesin kardeşi ve burada yine yatıyor.

Güçlükle Dolaşırken Virginia Ormanlarında

Güçlükle dolaşırken Virginia ormanlarında,
Ayaklarımla vurduğum yaprakların hışırtılı ezgisi eşliğinde, (zira sonbahardı,)
Bir ağacın dibinde bir askerin mezarını gördüm;
Ölümcül bir yara almış ve geri çekilirken gömülmüş, (her şeyi kolayca anlayabiliyorum,)
Öğle molası, ardından haydi bakalım, kaybedecek zaman yok—yine de bu işaret bırakılmış,
Aceleyle bir levhaya karalanmış ve mezarın yanındaki ağaca çivilenmiş,
Cesur, tedbirli, sadık, sevgili yoldaşım.

Sonra uzun uzun düşünüyorum yolumda giderken,
Gelecek nice değişken mevsim ve nice hayat sahnesini,
Yine de değişken bir mevsim ve bir sahnede, aniden, yalnızken veya kalabalık bir caddede,
Gözümün önüne geliyor meçhul askerin mezarı, geliyor Virginia ormanlarında kabaca yazılmış kitabe,
Cesur, tedbirli, sadık, sevgili yoldaşım.

Dümenci

Dümenci gemisini limana getirmekle kendini yükümlü hissetmemiştir, geri püskürtülmüş ve çoğu kez şaşkına dönmüş olsa da,

Karanın içlerine doğru yorucu, uzun yolculuklara çıkan
kılavuz da,
Kavrulmuş çöllerde, buz kesen karda, ıslatan ırmaklarda,
gideceği yere varana kadar sebat eden,
Kendini bu Eyaletler için bir marş yazmaya yükümlü kılan
benden daha fazla, ister kulak versinler ister vermesinler,
Gerekirse silahlanmaya teşvik etmek için bir savaş çağrısı,
yıllar, yüzyıllar boyu bundan böyle.

Ayaklarımın Altında Titreyen, Sallanan Yıl

Ayaklarımın altında titreyen, sallanan yıl!
Yaz rüzgârın yeterince sıcaktı, ama dondurdu beni
soluduğum hava,
Koyu bir kasvet çöktü üstüme gün ışığının arasından ve
karanlığa boğdu beni,
Vaz mı geçeyim utkulu şarkılarımdan? dedim kendi
kendime,
Şaşırıp kalmış olanların sıkıcı ağıtlarını mı öğreneyim?
Ve asık suratlı yenilgi ilahilerini?

Pansumancı

1

İki büklüm bir adamım yeni yüzlerin arasında,
Yıllarca geriye bakıyorum yanıt verirken çocuklara,
Haydi ihtiyar, anlat bize diyorlar, beni seven genç erkekler
ve kızlar gibi,
(Canlanmış ve öfkeli, alarm çanlarını çalmayı ve amansız
savaşı teşvik etmeyi düşündüm,
Ama çok geçmeden başarısızlığa uğrattı beni parmaklarım,
soldu yüzüm ve kabullendim,

Yaralıların yanı başında oturup onları teskin etmeyi ya da sessizce ölüleri izlemeyi;)
Bu sahnelerden yıllar sonra, hırslı tutkularından, fırsatlarından sonra,
Eşsiz kahramanların, (bir taraf çok mu cesurdu? diğeri de aynı şekilde cesurdu;)
Şimdi yeniden tanıklık et, yeryüzünün en güçlü ordularını betimle,
O kadar hızlı, o kadar mükemmel ordularda bize anlatacak ne gördün?
Sende en taze, en derin iz bırakan nedir? en çok heyecan veren,
Zorlu çarpışmalardan ya da muazzam kuşatmalardan en derin iz bırakan ne kaldı geriye?

2

Ey sevdiğim ve beni seven genç kızlar, genç erkekler,
Geçmişime dair sorduklarınız, söylediklerinizo tuhaf ve beklenmedik günleri anımsatıyor,
Üstümü tere, toza bulayan uzun bir yürüyüşten sonra geliyorum alarma uyan bir asker olarak,
Gelir gelmez dalıyorum çarpışmaya, avazım çıktığı kadar haykırıyorum başarılı hücumun koşuşturması sırasında,
Giriyoruz ele geçirdiğimiz tahkimata—ama işe bakın, hızla akan bir nehir gibi siliniyor bunlar,
Geçip gidiyorlar silinerek—askerin yaşadığı tehlikeler ya da sevinçlerin üzerinde durmuyorum,
(İkisini de çok iyi hatırlıyorum—zorlukları çoktur, sevinçleri az, yine de memnundum.)

Ama sessizlikte, düşlerin izdüşümlerinde,
Devam etse de başarı, gösteriş ve neşe dünyası,

Çok çabuk unutulur sona eren her şey, dalgalar siler
kumdaki izleri,
Mafsallı dizlerimle dönerek giriyorum kapılardan, (bu
arada yukarıdaki sen,
Her kimsen, sessizce takip et ve yürekli ol.)

Elimde sargı bezleri, su ve sünger,
Gidiyorum dosdoğru ve hızla yaralılarıma,
Çarpışmadan sonra getirilip yatırıldıkları yere,
Paha biçilmez kanlarının çimenleri ve toprağı kırmızıya
boyadığı yere,
Veya sıhhiye çadırındaki ya da hastane binasındaki sıralara,
Bir sağa bir sola dönüyorum uzun portatif karyola
sıralarının arasında,
Yaklaşıyorum birbiri ardına hepsine, atlamıyorum birini
bile,
Bir yardımcı elinde bir tepsiyle beni takip ediyor, bir atık
kovası taşıyor,
Yakında pıhtıya bulanmış bezler ve kanla dolacak,
boşaltılıp yeniden dolacak olan.

Devam ediyorum, duruyorum,
Mafsallı dizlerimle, titremeyen ellerimle yaralara pansuman
yapıyorum,
Katıyım her birine karşı, sancı keskin ama kaçınılmaz,
Biri yalvaran gözlerini bana çeviriyor—zavallı çocuk! hiç
tanımıyorum seni,
Yine de şu anda senin için ölmekten çekinmezdim, eğer
kurtaracak olsaydı bu seni.

3

Devam ediyorum, (açın kapılarını zamanın! açın hastane
kapılarını!)

Ezilmiş kafaya pansuman yapıyorum, (çılgına dönmüş
zavallı el açma sargı bezini,)
Boynunda kurşun olan süvariyi enine boyuna muayene
ediyorum,
Hırıldıyor zor alınan nefes, göz cam gibi şimdiden, ama can
çok mücadele ediyor,
(Gel tatlı ölüm! haydi, ikna ol Ey güzel ölüm!
Merhamet et de gel hemen.)

Kolun kalan kısmından, kesilmiş elden,
Pıhtıya bulanmış sargı bezini çözüyorum, ölü deriyi
kaldırıyorum, temizliyorum iltihap ve kanı,
Yastığına geri dönen asker kıvrılıyor bükülmüş boynu ve
yana düşen başıyla,
Gözleri kapalı, yüzü solgun, bakmaya cesaret edemiyor
kolunun kanlı kesik yerine,
Ve henüz bakmadı da.

Böğürde derin mi derin bir yaraya pansuman yapıyorum,
Ama bir-iki gün sonra görüyorum bedenin tamamen heba
olup çöktüğünü,
Çehrenin sarı-mavi bir renge döndüğünü.

Delinmiş omuza pansuman yapıyorum, kurşun yarası olan
ayağa,
Kemiren, çürüyüp kokan bir kangreni temizliyorum, o
kadar mide bulandırıcı, o kadar iğrenç,
Yardımcı elinde tepsi ve kovayla arkamda dururken.

Sadığım, yorulmak bilmem,
Kırık uyluk kemiği, diz, karında yara,
Bunlara ve daha nicelerine duygularını göstermeyen elimle
pansuman yapıyorum, (yine de bir alev var göğsümün
derinlerinde, yanan bir ateş.)

4

İşte böyle, düşlerin izdüşümlerindeki sessizlikte,
Geri dönerek, kaldığım yerden devam ederek hastaneler arasından geçip buluyorum yolumu,
Sakinleştiriyorum incinmişleri, yaralanmışları teselli eden elimle,
Huzursuzlananların yanında oturuyorum bütün bir karanlık gece, bazıları o kadar genç ki,
Kimileri o kadar çok ıstırap çekiyor, anımsıyorum bütün bunları acısı, tatlısıyla,
(Nice askerin sevgi dolu kolları dolandı bu boyna ve orada kaldı,
Nicesinin öpücüğü durur hâlâ bu sakallı dudaklarda.)

Çok Uzun Zamandır Amerika

Çok uzun zamandır Amerika,
Düz ve rahat yollarda dolaşarak sadece neşeden ve zenginlikten bir şeyler öğrendin,
Ama şimdi, ah şimdi, zamanıdır acı dolu buhranlardan öğrenmenin, ilerlemenin, en uğursuz yazgıyla boğuşarak ve vazgeçmeden,
Zamanıdır çocuklarının gerçekte bir bütün olarak[2] ne olduğunu dünyaya ifade etmenin ve göstermenin,
(Zira benden başka kim kavradı ki henüz çocuklarının bir bütün olarak gerçekte ne olduğunu?)

Bana Muhteşem Sessiz Güneşi Ver

1

Bana muhteşem sessiz güneşi ver, bütün ışık hüzmeleriyle göz kamaştıran,

2 Whitman özgün metinde Fransızca "en-masse" sözcüğünü kullanmıştır.

Bana meyve bahçesinden olgun ve kızarmış sulu sonbahar meyveleri ver,
Bana biçilmemiş otların büyüdüğü bir tarla ver,
Bana bir çardak ver, çardağa sarılmış bir asma ver,
Bana taze mısır ve buğday ver, yetinmeyi öğreten sakince devinen hayvanlar ver,
Bana Mississippi'nin batısındaki yüksek düzlüklerdekine benzer mükemmel sessizlikte geceler ver, seyrederken ben yıldızları,
Bana gün doğarken rahatsız edilmeden yürüyebileceğim güzel çiçeklerle dolu, mis kokulu bir bahçe ver,
Bana evlilikte hiç bıkmayacağım nefesi tatlı bir kadın ver,
Bana mükemmel bir çocuk ver, dünyanın gürültüsünden uzakta, taşrada bir ev hayatı ver,
Bana kendiliğinden doğan şarkılar söyleme gücü ver, çekildiğimde kendi içime ve sadece kendi kulaklarım için,
Bana ıssızlığı ver, Doğa'yı, Ey Doğa temel muhakeme sağlamlığını ver bana!

Bunlara sahip olma isteği, (yoruldum bitmek bilemeyen heyecandan, mahvetti beni savaş didişmesi,)
Bunları elde etmek için durmadan yalvarışım, yüreğimden yükselen çığlıklar bunlar,
Bir yandan durmadan sorarken bağlı değil miyim şehrime diye,
Her gün, her yıl Ey şehir, yürürken sokaklarında,
Ki zincirlemişsin beni bir süredir, benden vazgeçmeyi reddediyorsun,
Yine de veriyorsun beni doyurmak, ruhen zenginleştirmek için, durmadan yüzler veriyorsun bana;
(Ah görüyorum kaçmaya çalıştığım şeyi, çelişen, ters düşen haykırışlarıma,
Görüyorum ruhumun ayaklar altına aldığını istediklerini.)

2

Senin olsun muhteşem sessiz güneşin,
Senin olsun ormanların Ey Doğa, ormandaki kuytu yerler,
Senin olsun yonca ve çayırotu tarlaların, buğday tarlaların, meyve bahçelerin,
Senin olsun Dokuzuncu ayın arılarının vızıldadığı çiçeklenmiş karabuğday tarlaları;
Bana yüzler ve sokaklar ver—kaldırımlar[3] boyunca ardı arkası kesilmeyen, sonsuz hayaletler ver bana!
Bitmez tükenmez gözler ver bana—kadınlar ver—ver binlercesini yoldaşların, sevgililerin!
Her gün yenilerini göreyim—her gün elinden tutayım yenilerinin!
Bana böyle gösteriler ver—sokaklarını ver bana Manhattan'ın!
Askerlerin yürüdüğü Broadway'i ver bana,—boruların, davulların sesini ver!
(Bölük ya da alay hâlinde askerler—kimileri yola çıkıyor, heyecanlı ve korkusuz,
Kimileri cepheden dönüyor, seyrelmiş safları, genç ama yaşlanmışlar, bitkinler, farkında değiller hiçbir şeyin;)
Kıyılar ve doklar ver bana siyah gemilerle bezeli!
Ah böylesi gerek bana! Ah yoğun, dopdolu ve değişken bir hayat!
Tiyatronun, meyhanenin, büyük otelin hayatı gerek bana!
Buharlı geminin salonu! kalabalık geziler gerek bana! fener alayı!
Savaş için yola çıkan kalabalık birlik, ardındaki tepeleme askerî malzemeyle dolu vagonlarla;
İnsanlar, bitmez tükenmez, akan, güçlü sesleri, tutkuları, gösteri alaylarıyla,
Kuvvetli nabzıyla Manhattan sokakları, şimdiki gibi çalan davullarla,

---

3 Whitman özgün metinde Fransızca "trottoir" sözcüğünü kullanmıştır.

Sonsuz ve gürültülü koro, tüfeklerin çatırtısı ve şakırtısı,
(hatta yaralıların görüntüsü,)
Manhattan kalabalıkları, şamatalı müzikal korosuyla!
Manhattan yüzleri ve gözleri her zaman gerek bana.

İki Eski Askere Ağıt

Güneşin son ışığı,
Hafifçe düşüyor biten Sebt gününden,
Buradaki kaldırıma ve bakıyor oradan,
Aşağıda yeni kazılmış çifte mezara.

İşte, ay yükseliyor,
Doğudan yükseliyor gümüş rengi dolgun ay,
Evlerin damlarının üstünde güzel, solgun, hayalet ay,
Devasa ve sessiz ay.

Kederli bir alay görüyorum,
Ve yüksek perdeden gelen sesini boruların,
Sel gibi akıyorlar şehir sokaklarının bütün bağlantılarına,
Sesleriyle, gözyaşlarıyla.

Duyuyorum vurulan büyük davulları,
Ve aralıksız vınıltısını küçük davulların,
Ve her vuruşu büyük şiddetli davulların,
İyiden iyiye işliyor içime.

Çünkü oğlu babasıyla getirdiler,
(Amansız saldırının en ön saflarında düştüler,
İki kıdemli asker birlikte düştüler baba oğul,
Ve bekliyor onları ikiz mezar.)

Şimdi daha yakında çınlıyor borular,
Ve davullar daha da şiddetle vuruluyor,

Ve kaldırımdaki gün ışığı hepten soldu,
Ve sert cenaze yürüyüşü sarıyor etrafımı.

Göğün doğu tarafında yüzer gibi,
O kederli, büyük hayalet hareket ediyor ışıltıyla,
(Bu bir ananın kocaman saydam yüzü,
Gökte daha da parıldayarak büyüyen.)

Hoşuma gidiyorsun Ey kararlı cenaze yürüyüşü!
Ey ay devasa gümüş rengi suratınla teskin ediyorsun beni!
Ey ikiz askerlerim! Ey defnedilecek askerlerim!
Neyim varsa veriyorum size de.

Ay ışığını veriyor size,
Ve borularla davullar müziğini,
Ve kalbim, Ey askerlerim, eski askerler,
Kalbim sevgisini veriyor size.

Katliamın Üzerinde Yalvaççа Bir Ses Yükseldi

Katliamın üzerinde yalvaççа bir ses yükseldi,
Kaybetmeyin ümidinizi, şefkat çözecek sonunda özgürlük meselesini,
Yenilmez olacak birbirini sevenler,
Zafere ulaştıracaklar Columbia'yı.

Her Şeyin Anası'nın çocukları, zafer sizin olacak sonunda,
Güleceksiniz küçümseyerek sonunda bütün dünyanın geri kalanının saldırılarına.

Hiçbir tehlike engel olamayacak Columbia'nın sevenlerine,
Gerekirse binlercesi kurban edecek biri uğruna kendilerini.

Massachusettsli biri yoldaşı olacak Missourilinin,
Biri Maine'den ve sıcak Carolina'dan ve diğeri Oregonlu,
üçlü bir arkadaşlık kuracaklar,
Birbirlerini daha değerli görecekler yeryüzünün bütün
zenginliklerinden.

Sevgi dolu kokular gelecek Michigan'a, Florida'ya,
Çiçeklerin kokusu değil, ölümün ötesinden esip gelen daha
tatlı kokular.

Alışıldık bir şey olacak evlerde ve sokaklarda erkeksi
sevgiyi görmek,
En gözü pekler, en kaba saba olanlar yüzlerini değdirecek
birbirine hafifçe,
Özgürlük'e bağlı olanlar sevgili olacak,
Yoldaş olacak Eşitlik'in sürekliliğine inananlar.

Bunlar demir halkalardan daha sağlam bağlayacak sizi
birbirinize,
Mest olan ben, Ey arkadaşlar! Ey diyarlar! bağlayacağım
sizi sevgililerin sevgisiyle.

(Avukatların sizi bir arada tutmasını mı bekliyordunuz?
Veya bir kâğıt üzerindeki anlaşmanın? ya da silah zoruyla?
Hayır, ne dünya, ne de yaşayan herhangi bir şey böyle
bağlanabilir birbirine.)

Kıstırılmış Yaşlı Bir General Gördüm

Kıstırılmış yaşlı bir general gördüm,
(Yaşlı da olsa, gri gözleri yıldızlar misali parlıyordu
savaşta,)
Küçük birliği artık tamamen kuşatılmıştı, bütün çabalarına
karşın,

Düşman hatlarına sızacak gönüllüler aradığını söyledi,
umutsuzca bir çıkış yolu,
Saflardan yüzün üstünde askerin öne çıktığını gördüm,
ama ikisi ya da üçü seçildi,
Emirleri alırken bir kenarda dikkatle dinlediler, yaver gayet
ciddiydi,
Neşeyle gittiklerini gördüm, hayatlarını isteyerek tehlikeye
attıklarını.

Topçu Erinin Düşü

Yanımda yatmış uyukluyor karım ve çok geride kaldı
savaşlar,
Ve evimde başımı yastığa koyuyorum ve geçiyor boş gece
yarısı,
Ve sessizliğin içinde, karanlıkta, duyuyorum, sadece
duyuyorum soluğunu bebeğimin,
Odada uykudan uyanınca bu hayal hücum ediyor üstüme;
Çarpışma başlıyor hemen gerçek dışı bir düşte,
Avcı erleri işe başlıyorlar, dikkatle ilerliyorlar sürünerek,
düzensiz pat! pat! sesleri duyuyorum,
Farklı top mermilerin sesini duyuyorum, tüfek
mermilerinin kısa tak! taklarını,
Top mermilerinin küçük beyaz bulutlar bırakarak
patlayışını görüyorum, büyük mermilerin çığlıklarını
duyuyorum geçerken,
Şarapneller ağaçların arasından esen rüzgârın uğultusu,
vınıltısı gibi, (hengâme içinde şimdi kızışıyor mücadele,)
Bütün bataryalardaki hadiseler ayrıntılarıyla beliriyor
yeniden gözümde,
O gürleme, o duman, erlerin silahlarından duyduğu gurur,
Topçu subayı menzili tespit ediyor, nişan alıyor ve uygun
bir tapa seçiyor,

Ateşledikten sonra yana kaykıldığını ve hevesle sonucun ne olduğuna baktığını görüyorum;
Bir başka yerde taarruza geçen bir alayın haykırışlarını duyuyorum, (genç albay bu defa en önde gidiyor kılıcını savurarak,)
Düşmanın yaylım ateşiyle açılan gedikleri görüyorum, (vakit kaybetmeden hızla dolduruluyor bunlar,)
Boğucu dumanı soluyorum, sonra rengi donuk bulutlar iniyor ve gizliyor her şeyi;
Ardından birkaç saniyeliğine tuhaf bir durgunluk, her iki taraftan da ateş edilmiyor,
Sonra öncekinden daha gürültülü başlıyor kargaşa, subayların sabırsız bağırışları ve sert emirleriyle,
Bu sırada savaş meydanına rüzgârın uzaklardan taşıdığı alkış sesleri ulaşıyor kulaklarıma, (sıra dışı bir başarı,)
Ve uzakta, yakında aralıksız top sesleri, (düşlerde bile şeytani bir coşku ve ruhumun derinliklerinde o eski çılgınca neşeyi uyandıran,)
Ve durmadan hızla mevzi değiştirişi piyadelerin, bataryaların, süvarilerin, bir oraya bir buraya gidişi,
(Aldırmıyorum düşenlere, ölenlere, yaralıların kanı akıyor, kıpkırmızı, aldırmıyorum, arkadakilerin bazıları topallıyor,)
Kir pas, sıcak, telaş, dörtnala giden veya son hızla koşan emir subayları,
Hafif silahların patırtısı, tüfeklerin ikaz eden şişşt! sesi, (duyuyorum ya da görüyorum bunları hayalimde,)
Ve bombalar patlıyor havada ve rengârenk fişekler gecede.

Etiyopyalı Bayrağı Selamlıyor

Kimsin sen esmer kadın, o kadar yaşlısın ki insan demek zor sana,

Yün gibi ak saçın, türbanlı kafanla ve kemikli çıplak ayaklarınla?
Neden çıktın yol kenarına, selam mı duruyorsun bayrağa?

(Geçerken ordumuz Carolina'nın kumlarından, çamlıklarından,
Sen Etiyopyalı, kulübenin kapısından çıkıp geliyorsun yanıma,
Yürürken ben denize doğru yürekli Sherman'ın[4] komutasında.)

Yüz sene oldu efendim ayrılalı annemle babamdan,
Küçük bir çocuktum, yakaladılar beni yabani bir hayvanı yakalar gibi,
Sonra zalim köle taciri getirdi denizin ötesinden buraya beni.

Daha fazla konuşmadı, bütün gün oyalandı durdu,
Yuvarlayarak kara gözlerini, türbanlı asil kafasını salladı,
Geçen flamaları, alayları nazik bir reveransla selamladı.

Neyin var kaderin elindeki silik kadın, tuhaf insan,
Neden sallarsın sarı, kırmızı ve yeşil türban sarılı kafanı?
Şimdi ya da önceden gördüklerin öyle hayret verici ve tuhaf mı?

Bana Göre Değil Gençlik

Bana göre değil gençlik,
Kibarlık[5] da, çene çalarak zaman öldüremem,

4 William Tecumseh Sherman (1820-1891): İç Savaş sırasında Birlik Ordusu'nda görev alan general.

5 Whitman özgün metinde Fransızca "delicatesse" sözcüğünü kullanmıştır.

Beceriksizim salonlarda, ne iyi bir dansçıyım, ne de zarif,
Rahat edemem okumuşların arasında, suspus olurum, zira alışık değilim bilime,
Alışık değilim güzelliğe, bilgiye—ama iki-üç şey var alışık olduğum,
Yaralılara baktım ve teselli ettim ölmekte olan nice askeri,
Ve ateşkesler sırasında ya da bir kampın ortasında,
Bu şarkıları yazdım.

Gazilerin Soyu

Gazilerin soyu-—galiplerin soyu!
Toprağın soyu, hazır çarpışmaya—muzaffer yürüyüşün soyu!
(Saflığın soyu, hep uzlaşmacı soy değil artık,)
Bundan böyle kendi yasasından başka hiçbir yasaya itaat etmeyen soy,
Tutkunun ve fırtınanın soyu.

İyice Aklında Tut Dünya

İyice aklında tut dünya, soluyor gümüş yıldızlar,
Yırtıldı süt beyazı, sökülüyor beyaz örgü,
Kömüre döndü otuz sekizi, uğursuz ve alevler içinde,
Kızıl, belirgin, demedi demeyin,
Şimdi ve bundan böyle azametle dalgalanacak bu kıyılardan.

Ey Yanık Tenli Bozkır Çocuğu

Ey yanık tenli bozkır çocuğu,
Sen kampa gelmeden önce bir sürü hoş geldin hediyesi geldi,

Övgüler, armağanlar ve sağlıklı yiyecekler, sonunda acemi erler arasına,
Ketum, verecek bir şeyi olmayan sen gelene kadar—ama bakınca birbirimize,
İşte o zaman! dünyanın bütün hediyelerinden fazlasını verdin bana.

Aşağı Bak Güzel Ay

Aşağı bak güzel ay ve yıka bu manzarayı,
Akıt yavaşça gecenin yağmur bulutu sellerini korkunç, şişmiş, morarmış yüzlere,
Silahları yana düşmüş sırtüstü yatan ölülerin üzerine,
Kolları iki yana savrulmuş sırtüstü yatan ölülerin üzerine,
Akıt cömert yağmur bulutlarını kutsal ay.

Uzlaşma

Söz her şeyin üstünde, gökyüzü kadar güzel,
Savaşın ve bütün o kıyımların zamanın içinde tamamen kaybolması güzel,
Ölüm ve Gece kız kardeşlerin ellerinin hiç durmadan yavaşça tekrar tekrar yıkaması bu kirlenmiş dünyayı;
Zira öldü benim düşmanım, benim kadar kutsal olan bir insan öldü,
Bakıyorum beyaz yüzüyle sessizce yattığı tabutuna—yaklaşıyorum,
Eğilip hafifçe dokunuyorum dudaklarımla tabuttaki beyaz yüze.

Ne Kadar da Ciddi Her Biri
(*Washington City, 1865*)

Ne kadar da ciddi her biri,
Birlikler dönerken yorgun ve ter içinde, durduğum yerde sıralanırken askerler,
Yüzlerinde maske varmış gibi, yüzlere bakıp inceliyorum maskelerini,
(Bakışlarımı seni inceleyen bu sayfadan yukarı çevirdiğimde sevgili dostum, her kimsen,)
Ne kadar ciddi saflardakilerin her birine ve sana fısıldayan ruhumun düşüncesi,
Bir ruh görüyorum her bir maskenin ardında benzerlerini hayrete düşüren,
Ah mermiler asla öldüremez gerçekte olduğun seni, sevgili dostum,
Ne de süngü işler gerçekte olduğun sana;
Ruh! görüyorum seni, her biri kadar harika, en iyisi kadar iyi,
Güvende ve mutlu bekliyorsun, ne bir mermi öldürebilir seni,
Ne de bir süngü işler sana Ey arkadaşım.

Başım Kucağında Uzanmış Yatarken Camerado[6]

Başım kucağında uzanmış yatarken camerado,
Devam ediyorum başladığım itirafa, devam ediyorum sana söylediklerime ve yeniden dönüyorum açık havaya,
Biliyorum, huzursuz biriyim ve huzursuz ediyorum başkalarını da,
Biliyorum sözcüklerimin çok tehlikeli, ölümcül silahlar olduğunu,

6 Whitman İspanyolca "camarada" sözcüğüne benzeterek uydurduğu "camerado" sözcüğünü "yoldaş" anlamında kullanmıştır.

Zira karşı çıkıyorum barışa, güvenliğe ve bütün yerleşik yasalara, sarsmak için onları,
Daha kararlıyım, çünkü herkes beni kabul edilebileceğimden daha fazla reddetti,
Hiç önemsemedim tecrübeyi, uyarıları, çoğunluğu veya alaya alınmayı,
Ve cehennem denilen şeyin tehlikesinin fazla bir önemi yok veya hiç önemi yok benim için,
Cennet denilen şeyin cazibesinin de benim için fazla bir önemi yok ya da hiç önemi yok;
Sevgili camerado! itiraf ediyorum, benimle gelmeye kışkırttım seni, hâlâ da kışkırtıyorum, varacağımız yer hakkında en ufak bir fikrim olmadan,
Veya muzaffer olacak mıyız, yoksa boyun eğdirilip yenilecek miyiz bilmeden.

Narin Küme

Narin küme! kaynayan hayatın bayrağı!
Bütün topraklarımı kaplayan—bütün sahillerimi içine alan!
Ölüm bayrağı! (nasıl izledim seni çarpışma telaşının dumanları arasında!
Nasıl duydum çırpınışını, hışırtını, meydan okuyan kumaş!)
Gök mavisi bayrak—güneşli bayrak, gecenin gökteki küreleriyle benekli!
Ah gümüşi güzelim benim—ah benim yün beyazım, kıpkırmızım!
Ah senin şarkını söylemek, muazzam kadınım benim!
Kutsalım, anam.

Bir Sivile

Kulağa hoş gelen şiirler mi istediniz benden?
Sivillerin huzurlu, baygın şiirlerini mi talep ettiniz?
Bundan önce söylediğim şarkıları takip edemeyecek kadar zor mu buldunuz?
İyi de siz takip edesiniz, anlayasınız diye söylemiyordum şarkılarımı bundan önce—şimdi de söylemiyorum;
(Savaşı doğuran şeyden doğdum ben de,
Davul takımının vuruşları hep tatlı bir müzik gibi gelir kulağıma, pek severim askerî ağıtları,
Subayın cenazesine öncülük eden yavaş iniltiyi, sarsan vuruşları;)
Zaten sizin gibiler için benim gibi bir şair nedir ki? Bu yüzden bırakın eserlerimi,
Ve gidip kendinizi anlayabildiğiniz şeylerle, piyano ezgileriyle uyuşturun,
Zira kimseyi yatıştırmam ben, siz de asla anlayamayacaksınız beni.

Ey Zirvedeki Muzaffer Kadın

Ey zirvedeki muzaffer kadın,
Orada mağrur alnınla dünyayı seyreden sen,
(Dünya boşuna fesat çıkarır sana karşı Ey Libertad,[7])
Sayısız seni kuşatma çabasını boşa çıkarıp hepsini önledikten sonra,
Etrafındaki göz kamaştıran güneşle egemen,
Azametle dalgalanıyorsun şimdi sağ salim, ölümsüz bir esenlik ve gençlikle—işte, bu muhteşem anlarda,
Ne mağrur bir şiir sunuyorum sana, ne de ustalığın mest eden dizelerini,

7 (İsp.) Özgürlük.

Gecenin karanlığını ve kan damlayan yaraları içeren bir
demettir sunduğum,
Ve ölülere ilahiler.

İşini Tamamlayan Hayalet
(*Washington City, 1865*)

İşini tamamlayan hayalet—dehşetli saatlerin hayaleti!
Ayrılıp gitmeden önce silikleşiyor gözlerimin önünden
süngü ormanların;
En kasvetli korkuların, şüphelerin hayaleti, (yine de
tereddütsüz devam ediyor ileriye,)
Nice muhteşem günün, nice vahşi sahnenin hayaleti—
kıvılcımlı hayalet,
Homurtuyla biterken şimdi savaş, yorulmak nedir
bilmeyen bir hayalet gibi uçup gitti,
Sen vurup çalarken davulu canlandırıyor ülkeyi alev
soluğuyla,
Şimdi davulun sesi sonuna kadar yankılı ve sert etrafımda
çınlarken,
Birliklerin, senin ölümsüz birliklerin, dönerken, dönerken
savaştan,
Genç erlerin misket tüfekleri hâlâ yaslanmış dururken
omuzlarında,
Ben bakarken omuzlarının üzerinde diken gibi yükselen
süngülere,
Bu eğik süngüler, uzaktan tam bir orman gibi belirip
yaklaşıyor ve geçip gidiyorlar eve dönerken,
Düzenli hareketlerle ileri geri, sağa sola sallanıyorlar,
Adımlar tempo tutarken aynı hizada hafifçe yükselip
alçalıyorlar;
Bildiğim saatlerin hayaleti, bir gün ateşli ve kanlı, ertesi gün
ölüm kadar solgun,

Dokun dudaklarıma gitmeden önce, yapış dudaklarıma,
Bırak bana öfke çarpıntılarını—miras bırak bana onları—
sarsıcı akışlarıyla doldur içimi,
Sen gittikten sonra kavurup yaksınlar şarkılarımdan çıkıp,
Söylesinler gelecektekilere kim olduğunu bu şarkılarda.

Bir Askere Elveda[8]

Elveda Ey asker,
Sen parçası sert çarpışmanın, (birlikte katıldığımız,)
Hızlı yürüyüşün, kamp hayatının,
Düşman cephelerin ateşli çarpışmasının, uzun
manevraların,
Kıyımı, kışkırtması, güçlü korkunç oyunuyla kanlı
savaşların,
Bütün cesur ve erkekçe kalplerin büyüsünün, tamamen
senin ve benzerlerinin doldurduğu zaman katarlarının,
Savaşla ve savaşın ifadesiyle.

Elveda sevgili yoldaş,
Görevin tamamlandı—ama ben daha da cengâverim,
Ben ve bu kavgacı ruhum,
Hâlâ kendi savaş hattımızdayız,
Düşmanların nice pusu kurduğu gidilmemiş yollarda,
Nice ağır yenilgiyle, nice buhranda, çoğu kez şaşkına
dönerek,
Yürüyoruz burada, durmadan yürüyoruz, bir savaş
veriyoruz—evet, burada,
Dile getiriyoruz daha sert, daha ağır çarpışmaları.

8 Whitman özgün metinde Fransızca "adieu" sözcüğünü kullanmıştır.

Dön Ey Libertad

Dön Ey Libertad, savaş bitti çünkü,
Dön oradan, bundan böyle yayıl, artık şüphe duymadan, kararlı, kapla dünyayı,
Dön geçmişin kanıtlarını geriye dönük olarak kaydeden ülkelerden,
Geçmişin iz bırakan başarılarının şarkısını söyleyen şarkıcılardan,
Derebeylik dünyasının, kralların zaferlerinin, köleliğin ve kastın ilahilerinden,
Dön dünyaya, saklanmış ve gelecek zaferlere—vazgeç o geçmişte kalan dünyadan,
Şimdiye kadarki şarkıcıları bırak, iz bırakan geçmişi onlara ver,
Geri kalanlar düşer senin şarkılarını söyleyenlerin payına—senindir gelecek savaşlar,
(Bak, nasıl da gereğince yararlı oldu sana geçmişin savaşları, zamanımızın savaşları da öyle yararlı olur;)
Bu yüzden dön, endişelenmeden Ey Libertad—çevir ölümsüz yüzünü,
Geleceğin bütün geçmişten daha muhteşem olduğu yere,
Ki hızla, kesinkes senin için hazırlanıyor.

Yürüdükleri Mayalanmış Toprağa

Yürüdükleri mayalanmış toprağa seslenerek son kez şarkı söylüyorum,
(Temelli çıkarak çadırımdan, gevşetip sökerek çadır iplerini,)
Sabah havasının tazeliğinde, ötelere uzanan dolambaçlı yollara ve yeniden barışa kavuşan manzaralara,
Işıldayan tarlalara, ötelerde yayılan ve sonsuz manzaralara, Güney'e ve Kuzey'e,

Bütün Batı dünyasının mayalanmış toprağına tanıklık etsin
diye şarkılarım,
Alleghanian tepelerine ve yorulmak bilmeyen
Mississippi'ye,
Kayalara seslenerek şarkı söylüyorum ve ormandaki bütün
ağaçlara,
Kahramanların şiirlerinin ovalarına, alabildiğine yayılan
çayırlara,
Uzaklardaki denize, görünmeyen rüzgârlara, sağlıklı, ele
gelmez havaya;
Karşılık olarak hepsine cevap veriyorlar, (ama sözcüklerle
değil,)
Savaşın ve barışın tanığı, o sıradan yeryüzü onaylıyor
sessizce,
Babanın oğlunu geniş bağrına bastığı gibi çayır çekiyor beni
kendine,
Vücut bulduğum Kuzey'in buzu ve yağmuru besliyor beni
sonuna kadar,
Ama Güney'in sıcak güneşi tamamen olgunlaştıracak
şarkılarımı.

Başkan Lincoln'ın Anıları

Leylaklar Avluda En Son Çiçek Açtığında

1

Leylaklar avluda en son çiçek açtığında,
Ve büyük yıldız erkenden sarktığında aşağıya batı göğünde geceleyin,
Kederlendim ve kederleneceğim her geri gelen baharda.

Her geri gelen bahar, bir teslistir bana getirdiğin,
Her yıl açan leylak, batıda aşağıya sarkan yıldız,
Ve düşüncesi sevdiğim o insanın.

2

Ey batıda düşen kudretli yıldız!
Ey gecenin gölgeleri—Ey kahırlı, gözü yaşlı gece!
Ey kaybolan büyük yıldız—Ey yıldızı gizleyen kara kasvet!
Ey beni mecalsiz bırakan zalim eller—Ey çaresiz ruhum benim!
Ey her şeyi kuşatan, ruhumu rahat bırakmayan acımasız bulut.

3

Ön avlusunda eski çiftlik evinin, beyaz boyalı çitlerin
yanında,
Leylak fidanı duruyor, uzamış kocaman kalp gibi koyu
yeşil yapraklarıyla,
Yükseliyorlar narin sivri çiçekleriyle, o sevdiğim keskin
kokularıyla,
Her yaprağında bir mucize—ve avludaki bu fidandan,
Güzelim renkli çiçekli, kalp biçimli koyu yeşil yapraklı,
Çiçeğe durmuş bir dalcık kırıyorum.

4

Bataklıkta, kuytu köşelerde,
Utangaç, gizlenmiş bir kuş bir şarkı söylüyor şakıyarak.

Bir başına ardıç kuşu,
Evlerden uzak duran, kendi kabuğuna çekilmiş münzevi,
Bir şarkı söylüyor kendi başına.

Kanayan gırtlağın şarkısı,
Ölümün hayattan çıkış şarkısı, (bilmez miyim sevgili
kardeşim,
Ölürdün kesinkes izin verilmeseydi şarkı söylemene.)

5

Baharın, ülkenin göğsünden, şehirlerin arasından,
Arasından kır yollarının, eski ormanların içinden,
geçenlerde menekşelerin belirdiği gri yıkıntının içinden,
Yolların iki yanındaki çimenlerin arasından, geçerek uçsuz
bucaksız çimenleri,
Geçerek mızrak başlı sarı ekinleri, koyu kahverengi
tarlalarda baş vermiş her tahıl tanesi kefeninden,

Geçerek elma ağaçlarının pembe-beyaz çiçek açtığı meyve bahçelerinden,
Taşıyor bir ölüyü istirahat edeceği mezarına,
Gece gündüz seyahat eden bir tabut.

6

Yollardan ve caddelerden geçen tabut,
Gecenin ve gündüzün içinden, ülkeyi karartan büyük bir bulutun eşliğinde,
Haşmetiyle yarı dürülmüş bayrakların, siyaha bürünmüş şehirlerle,
Eyaletler'in matem tülü takmış ayakta duran kadınlar gibi görünüşüyle,
Uzun, yılankavi geçit törenleri, gece fener alaylarıyla,
Yanan sayısız meşaleyle, sessiz ve şapkasını çıkarmış yüzler deniziyle,
Tren istasyonuyla, gelen tabutla ve hüzünlü yüzlerle,
Gece boyunca ağıtlarla, güçlü ve vakarlı yükselen binlerce sesle,
Tabutun etrafında yakılan sel gibi ağıtların bütün yaslı sesleriyle,
Loş kiliselerle, ürperen orglarla—yolun geçiyor bunların arasından,
Çalan çalan çanların aralıksız çınlamasıyla,
İşte, ağır ağır geçen tabut,
Veriyorum sana leylak dalımı.

7

(Senin için değil, tek bir kişi için değil,
Getiriyorum bütün bu çiçekleri, yeşil dalları tabutlara,
Zira sabah kadar taze bir şarkı söylüyorum senin için, Ey makul, kutsal ölüm.

Her taraf gül demeti,
Ey Ölüm, örtüyorum seni güllerle ve erkenci zambaklarla,
Ama her şeyden önce ve şimdi ilk açan leylakla,
Bolca koparıyorum, dallar koparıyorum fidanlardan,
Dolu kollarımla geliyorum, döküyorum onları üstüne,
Senin için ve siz tabutların hepsi için Ey Ölüm.)

8

Ey gökyüzünde yelken açmış batıdaki küre,
Şimdi anlıyorum bir ay önce yürürken bana ne demek istediğini,
Yürürken ses etmeden, saydam, gölgeli gecede,
Gördüğümde seni, söyleyecek bir şeyin vardı, her gece eğilirken bana doğru,
Sarktığında gökten aşağı sanki yanıma gelir gibi, (bütün diğer yıldızlar tepeden bakarken,)
Dolaştığımızda ikimiz o kutsal gece, (zira ne olduğunu bilmediğim bir şey uykudan alıkoyuyordu beni,)
Gece ilerledikçe gördüm batı yakasında nasıl kederle dolu olduğunu,
Meltemde tepede dururken serin, saydam gecede,
Seyrederken geçişini ve kayboluşunu senin kara gecenin ölüler diyarında,
Ruhum ıstırabının hoşnutsuzluğuna batarken, sen kederli kürenin olduğu yerdeki gibi,
Son noktayı koydu, düştü ve yitip gitti gecede.

9

Söyle şarkını bataklıkta,
Ey utangaç, hassas şarkıcı, duyuyorum notalarını, duyuyorum çağrını,

Duyuyorum, hemen geliyorum, anlıyorum seni,
Ama bir an oyalandım, zira alıkoydu beni parlak yıldız,
Yıldız, uzaklaşan yoldaşım tutuyor, alıkoyuyor beni.

10

Ah nasıl şakıyacağım ben orada sevdiğim ölü için?
Ve nasıl süsleyeceğim şarkımı o giden büyük tatlı ruh için?
Ve ne olacak sevdiğimin mezarı için kokum?

Doğudan ve batıdan esen deniz rüzgârları,
Doğu denizinden ve Batı denizinden çayırlarda buluştuğu yere kadar esen,
Bunlar ve bunlarla birlikte şarkımın nefesiyle,
Sevdiğimin mezarına güzel kokular süreceğim.

11

Ah ne asacağım odanın duvarlarına?
Hangi resimleri asacağım duvarlara,
Süslemek için sevdiğimin mezar odasını?

Yeşeren baharın, çiftliklerin ve evlerin resimlerini,
Gün batımında Dördüncü ay akşamıyla, berrak ve parlak gri dumanla,
Göğü yakan, genişleten, muhteşem, üşengeç, batan güneşin altın sarısı taşkınlarıyla,
Ayakların altındaki taze tatlı çayırlarla ve bereketli ağaçların soluk yeşil yapraklarıyla,
Irmağın göğsünde, uzakta akan parlaklıkta, rüzgârın orada burada bıraktığı beneklerle,
Irmak kıyılarında uzanan tepelerle, gökyüzüne karşı nice çizgi ve gölgelerle,

Yakındaki şehirle, sıkışık evlerle, üst üste bacalarla,
Ve hayatın bütün manzaralarıyla, işlikler ve eve dönen işçilerle.

12

İşte, beden ve ruh—bu ülke,
Kuleleri ve köpüren, ivecen gelgitleri ve gemileriyle benim Manhattan'ım,
Çeşitli, geniş topraklar, ışıklar içindeki Güney ve Kuzey,
Ohio'nun kıyıları, ışıldayan Missouri,
Ve daima çimenle, mısırla kaplı, uzaklara kadar yayılan çayırlar.

İşte, en mükemmel güneş, o kadar dingin ve mağrur,
Menekşe renkli, mor sabah, ancak hissedilen meltemleriyle,
Hassas, yumuşacık beliren sınırsız ışık,
Yayılıp her şeyi yıkayan mucize, verimli geçen öğle,
Gelişi hoş akşamın, hoş gelen gece ve yıldızlar,
Bütün şehirlerimin üstüne parlayan, insanları ve toprağı saran.

13

Devam et şarkını söylemeye, devam et sen gri-kahverengi kuş,
Söyle bataklıklardan, kuytulardan, akıt şarkılarını çalılıklardan,
Sınırsız akşam karanlığından, sedir ve çam ağaçlarından.

Söyle şarkını sevgili kardeşim, şakı tiz şarkını,
Yüksek sesli insan şarkını, en derin kederli sesle.

Ey akışkan, özgür ve hassas olan!
Ey vahşi olan, ruhuma hafiflik veren—Ey muhteşem şarkıcı!
Sadece seni duyuyorum—ne var ki tutuyor yıldız beni,
(ama gidecek az sonra,)
Ne var ki alıkoyuyor beni leylak alt eden kokusuyla.

14

Gündüz vakti oturmuş ileriye bakarken,
Işıkları ve bahar tarlaları ve hasada hazırlanan çiftçileriyle günün sonunda,
Gölleri ve ormanlarıyla ülkemin geniş, bilinç dışı manzarasında,
Göğün elle tutulmaz güzelliğinde, (tedirgin rüzgârların ve fırtınaların ardından,)
Çocukların ve kadınların sesleriyle hızla geçen öğleden sonranın kavisli göğünün altında,
Nice gelgitte, gördüm gemilerin nasıl denize açıldığını,
Ve bereketle yaklaşan yazı ve harıl harıl çalışılan tarlaları,
Ucu bucağı görünmeyen müstakil evleri, her birinin yemekleri ve gündelik alışkanlıkların küçük ayrıntılarıyla hayata nasıl devam ettiğini,
Ve sokakları, zonklayışlarının nasıl küt küt attığını ve çevrilmiş şehirleri—işte, o anda, oracıkta,
Hepsinin üstüne ve hepsinin arasına düşen, geri kalanıyla beni sarmalayan,
Bulut belirdi, sökün etti uzun siyah kuyruğuyla,
Ve tanıdım ölümü, düşüncesini ve ölümün kutsal bilgisini.

Sonra bir yanımda yürürken ölümün bilgisiyle,
Ve diğer tarafımda, yanı başımda yürüyen ölüm düşüncesiyle,
Ve ortalarında ben sanki yoldaşlarıyla, elinden tutar gibi arkadaşlarının,

Kaçtım gizleyen, anlayışlı, konuşmayan geceye,
Suyun kenarına, yarı karanlıktaki bataklığın yanındaki patikaya,
Ağırbaşlı, gölgeli sedirlere ve hayalet gibi öyle sessiz çamlara.

Ve herkesten uzak duran şarkıcı beni kabul etti,
Tanıdığım gri kahverengi kuş kabul etti biz üç yoldaşı,
Ve ölüm ilahisini söyledi ve sevdiğim için birkaç dizeyi.

Derin kuytu kovuklardan,
Hoş kokulu sedirlerden, hayalet gibi öyle sessiz çamlardan,
Geldi kuşun ilahisi.

İlahinin büyüsü beni kendimden geçirdi,
Sanki yoldaşlarımın ellerinden tutmuşum gibi gece vakti,
Ve kuşun şarkısıyla örtüştü ruhumun sesi.

Gel, huzur veren güzel ölüm,
Dalgalan dünyanın etrafında, sakince, sakince gelen,
Gündüz, gece, herkese, her birine,
Er ya da geç, zarif ölüm.

Övgüler olsun derin evrene,
Hayat ve neşe için, nesneler ve tuhaf bilgiler için,
Ve aşk için, güzelim aşk için—övgüler, övgüler olsun!
Sağlam saran kolları için serin serin kucaklayan ölümün.

Karanlık ana, her dem yumuşak ayaklarıyla yanı başımızda süzülen,
Kimse senin için tastamam bir hoş geldin şarkısı söylemedi mi?
Öyleyse söylüyorum senin için, her şeyin üstünde tutarak yüceltiyorum seni,
Bir şarkı getiriyorum sana, çekinmeden gel diye gerçekten gelmen gerektiğinde.

Yaklaş güçlü kurtarıcı kadın,
Gördüğünde işini, aldığında onları, neşeyle söylerim ölülerin şarkısını,
Kaybolanlara senin sevecen dalgalı okyanusunda,
Yıkanmışlara senin mutluluğunun selinde Ey ölüm.

Sevinçli serenatlar benden sana,
Selamlayıp danslar teklif ediyorum sana, senin için takılar, şölenler,
Yaraşır sana engin manzaraların ve iyice genişleyen göğün görüntüleri,
Hayat ve tarlalar, muazzam ve düşünceli gece.

Sessizlik içinde, sayısız yıldızın altında gece,
Okyanus kıyısı ve sesini bildiğim o boğuk boğuk fısıldayan dalga,
Ve sana dönen ruh, Ey engin ve iyi örtülmüş ölüm,
Ve sana iyice sokulduğu için minnettar olan beden.

Ağaç tepelerinin üzerinden süzülerek bir şarkı yolluyorum sana,
Yükselip alçalan dalgaların üstünden, sonsuz tarlaların ve geniş çayırların,
Tıklım tıkış şehirlerin ve insan kaynayan rıhtımların, yolların üstünden,
Neşeyle yolluyorum bu ilahiyi, neşeyle sana Ey ölüm.

15

Ruhumun ölçüsüne,
Yüksek sesle ve derinden ayak uydurdu gri kahverengi kuş,
Etrafa yayıp geceyi doldurduğu saf, ölçülü notalarla.

Yüksek sesle çamlarda ve gölgeli sedirlerde,
Berrak nemli tazelikte ve bataklığın güzel kokusunda,
Ve geceleyin oradaki yoldaşlarımla.

Bu sırada açıldı kapalı olan görme yetim,
Ta uzak manzaraları görebilecek kadar.

Orduları gördüm göz ucuyla,
Gördüm sessiz rüyalardaki gibi yüzlerce savaş bayrağını,
Gördüm savaşın dumanları arasında taşındığını ve
mermilerle delindiğini,
Ve getirip götürüldüğünü dumanlar arasında oradan oraya,
yırtık ve kanlı,
Ve sonunda gönderde kalmış birkaç parçasını, (ve sessizlik
içindeydi hepsi,)
Ve gönderlerin hepsi parçalanıp kırılmıştı.

Savaş cesetlerini gördüm, on binlercesini,
Genç adamların ağarmış iskeletlerini, gördüm onları,
Savaşta katledilmiş askerlerin kalıntılarından sayısız yığını,
Ama sanıldığı gibi değillerdi,
Tamamen huzur içindeydiler, acı çekmiyorlardı,
Yaşayanlar kaldı geride ve acı çektiler, ana acı çekti,
Karısı, çocuğu ve düşüncelere dalmış yoldaşı acı çekti,
Ve geriye kalan ordular acı çekti.

16

Geçerek görüntüleri, geçerek geceyi,
Geçerek, bırakarak yoldaşlarımın tuttuğum ellerini,
Geçerek münzevi kuşun şarkısını, uyumlu şarkısını
ruhumun,
Utkulu şarkıyı, ölümün çıkış şarkısını, hep değişen,
durmadan değişen şarkıyı,

Alçak sesli ve inleyen, yine de yükselip alçalan berrak notalarla geceye sel gibi akan,
Kedere batıp kendinden geçerek, uyarıyor durmadan, sonra patlıyor yeniden neşeyle,
Kaplayarak yeryüzünü ve doldurarak göğün tamamını,
Geldiğinde kulağıma kuytulardan o güçlü ilahi geceleyin,
Geçerek, yaprakları kalbe benzeyen leylak, bırakıyorum seni,
Bırakıyorum orada avluda, çiçeğe durmuş, baharla geri gelen seni.

Senin için ara veriyorum şarkıma,
Gözüm batıdaki sende, batıya bakıyorum, seninle söyleşiyorum,
Ey geceleyin gümüş yüzüyle ışık saçan yoldaş.

Yine de hepsi, geceden alınanların, her biri kalacak,
O şarkı, gri kahverengi kuşun harikulade ilahisi,
Uyumlu ilahi, ruhumda uyanan yankı,
Kederle dolu yüzüyle ışık saçan ve eğilen yıldızla,
Kuşun şakıdığı yere yaklaşırken elimi tutanlarla,
Yoldaşlarım ve tam ortada ben, anıları sonsuza dek kalacak, sevdiğim ölü için,
En tatlı, en anlayışlı ruhu için bütün günlerimin ve topraklarımın—ve bu onun değerli amacı için,
Leylak, yıldız ve kuş ruhumun şarkısıyla birbirine sarılmış,
Orada, arasında hoş kokulu çamların, yarı karanlık ve gölgeli sedirlerin.

Ey Kaptan! Kaptanım!

Ey Kaptan! Kaptanım! korku dolu yolculuğumuz bitti,
Her badireyi atlattı gemi, kazandık artık aradığımız ganimeti,
Liman yakın, çanları duyuyorum, bütün halk sevinç içinde,

Gözler izlerken sarsılmaz omurgayı, acımasız ve gözü pek
tekneyi;
Ama Ah kalbim! kalbim! kalbim!
Ah kanayan kırmızı damlalar,
Güvertede Kaptanım uzanmış yatıyor,
Düşmüş, soğuk ve ölü.

Ey Kaptan! Kaptanım! ayağa kalk da duy çanları;
Kalk—senin için sallanıyor bayrak—senin için çalıyor
borular,
Senin için çiçek buketleri, kurdeleli çelenkler—senin için
kalabalığın üşüştüğü kıyılar,
Sana sesleniyor dalgalanan kalabalık, hevesle dönüyor
yüzleri;
Bak Kaptan! sevgili baba!
Bu kol başının altında!
Bu bir rüya güvertede,
Düştüğün, soğuduğun ve öldüğün.

Yanıt vermiyor Kaptanım, dudakları solgun ve kımıltısız,
Babam hissetmiyor kolumu, ne nabzı var, ne iradesi,
Gemi salimen demirledi, tamamlandı, sona erdi yolculuğu,
Dönüyor korku dolu yolculuktan hedefine ulaşan muzaffer
gemi;
Sevinin Ey kıyılar, çalın Ey çanlar!
Ama ben kederli adımlarla,
Yürüyeceğim Kaptanımın uzanıp yattığı
güvertede,
Düşmüş, soğuk ve ölü.

Sussun Bugün Kamplar
(*4 Mayıs 1865*)

Sussun bugün kamplar,
Ve askerler, asalım savaşta yıpranmış silahlarımızı,

Ve her birimiz düşüncelere dalmış bir ruhla bir köşeye
çekilelim anmak için,
Sevgili komutanımızın ölümünü.

Hayatın fırtınalı çekişmeleri yok artık onun için,
Ne zafer, ne yenilgi—artık yok zamanın karanlık olayları,
Sonu gelmeyen bulutlar gibi bir uçtan bir uca gökyüzünü
dolduran.

Bizim adımıza söyle şarkını şair,
Söyle ona beslediğimiz sevginin şarkısını—çünkü
kamplarda kalan sen gerçekten bilirsin bunu.

Orada mezara koyarlarken tabutu,
Söyle—yeryüzünün kapısını kapatırlarken onun üstüne—
bir dize,
Acılı kalpleri için askerlerin.

Bu Mezar Toprağı Bir Zamanlar İnsandı

Bu mezar toprağı bir zamanlar insandı,
Nazik, sade, adil ve kararlı, onun basiretli elinin altında,
Tarihte her ülkede ya da çağda bilinen en iğrenç suçtan,
Kurtulmuştu bu Eyaletler'in Birliği.

Mavi Ontario'nun Kıyısında

1

Mavi Ontario'nun kıyısında,
Düşünürken o savaş günlerini, barışın gelişini ve artık geri
gelmeyecek ölüleri,

Sert çehresiyle devasa, muhteşem bir Hayalet yaklaştı yanıma,
Oku bana şiiri, dedi, *hani o Amerika'nın ruhundan gelen, oku bana zafer ilahisini,*
Ve söylemeye başla Libertad marşını, daha da güçlü bir şekilde,
Ve gitmeden önce söyle bana Demokrasi sancılarının şarkısını.

(Demokrasi, yazgısı kazanmak olan, ancak her yerde kalleş yüze gülmeler,
Ve her adımda ölüm ve ihanet.)

2

Kendini ilan eden bir Ulus,
Ben kendim de takdir edilebileceğim tek mahsulünü veriyorum onun,
Hiçbir şeyi reddetmiyorum, her şeyi kabul ediyorum, sonra da çoğaltıyorum hepsini kendi biçimlerimde.

İspatı zamanda ve eylemlerde olan bir soy,
Neysek oyuz, bu topraklarda doğmuş olmak yeterli bir karşılıktır itirazlara,
Bir silah kullanır gibi kullanırız kendimizi,
Kendi içimizde güçlü ve şahaneyiz,
Kendi kendimize yetkiliyiz, yeterliyiz kendi çeşitliliğimizle,
En güzeliz kendi kendimize ve kendi içimizde,
Dengede duruyoruz ortada, sonra dal budak salıyoruz dünyaya,
Alaycı kahkahalar atıyoruz Missouri'den, Nebraska'dan ya da Kansas'tan.

Kendimiz dışında hiçbir şey günah değil bize,
Her ne anlaşılırsa anlaşılsın, sadece kendi kendimize güzeliz veya günahkâr.

(Ey Ana—Ey sevgili Kız Kardeşler!
Kaybolsak da başka hiçbir galip yok edemedi bizi,
Kendi yüzümüzden gideriz sonsuz geceye.)

3

Tek bir üstün güç olacağını mı düşünüyorsun?
Çok sayıda üstün güç olabilir—bir görme duyusunun ya da bir hayatın bir diğerini etkisizleştirmediği gibi biri diğerini etkisizleştirmez.

Her şey uygundur herkese,
Her şey bireyler içindir, her şey sizin için,
Hiçbir şart yasaklanmış değildir, ne Tanrı'nın, ne herhangi birininki.

Her şey bedenden gelir, sadece sağlıktır evrenle uyumunuzu sağlayan.

Büyük Kişiler yaratın, gerisi gelir.

4

Dindarlık ve boyun eğiş, hoşlananlara verin onları,
Rahat, şişmanlık, tabiiyet, hoşlananlara verin onları,
Mecbur ediyorum erkekleri, kadınları ve ulusları muzipçe,
Bağırıyorum, Fırlayın koktuklarınızdan ve savaşın hayatınız uğruna!

Dikenli diliyle bu Eyaletler'i dolaşanım, karşılaştığım herkesi sorgulayarak,
Kimsin sen, sadece önceden bildiklerinin anlatılmasını isteyen?
Kimsin sen, sadece safsatalarına bir kitabın katılmasını isteyen?

(Seninki gibi sancılarla ve feryatlarla Ey nice çocuk doğuran,
Bu vahşi gürültüleri veriyorum gururlu bir soya.)

Ey ülkeler, daha özgür olmak ister miydiniz, geçmişte hiç olmadığı kadar?
Geçmişte olduğundan daha özgür olmak istiyorsanız, gelin dinleyin beni.

Çekinin incelikten, zarafetten, uygarlıktan, kibarlıktan,[1]
Çekinin yumuşak tatlıdan, ballı içecekten,
Sakının ilerleyen ölümcül olgunlaşmasından Doğa'nın,
Sakının devletlerin ve insanın sağlamlığının çürüyüşünden önce gelenlerden.

5

Çağlar, öncüller biriktiriyor nice amacı belirsiz malzemeyi,
Amerika yapı ustaları çıkarıyor ortaya, kendi tarzlarını çıkarıyor.

Ölümsüz şairleri Asya'nın ve Avrupa'nın tamamladılar işlerini ve başka dünyalara göçtüler,
Geriye bir iş kalıyor, onların yaptığı her şeyi aşma işi.

---

1 Whitman özgün metinde Fransızca "delicatesse" sözcüğünü kullanmıştır.

Yabancı niteliklere merak duyan Amerika, her türlü tehlikede terk etmez kendininkini,
Mesafeli durur, ferah, birleşmiş, sapasağlam, öncüllerin gerçek kullanımını başlatır,
Kovmaz onları veya geçmişi ya da onların kendi biçimlerinde ürettiklerini,
Dersini çıkarır serinkanlılıkla, evden yavaşça taşınan cesedin farkına varır,
Farkına varır onun bir süre kapıda beklediğini, kendi zamanında en uygun şey olduğunu,
Hayatının yaklaşmakta olan sadık ve en biçimli mirasçısına kaldığını,
Ve onun da kendi zamanına en uygun şey olacağını.

Her çağda bir ulus önderlik etmeli,
Bir ülke vaadi ve güvencesi olmalı geleceğin.

Bu Eyaletler en heybetli şiirdir,
Buradaki sadece bir ulus değil, uluslarla kaynayan bir Ulus'tur,
Burada insanların eylemleri uyum içindedir güne ve geceye yayılmış eylemlerle,
Buradadır ayrıntıları umursamadan muhteşem kitleler hâlinde devinen şey,
Buradadır kaba sabalıklar, sakallar, cana yakınlık, kavgacılık, ruhun sevdiği,
Buradadır akan trenler, buradadır kalabalıklar, eşitlik, çeşitlilik, ruhun sevdiği.

6

Ülkelerin ülkesi ve bir düşünceyi destekleyen ozanların!
Onların arasında duranlardan biri kaldırıyor ışığa batıda yetişen yüzünü,

Hem annesinden hem babasından miras ona irsî çehresi,
Onu oluşturan ilk maddeler toprak, su, hayvanlar, ağaçlar,
Ortak malzemeden yapılmış, uzağı da yakını barındıran,
Başka topraklardan vazgeçip, bu topraklara vücut kazandırmak için,
Bedeni ve ruhuyla onu kendine çekiyor, emsalsiz bir aşkla boynuna asılıyor,
Daldırıyor er suyu kasını onun erdem ve kusurlarına,
Şehirlerini, başlangıçlarını, olgularını, çeşitliliklerini, savaşlarını onda seslendiriyor,
Nehirlerini, göllerini, körfezlerini çalgısının ağızlığında,[2]
Her yılki taşkınlarıyla Mississippi ve değişen çağlayanlarıyla, Columbia, Niagara, Hudson, bütün gücünü severek onda tüketiyor,
Atlantik kıyısı uzarsa veya Pasifik kıyısı uzarsa, o da uzanıyor onlarla birlikte Kuzey'e ya da Güney'e,
Yayılıyor Doğu'yla Batı arasında ve dokunuyor ne varsa ikisinin arasında,
Sürgünler veriyor kendinden çamların, sedirlerin, ladinlerin, her dem yeşil meşelerin, yalancı akasyaların, kestanelerin, cevizlerin, kavakların, portakalların, manolyaların sürgünlerini gölgede bırakan,
İçinde birbirine girmiş su yosunları, bir kamışlık ya da bataklıktaki gibi,
Dağların yamaçlarına ve zirvelerine benziyor, kuzeyin şeffaf buzuyla kaplı ormanlara,
Ondan çıkıyor savan, yayla, çayır kadar doğal ve tatlı otlaklar,
Onun sayesinde uçuşlar, hızla dönüşler, çığlıklar, yanıt vererek balık kartalına, alaycı kuşa, gece balıkçılına ve kartala,
Ruhu kuşatıyor ülkesinin ruhunu, iyiliğe ve kötülüğe açık,
Kuşatıyor gerçek şeylerin, eski zamanların ve şimdiki zamanın özlerini,

---

2 Whitman özgün metinde "nehir ağzı, nefesli çalgılarda ağızlık" gibi anlamlara gelen Fransızca "embouchure" sözcüğünü kullanmıştır.

Kuşatıyor yeni bulunan kıyıları, adaları, yerli Kızılderili kabilelerini,
Fırtınanın dövdüğü gemileri, iskeleleri, yerleşim yerlerini, cenin ve kas boyutunda,
Birinci Yıl'ın mağrur meydan okuyuşunu, savaşı, barışı, Anayasa'nın hazırlanışını,
Ayrılan Eyaletler'i, yalın, esnek planı, göçmenleri,
Her zaman kendinden emin, zapt edilmez ve saçma sapan konuşanlarla dolu Birlik'i,
Ülkenin haritası çıkarılmamış iç kısımlarını, kütük evleri, açıklıkları, vahşi hayvanları, avcıları, tuzakçıları,
Kuşatıyor çeşit çeşit tarımı, madenleri, sıcaklıkları, yeni Eyaletler'in gebelik dönemini,
Her On İkinci ayda toplanan Kongre'yi, ülkenin en uzak köşelerinden tam zamanında gelen üyeleri,
Kuşatıyor makinistlerin ve çiftçilerin, özellikle genç erkeklerin asil karakterini,
Karşılık veriyor onların tavırlarına, konuşmalarına, giyimlerine, arkadaşlıklarına, kendisinden üstün kişilerin huzurunda ayakta durmanın nasıl bir his olduğunu bilmeyen kişilerin yürüyüşlerine,
Yüz ifadelerinin tazeliğine, içtenliğine, kafataslarının şekline göre verim ve azimlerine,
Duruşlarındaki etkileyici hafifliğe, haksızlığa uğradıklarında gösterdikleri hiddete,
Konuşmalarının akıcılığına, müzikten aldıkları zevke, meraklarına, iyi huylarına ve eli açıklıklarına, bütün bunlardan oluşan yapıya,
Hüküm süren gayret ve girişime, engin aşk arzusuna,
Mükemmel eşitliğine kadınla erkeğin, nüfusun akışkan hareketine,
Üstün denizciliğe, serbest ticarete, balıkçılığa, balina avcılığına, altın madenciliğine,
Rıhtımların çevrelediği şehirlere, her tarafta kesişen demiryollarına, vapur hatlarına,

Fabrikalara, ticaret hayatına, emekten tasarruf sağlayan
makinelere, kuzeydoğuya, kuzeybatıya, güneybatıya,
Manhattanlı itfaiyecilere, Yanki takasına, güneydeki çiftlik
hayatına,
Köleliğe,—onu geri kalan her şeyin yıkıntıları üzerine
kurmak için canice, hain kumpasa,
Durmadan onunla boğuşmaya—Katil! O zaman senin ya
da bizim hayatımız mevzubahis olacak ve infaz daha
fazla ertelenemeyecek.

7

(İşte, yükseldi gökyüzüne doğru bugün,
Libertad, dönünce dişi fatihin savaş alanından,
Fark ediyorum başının etrafındaki yeni haleyi,
Artık sönük bir yıldız değil, göz alıcı ve hiddetli,
Savaşın alevleriyle ve parlayıp geçen şimşeklerle oynuyor,
Ve yanında duruyorsun yerinden oynamaz bir kapının,
Ateşi söndürülemez bakışınla, sıkılı, havaya kalkmış
yumruğunla,
Ve ayağın tehdit edenin boynunda, seni aşağılayan
tamamen eziliyor altında,
Ölüm saçan bıçağı, anlamsız aşağılamasıyla ve uzun
adımlarla ilerleyen tehditkâr küstah,
Dün çok şey yapacak olan o şişinen palavracı,
Bugün bütün dünyanın hor gördüğü bir ölü ve lanetlenmiş
bir leş,
Ufunetli bir sakatat, kurtçukların beğenmeyip gübre
yığınına yolladığı.)

8

Başkaları sonuç alır, ama Cumhuriyet her zaman yapıcıdır
ve bakış açısını korur,

Başkaları geçmişi süsler, ama siz Ey şimdiki zamanın günleri, ben süslerim sizi,
Ey geleceğin günleri inanıyorum size—ayırıyorum kendimi sizin uğrunuza,
Ey Amerika sen insanlık için inşa ediyorsun, ben de senin için inşa ediyorum,
Ey sevgili taş ustaları, önderlik ediyorum kararlılıkla ve bilimle tasarlayanlara,
Geleceğe dostça uzatarak elimi önderlik ediyorum şimdiki zamana.

(Tebrikler[3] aklı başında çocukları bir sonraki çağa yollayan bütün dürtülere!
Ama lanet olsun miras bıraktığı lekeyi, acıları, yeisi, zayıflığı düşünmeden kendini tüketene.)

9

Dinledim Hayalet'i Ontario kıyısında,
Duydum talepkâr ozanların yükselen sesini,
Hepsi yerli ve yüce olanlar, sadece onlar sayesinde bir Ulus'un derli toplu bünyesinde kaynaşabilir bu Eyaletler.

İnsanları evrak ve mühürle veya zor kullanarak bir arada tutmanın değeri yoktur,
İnsanları sadece vücudun organlarını ya da bitkilerin liflerini bir arada tuttuğu gibi her şeyi canlı bir ilkede bir araya getiren şey bir arada tutar.

Bütün soylar ve çağlar içinde damarları şiirsel malzemeyle dolu olan bu Eyaletler en çok şairlere ihtiyaç duyar ve en büyüklerine sahiptir, onları en iyi biçimde kullanır,

3 Whitman özgün metinde İtalyanca "aferin, tebrikler" anlamına gelen dişil "brava" sözcüğünü çoğul olarak kullanmıştır.

Başkanları şairleri kadar ortak hakemleri olmayacaktır onların.

(Aşkın ruhu ve ateşin dili!
En koyu derinliklere nüfuz edecek ve dünyayı tarayacak göz!
Ah Ana, her açıdan doğurgan ve dolu, daha ne kadar, ne kadar kısır kalabilirsin ki?)

10

Bu Eyaletler'in şairi düzgün insandır,
Kendisi değil, ondan çıkan şeyler garip, ayrıksıdır, tam karşılığını vermede kusurludur,
Yerinde olmayan hiçbir şey iyi değildir, yerinde olan hiçbir şey kötü değildir,
Hak ettiği ölçüde yer verir her nesneye ya da niteliğe, ne eksik, ne de fazla,
Farklı şeylerin hakemidir, odur anahtar,
Çağını ve ülkesini dengede tutandır o,
Tedarik etmek istediğini tedarik eder, denetlenmesi gerekeni denetler,
İçinden gelen huzurla huzurun ruhunu konuşur, büyük, zengin, verimli, kalabalık şehirler kurar, teşvik ederek ziraatı, sanatları, ticareti, ışık tutarak incelenmesine insanın, ruhun, sağlığın, ölümsüzlüğün, hükümetin,
En büyük destekçisidir savaş zamanı savaşın, bir mühendisinki kadar iyi toplar getirir, kan döktürebilir söylediği her söze,
Durdurur sarsılmaz inancıyla sadakatsizliğe sapan yılları,
Tartışmacı değildir, yargıdır, (Doğa kesinlikle kabul eder onu,)
Yargıçların yargıladığı gibi değil, çaresiz bir şeyin üstüne düşen güneş gibi yargılar,

En uzağı gördüğünden en çok inanca o sahiptir,
Düşünceleri şeyleri övmenin ilahileridir,
Tanrı ve sonsuzluk tartışmasında sessiz kalır,
Sonsuzluğu bir girişi ve bir sonucu olan tiyatro oyunu gibi görmez,
Erkeklerle kadınlarda görür sonsuzluğu, bir düş ya da nokta olarak görmez erkeklerle kadınları.

Büyük Düşünce için, mükemmel ve özgür bireyler fikri için,
Önden yürür ozan, önderlerin önderidir,
Tavırları neşe verir kölelere, korku salar yabancı despotlara.

Yok edilemezdir Özgürlük, tersine işlemez Eşitlik,
Yaşamaya devam ederler duygularında genç erkeklerin, en iyi kadınların,
(Boşuna değildir yeryüzünün sarsılmaz başlarının her zaman düşmeye hazır olması Özgürlük yüzünden.)

11

Büyük Düşünce,
İşte budur, Ey kardeşlerim, şairlerin ödevi.

Her zaman hazırdır acımasız meydan okuyuşun şarkıları,
Hızla silahlanışın ve yürüyüşe geçişin şarkıları,
Barış bayrağının hızla dürülüşünün ve bildiğimiz bayrağın onun yerine geçişinin,
Büyük Düşünce'nin savaşçı bayrağının.

(Orada dalgalanırken görüyorum seni öfkeli bayrak!
Mermi yağmurunda yine ayaktayım, selam duruyorum rüzgârda çırpınan kıvrımlarına,

Şarkı söylüyorum her şeyden çok çarpışmada dalgalanarak
el eden sana—Ey o zorlu çarpışmada!
Toplar açıyor gül rengi parlayan ağızlarını—çığlık atıyor
fırlatılan mermiler,
Çarpışmanın cephesi beliriyor dumanın içinde—yayılım
ateşi yağıyor durmaksızın cephe hattından,
Kulak ver çınlayan *Hücum!* sözüne—şimdi başlıyor
mücadele ve gözü dönmüş çıldırtan naralar,
Şimdi yuvarlanıp yere düşüyor bedenler,
Buz gibi, cansız, senin değerli hayatın uğruna,
Orada dalgalanırken görüyorum seni öfkeli bayrak!)

12

Eyaletler'de ders vermek ya da şair olmak için bir yer
edinecek kişi sen misin?
Orası saygıdeğerdir, çetindir koşulları.

Burada ders vermek isteyen kişi kendini hem beden hem
zihnen hazırlamalıdır,
Kendini tartmalı, kendisine kafa yormalı, kendisini
silahlarla donatmalı, sağlamlaştırmalı, güçlendirmeli,
kıvraklaştırmalı,
Şüphesiz nice yaman soruyla sınayacağım onu peşinen.

Sahi Amerika hakkında konuşacak, onun şarkısını
söyleyecek olan kimsin sen?
İnceledin mi bu toprakları, şivelerini, insanlarını?
Öğrendin mi fizyolojisini, frenolojisini,[4] siyasetini,
coğrafyasını, gururunu, özgürlüğünü, arkadaşlığını bu
toprakların? temellerini ve nesnelerini?

---

4 Kişinin kafatası şeklinden karakteri, kişiliği ve suça yatkınlığının belirlenebileceğini iddia eden teori.

Düşündün mü Delegeler'in imzaladığı, Eyaletler'in onayladığı ve ordunun başındaki Washington'ın okuduğu Bağımsızlık'ın ilk yılının ilk gününün canlı sözleşmesini?
Federal Anayasa'ya hâkim misin?
Görüyor musun feodal hikâye ve şiirleri geride bırakıp da Demokrasi'nin hikâye ve şiirlerini kimlerin üslendiğini?
Sadık mısın inandıklarına? öğretiyor musun karayla denizin, erkek bedenlerinin, kadınlığın, aşk eğiliminin, kahramanca öfkelerin öğrettiği şeyleri?
Geçici gelenekler, rağbet gören şeyler sayesinde başarılı oldun mu?
Bütün ayartmalara, aptallıklara, telaşa, şiddetli kavgalara karşı koyabilir misin? çok güçlü müsün? gerçekten bütün İnsanlar'dan biri misin?
Bir zümreden değil misin? bir ekol ya da dinden?
Bitti mi işin hayatın incelenmesiyle, eleştirisiyle? şimdi hayata can vermek mi işin?
Can buldun mu bu Eyaletler'in analığından?
Sen de sahip misin her zaman o eski taze sabra ve tarafsızlığa?
Aynı sevgiyi besliyor musun duygusuzlaşıp olgunlaşanlar için? yeni doğanlar için? küçüklerle büyükler için? ve yoldan çıkanlar için?

Amerika'ma ne getiriyorsun?
Uyumlu mu ülkemle?
Daha önce hakkıyla anlatılmış, yapılmış bir şey değil mi?
Bir gemiyle dışarıdan getirmedin mi bunu ya da onun özünü?
Sadece bir hikâye değil mi? bir şiir? sevimli bir şey?—barındırıyor mu o güzel eski amacı?
Sallanmadı mı uzun zaman arkasından şairlerin, siyasetçilerin, okumuşların, düşman ülkelerin?

Dillere düşerek gitmiş olanın hâlâ orada olduğunu varsaymıyor mu?
Yanıt veriyor mu evrensel ihtiyaçlara? düzeltecek mi insanların tavırlarını?
Borazan sesiyle duyuruyor mu o ayrılık savaşında Birlik'in onurlu zaferini?
Eserin göze alabilir mi açık araziyi ve deniz kıyısını?
Gücümde, yürüyüşümde, yüzümde tekrar belirmesi için yiyecekleri sindirip havayı içime çektiğimde olduğu gibi beni içine çekecek mi?
Gerçek uğraşılar katkıda bulunmuş mu ona? özgün yaratıcılar mı yapmış yoksa sadece kâtipler[5] mi?
Bire bir yanıt veriyor mu modern buluşlara, niteliklere, gerçeklere?
Amerika'nın insanları, ilerlemesi, şehirleri için ne anlama geliyor? Chicago, Kanada, Arkansas için?
Görünürdeki yöneticilerin arkasındaki gerçek yöneticileri görüyor mu, ayakta, tehditkâr, sessiz, tamircileri, Manhattanlıları, Batı'nın insanlarını, Güneylileri, üşengeçlikleriyle nam salmış ve sevgilerini göstermedeki çabukluklarıyla?
Sonunda başına ne geldiğini ve sonunda her zaman başına neler geleceğini biliyor mu Amerika'dan bir şey talep eden her fırsatçının, işini özensiz yapanın, dışlanmışın, tarafsız olmayanın, telaşa kapılanın, inançsızın?
Alaycı ve küçümseyen ihmalkârlığın?
İskeletlerin tozuyla kaplı güzergâh,
Hor görerek fırlatılmış diğerleri yolun kenarına.

13

Kafiyeler de, kafiyeciler de gelip geçer, şiirlerden damıtılmış şiirler gelip geçer,

5 Whitman özgün metinde Latince "amanuense" sözcüğünü çoğul olarak kullanmıştır.

Derin düşünceye dalanların, kibarların kalabalığı gelip geçer, geride kül bırakır,
Hayranlar, taklitçiler, itaatkâr kişiler ancak edebiyatın toprağına karışırlar,
Amerika gösterir haklılığını, ona zaman tanı, hiçbir kılık değiştirme aldatamaz onu veya bir şeyi gizleyemez ondan, o açığa vurmaz duygularını,
Sadece kendi benzerlerine yaklaşır tanışmak için,
Şairleri ortaya çıkarsa, zamanı geldiğinde yaklaşır onlara tanışmak için, hata korkusu yoktur,
(Bir şairin ispatı katı bir biçimde ertelenecektir ülkesini özümsediği kadar sevgiyle ülkesi onu özümseyene kadar.)

Ruhuna egemen olan egemen olur, semeresi uzun vadede en tatlı olandır en tatlı olan kişi,
Sınırsızdır zamanın sevdiği gücün kanı;
Şarkıya ihtiyaç olduğunda, felsefeye, uygun bir büyük operaya, denizciliğe, herhangi bir zanaata,
Erkek olsun, kadın olsun, en büyük özgün uygulamalı örneğe katkıda bulunandır en büyük olan.

Sakin bir nesil daha şimdiden sessizce çıkıyor ortaya, beliriyor sokaklarda,
İnsanların dudakları sadece iş yapanları, sevgilileri, tatmin edenleri, kesinkes bilenleri selamlar,
Kısa süre sonra rahipler olmayacak diyorum, onların işi bitti,
Ölüm olağanüstü bir şey değildir burada, ama hayat olağanüstü bir şeydir her zaman,
Mükemmel mi bedenin, günlerin, tavırların? ölümden sonra da mükemmel olacaksın,
Adalet, sağlık, özsaygı açar yolu karşı konulmaz bir güçle;
İnsanın önüne bir şey koymaya nasıl cüret edersiniz?

14

Düşün ardıma Eyaletler!
Her şeyin önünde bir insan—kendim, özgün, her şeyin önünde.

Verin hizmetimin karşılığı olan ücreti,
İzin verin söyleyeyim şarkılarını Büyük Düşünce'nin, gerisi sizin olsun,
Sevdim yeryüzünü, güneşi, hayvanları, hor gördüm zenginliği,
İsteyen herkese sadaka verdim, yanında oldum aptalların ve delilerin, başkalarına hasrettim gelirimi ve emeğimi,
Nefret ettim zorbalardan, Tanrı konusunda tartışmadım, insanlara karşı sabırlı ve hoşgörülü oldum, şapka çıkarmadım bilinen ya da bilinmeyen hiçbir şeye,
Rahatça yürüdüm yanında güçlü, eğitimsiz insanların, gençlerin ve aile analarının,
Okudum bu yaprakları açık havada kendime, sınadım onları ağaçların, yıldızların, ırmakların karşısında,
Ruhumu aşağılayan, bedenimi kirleten ne varsa reddettim,
Başkaları için de aynı koşullarda titizlikle talep etmediğim hiçbir şeyi talep etmedim kendim için,
Kamplara koştum, yoldaşlar buldum kendime her Eyalet'ten ve kabul ettim onları,
(Nice ölen asker yaslanmıştır şu göğsüme son nefesini verirken,
Şu kol, şu el, şu ses beslemiştir, kaldırmıştır, tedavi etmiştir,
Geri getirmiştir hayata nice perişan bedeni;)
Razıyım anlaşılmak için beklemeye üslubum gelişirken,
Reddetmeden hiçbir şeyi, kabul ederek her şeyi.

(Söyle Ey Ana, sadık kalmadım mı senin düşüncelerine?
Kendimden önde tutmadım mı hayatım boyunca seni ve düşünceni?)

15

Yemin ederim görmeye başlıyorum anlamını bu şeylerin,
Yeryüzü değil, öyle mükemmel olan Amerika da değil,
Benim o mükemmel olan veya mükemmel olacak olan,
yukarıdaki Sen'sin ya da herhangi biri,
Hızla yürümektir o geçip içinden uygarlıkların,
hükümetlerin, kuramların,
Şiirlerin, geçit törenlerinin, gösterilerin içinden, oluşturmak
için bireyleri.

Her şeyin altında, bireyler,
Yemin ederim doğru gelmiyor bana bireyleri görmezden
gelen hiçbir şey,
Amerikan sözleşmesi tümüyle bireylerledir,
Bireyleri önemsiz gösteren şey sadece hükümettir,
Evrenin bütün kuramı hataya mahal vermeksizin bir tek
bireye yöneliktir—yani Sana.

(Ana! ustaca, şiddetli bir sezgiyle, elinde kınından çıkmış
kılıcınla,
Sonunda gördüm görüşmeyi reddettiğini doğrudan bireyler
olmadıkça.)

16

Her şeyin altında, Bu Topraklarda Doğmuş Olmak,
Yemin ederim sadık kalacağım bu topraklarda doğmuş
oluşuma, dindar olsun veya olmasın;
Yemin ederim bir şey yok bu topraklarda doğuşum dışında
beni büyüleyen,
Erkekler, kadınlar, şehirler, uluslar, sadece bu topraklardan
olduğu için güzeldir.
Her şeyin altında İfadesi yatar erkeklere ve kadınlara
duyulan aşkın,

(Yemin ederim yeterince gördüm erkeklere ve kadınlara duyulan aşkı ifade edişin vasat ve aciz biçimlerini,
Bugünden tezi yok erkeklere ve kadınlara duyulan aşkı ifade etmek için kendi biçimimi kullanacağım.)

Yemin ederim ki soyumun her bir özelliğini barındıracağım kendimde,
(Sen ne dersen de, bu Eyaletler'e yakışan kişi, tavırlarıyla Eyaletler'in cesaretini ve görkemli kargaşasını destekleyen kişidir sadece.)

Şeylerin, ruhların, Doğa'nın, hükümetlerin, mülkiyetin derslerinin altında, yemin ederim başka dersler algılıyorum,
Bana göre her şeyin altında ben varım, sana göre sen kendin, (hep o aynı tekdüze eski şarkı.)

17

Ah görüyorum bir anlığına bu Amerika sadece senle ben demek,
Gücü, silahları, kanıtı, senle ben,
Suçları, yalanları, hırsızlıkları, ihanetleri, senle ben,
Kongre'si senle ben, memurları, hükümet binaları, orduları, gemileri, senle ben,
Yeni Eyaletler'in sonu gelmez gebelikleri, senle ben,
Savaş, (o kadar kanlı ve korkunç o savaş, bundan böyle unutacağım savaş), senle ben demekti,
Doğal olanla yapay olan, senle ben,
Özgürlük, dil, şiirler, işler, senle ben,
Geçmiş, şimdi, gelecek, senle ben.
Cüret edemem kendi hiçbir parçamı ihmal etmeye,
Amerika'nın iyi veya kötü hiçbir parçasını,
İnsanlık için inşa eden şey uğruna hiçbir şey inşa etmemeye,

Zümreleri, derilerinin rengini, inançları ve cinsiyetleri
dengelememeye,
Bilimi ya da eşitlik yürüyüşünü savunmamaya,
Ne de sevgili güçlü zamanın kibirli kanını beslememeye.

Hiç boyun eğmemişlerden yanayım ben,
Mizaçları hiç boyun eğmemiş erkeklerle kadınlardan
yanayım,
Yasaların, kuramların, âdetlerin asla boyun eğdiremediği
insanlardan yanayım.

Bütün dünyayla yan yana yürüyenlerden yanayım,
Bir şeyi başlatanlardan ve her şeyi başlatanlardan yanayım.

İzin vermeyeceğim akla aykırı şeylerin beni yenmesine,
Kavrayacağım onların içinde bana alaycı gelen şeyi,
Şehirlere ve uygarlıklara boyun eğdireceğim önümde,
Budur öğrendiğim Amerika'dan—toplamı bu ve onu
yeniden öğretiyorum.

(Demokrasi, her yerde silahlar doğrultulmuşken göğsüne,
Gördüm sakince ölümsüz çocuklar doğurduğunu, gördüm
rüyalarımda büyüyüp genişleyen biçimini,
Gördüm mantonu yayarak dünyayı kapladığını.)

18

Karşı koyacağım günün ve gecenin bu görüntülerine,
Öğreneceğim onlardan aşağı kalıp kalmadığımı,
Göreceğim onlar kadar görkemli olup olmadığımı,
Göreceğim onlar kadar ustalıklı ve gerçek olup olmadığımı,
Göreceğim onlar kadar cömert olup olmadığımı,
Göreceğim evlerin, gemilerin bir anlamı varken benim bir
anlamım yok mu,
Göreceğim balıklarla kuşlar yetiyorlar mı kendilerine ve
ben yeterli miyim kendime.

Ruhumu sizinkilerle eşleştiriyorum siz gök cisimleri,
bitkiler, dağlar, vahşi hayvanlar,
Sayısız olsanız da özümsüyorum hepinizi kendimde ve
efendisi oluyorum kendimin,
Tek başına olsa da Amerika bünyesinde barındırır her şeyi,
sonuçta nedir ki o benden başka?
Bu Eyaletler, benden başka nedir ki onlar?

Biliyorum şimdi, yeryüzü neden berbattır, boşuna umut
verir, kötücüldür, benim için öyledir,
Sizi özellikle benim diye kabul ediyorum, siz korkunç, kaba
biçimler.

(Ana, eğil, yaklaştır yüzünü bana,
Bilmiyorum nedendir bu kumpaslar, savaşlar, ertelemeler,
Bilmiyorum elde edilen başarının semeresini, ama
biliyorum savaşlarla, cürümlerle devam eder işin ve
devam da etmeli.)

19

Böylece, mavi Ontario'nun kıyısında,
Rüzgârlar eserken üzerime ve dalgalar akın akın gelirken
bana doğru,
Heyecanlandım kudretin nabız atışlarıyla ve konumun
büyüsü üzerimdeydi,
Beni bir arada tutan dokuların kopana kadar benimle
bağları.

Ve gördüm şairlerin özgür ruhlarını,
Geçmiş çağların en yüce ozanları yürüdüler önümde,
Tuhaf dev adamlar, nicedir uyanmamış, açığa çıkmamış,
gösterdiler bana kendilerini.

20

Ey esrik şiirim, çağrım, alay etme benimle!
Geçmişin ozanları için değil, onlara seslenmek için de
söylemeye başlamadım seni,
Hatta o yüce ozanları Ontario kıyılarına çağırmak için de,
Söyledim vahşi şarkımı öylesine kaprisle ve yüksek sesle.

Sesleniyorum sadece kendi ülkemin ozanlarına,
(Çünkü savaş, savaş sona erdi, meydan temizlendi,)
Artık muzaffer ve ileriye doğru yürüyüşler başlatsınlar diye,
Neşelendirmek için Ey Ana senin ümitle bekleyen engin
ruhunu.

Büyük Düşünce'nin ozanları! barışçıl buluşların ozanları!
(çünkü savaş, savaş sona erdi!)
Yine de gizli orduların ozanları, her an hazır bekleyen bir
milyon asker,
Şarkılarını yanan kömürden ya da yıldırımın çatallı
şeritlerinden çıkaran ozanlar!
Engin Ohio'nun, Kanada'nın ozanları—California'nın
ozanları! iç kısımların ozanları—savaşın ozanları!
Sesleniyorum büyümle size.

Tersine Dönüşler

Önde duran arkaya gitsin,
Arkadaki öne doğru ilerlesin,
Bağnazlar, aptallar, ahlaksız kişiler yeni önerilerde
bulunsun,
Eski öneriler ertelensin,
Bir erkek kendinden başka her yerde arasın hazzı,
Bir kadın mutluluğu kendinden başka her yerde arasın.

Güz Derecikleri

Sonuç Olarak, vs.

Sonuç olarak yaz yağmurlarının sarnıcından,
Veya güzün akan asi dereciklerden,
Veya otlarla kaplanmış nice derenin oluşturduğu ağlardan,
Veya denize akan yer altı derelerinden,
Şarkılarını söylüyorum sürüp giden yılların.

İlkin hayatın hep yeni olan hızlı akıntıları, (yakındır,
yakındır, karışacak
Ölümün eski akıntılarıyla.)

Bazıları Ohio'nun çiftliklerinden geçer veya ormanlarından,
Bazıları hiç erimeyen karlı kaynaklardan doğup
Colarado'nun kanyonlarından[1] aşağı iner,
Bazıları kısmen gizlenir Oregon'da, ya da güneye doğru
Texas'ta,
Bazıları kuzeyde Erie'ye, Niagara'ya, Ottawa'ya doğru yol
bulur,
Bazıları Atlantik[2] körfezlerine ve böylece büyük tuzlu suya.

---

1 Whitman özgün metinde İspanyolca "cañon" sözcüğünü kullanmıştır.

2 Whitman özgün metinde Atlantik Okyanusu'nun karşılığı olarak İtalyanca dişil "Atlantica" sözcüğünü kullanmıştır.

Kitabımı dikkatle okuyan her kimsen senin içinde,
Benim kendimde, bütün dünyada akıyor bu akıntılar,
Hepsi, hepsi gizemli okyanusa doğru yöneliyor.

Yeni bir kıta başlatmak için akıntılar,
Sıvıdan katıya gönderilen uvertürler,
Okyanusla karanın füzyonu, narin ve dalgın dalgalar,
(Sadece güvenli ve huzurlu değil, dalgalar telaşlı ve netameli de,
Fırtınanın sonsuz derinlerinden kopan dalgalar, kim bilir nereden gelir?
Enginlerde kuduran, nice kırık seren ve paramparça yelkenle.)

Veya Zaman denizinden, uçsuz bucaksız olan her şeyi toplayıp getiriyorum,
Yığından sürüklenmiş otları ve deniz kabuklarını.

Ey küçük kabuklar, öylesine ilginç kıvrımlı, saydam-soğuk ve sessiz,
Siz küçük kabuklar dayanmayacak mısınız tapınakların kulak zarlarına,
Mırıltılar ve yankılar geliyor hâlâ, sonsuzluğun o uzak, belli belirsiz müziği,
Atlantik'in kıyısından kırların ruhuna yollanan ezgiler sürükleniyor karanın içlerine,
Fısıldanan yankılanmalar, Batı'nın kulağı için neşeyle seslendirilen akorlar,
Haberleriniz eski, yine de hep yeni ve tercüme edilemeyen,
Sonsuz küçük değerler hayatımdan ve nice hayattan,
(Zira sadece hayatım ve yıllarım değildir verdiğim—her şeyi, her şeyi veriyorum,)
Derinlerden gelen bu kimsesizler, karaya oturmuş,
Vurmuş Amerika'nın kıyılarına?

Kahramanların Dönüşü

1

Bu topraklar için, bu tutkulu günler için, kendim için,
Şimdi bir süreliğine inzivaya çekiliyorum sende Ey güz tarlalarının toprağı,
Yaslanarak göğsüne, vererek kendimi sana,
Yanıtlayarak sağlıklı ve dingin kalbinin vuruşlarını,
Senin için bir dize mırıldıyorum.

Ey sesi olmayan toprak, güvenip bir ses ver bana,
Ey memleketimin hasadı—Ey sınırsız yaz ürünü,
Ey cömert kahverengi gebe toprak—Ey sonsuz bereketli rahim,
Seni anlatan bir şarkı.

2

Bu sahnede ezelden beri,
Her yıl Tanrı'nın sakin gösterisi sergilenir,
Görkemli geçit törenleri, kuşların şarkıları,
Ruhu en çok besleyen, tazeleyen gün doğumu,
Kabaran deniz, kıyıdaki dalgalar, ezgili, güçlü dalgalar,
Ormanlar, iri ağaçlar, zayıf, ince ağaçlar,
Sayısız minicik çimen orduları,
Sıcak, sağanak yağışlar, uçsuz bucaksız otlaklar,
Kar manzaraları, rüzgârın özgür orkestrası,
Uzayan gevşekçe asılı bulut tavanı, berrak gök mavisi ve gümüş rengi saçaklar,
Yüksekte irileşen yıldızlar, el eden uysal yıldızlar,
Kıpır kıpır kuş ve koyun sürüleri, ovalar ve zümrüt rengi otlaklar,
Bütün farklı ülkelerin gösterileri, bütün mahsuller ve mamuller.

3

Bereketli Amerika—bugün,
Her tarafta doğumlar ve sevinçlerle dolusun!
İnliyorsun servetle, zenginliğin sarmalıyor seni bir kundak gibi,
Kahkaha patlatıyorsun sancısıyla devasa mülklerinin,
Birbirine dolanmış sarmaşıklar gibi birbirine sarılan sayısız hayat kuşatıyor engin mülkünü,
Suya gömülecek kadar yüklü devasa bir gemi gibi giriyorsun limana,
Yağmur gökten nasıl yağarsa ve buharlar nasıl yükselirse yeryüzünden, kıymetli şeyler öyle üstüne yağar ve yine yükselir senden;
Bütün yerkürenin gıpta ettiği sen! mucizesin!
Bolluğa batmış, bolluğa boğulmuş, bolluk içinde yüzen sen,
Sakin ambarların şanslı Sahibesi,
Ortada oturmuş ve dünyasını seyreden, Doğu'ya ve Batı'ya bakan sen Kırların Soylu Kadını,
Bir sözüyle binlerce mili, milyonlarca çiftliği bahşeden ve hiçbir eksiği olmayan Bağışlayan Kadın,[3]
Her şeyi kabul eden Kadın[4]—sen konuksever, (sadece Tanrı'nın olduğu kadar konuksever olan sen.)

4

En son şarkı söylediğimde kederliydi sesim,
Kederliydi etrafımda gördüğüm şeyler, nefretin sağır edici gürültüleri ve savaşın dumanıyla;

---

3 Whitman özgün metinde "dağıtan, tevzi eden, veren" anlamındaki "dispensator" sözcüğünü İngilizcenin sınırlarını zorlayarak dişil formda "dispensatress" şeklinde kullanmıştır.

4 Whitman özgün metinde "kabul eden" anlamındaki "acceptor" sözcüğünü İngilizcede yaygın olmayan dişil biçimiyle "acceptress" olarak kullanmıştır.

Çarpışmanın, kahramanların ortasında duruyordum,
Veya ağır adımlarla geçiyordum arasından yaralıların ve ölenlerin.

Ama savaşın şarkısı değil söylediğim,
Askerlerin uygun adım yürüyüşü değil, kamp çadırları da,
Ne de aceleyle gelip savaş hattında mevzilenişi alayların;
Yer yok artık kederli, vahşi savaş sahnelerine.

O ölümsüz coşkun saflar, ilk ileri atılan ordular yer istediler mi?
Heyhat, o dehşet saçan askerler yer istiyor, ardından gelen korkunç ordular.

(Geçin, geçin, siz gururlu birlikler, sert adımlar atan adaleli bacaklarınızla,
Genç ve güçlü omuzlarınızla, sırt çantalarınız ve tüfeklerinizle;
Nasıl neşeyle durup izledim yürüyüşünüze başladığınız yerde sizi.

Geçin—öyleyse yeniden vurun davullar,
Ortalıkta deniz gibi kabaran ordu için, Ey toplanan bir başka ordu için,
Kaynaşan, arka tarafta uzayıp giden, Ey sen büyüyen dehşetli ordu,
Ey yürek parçalayan alaylar, ölümcül ishalinizle, hummanızla,
Ey ülkemin sakat yavruları, bolca kanlı sargılar ve koltuk değnekleriyle,
Bakın, geliyor arkadan benzi soluk ordunuz.)

5

Ama bu parlak günlerde,
Göz alabildiğince uzanan güzel manzarada, yollar ve patikalar, tepeleme yüklenmiş çiftlik arabaları, meyveler ve ambarlarla,
Ölüler de araya girmeli mi?

Ah ölüler tadını kaçırmaz hiçbir şeyin bana kalırsa, çok iyi uyarlar Doğa'ya,
Çok iyi uyarlar ağaçların ve çimenlerin altındaki manzaraya,
Ve ufkun uzak kenarında göğün kıyısı boyunca.

Ne seni unuturum Ölen,
Ne de kışın ya da yazın kaybettiklerimi,
Tam tersine çoğu zaman açık havada şimdi olduğu gibi esrimiş ve huzurluyken ruhum, sevimli hayaletler gibi,
Yükselen hatıralarınız sessizce süzülür yanıma.

6

Kahramanların döndüğü günü gördüm,
(Ancak asla yenilmemiş kahramanlar dönmeyecekler asla,
Onları görmedim o gün.)

Ardı arkası kesilmeyen kolordular gördüm, orduların tören alaylarını gördüm,
Yaklaştıklarını gördüm, tümenler hâlinde yürüdüklerini,
Kuzeye doğru aktıklarını, işlerini tamamlayıp bir süreliğine grup grup muazzam kamplar kurduklarını.

İzne çıkmış değil hiçbiri—gencecik ama yine de tecrübeli askerler,

Bitkin, yanık tenli, yakışıklı ve güçlüler, çiftliklerden ve
işliklerden gelme hepsi,
Uzun seferberlik ve zorlu yürüyüşler sertleştirmiş onları,
Kanıksamışlar her şeyi nice çetin çarpışmanın kanlı
cephelerinde.

Bir duraksama—duruyor ordular,
Savaş düzenindeki bir milyon coşkun fatih duruyor,
Dünya da duruyor, ardından gecenin bitişi kadar yumuşak
ve şafak kadar kesin,
Eriyorlar, gözden kayboluyorlar.

Sevinin Ey topraklar! muzaffer topraklar!
Zaferiniz orada, kızıla boyanmış ürperen savaş alanlarında
değil,
Burada ve bundan sonra zaferiniz.

Eriyip kaybolun siz ordular—dağılın siz mavi üniformalı
askerler,
Dönüşün tekrar eski hâlinize, sonsuza dek bırakın ölümcül
silahlarınızı,
Bundan böyle başka silahlar, cepheler var sizin için, Güney
veya Kuzey için,
Daha makul savaşlar, hoş savaşlar, hayat veren savaşlarla.

7

Haykır Ey gırtlağım, anlaşılır ol Ey ruhum!
Şükran mevsimi, en yüksek verimin sesi,
Neşenin şarkısı ve sınırsız bereketin gücü.

Sürülmüş ve sürülmemiş bütün tarlalar yayılıyor önümde,
Görüyorum soyumun gerçek mücadele alanlarını, ilkini
veya sonuncusunu,
İnsanın masum ve güçlü mücadele alanlarını.

Kahramanları görüyorum başka işlerde,
Ustalıkla kullandıkları daha iyi silahlar görüyorum
ellerinde.

Görüyorum Her Şeyin Anası'nın,
Her tarafı tarayan bakışlarını ileriye dikip uzunca durduğu
yeri,
Ve toplanan çeşitli ürünleri saydığını.

Hareketli uzaklar, güneşli manzara,
Kuzey'in çayırları, meyve bahçeleri, sarı hububatı,
Güney'in pamuğu ve pirinci, Louisiana şeker kamışı,
Açık, tohum atılmayıp nadasa bırakılmış tarlalar, verimli
yonca ve çayırotu tarlaları,
Otlayan inekler, atlar, koyun ve domuz sürüleri,
Ve gösterişli akan nice nehir, nice neşeli dere,
Itırlı esintileriyle sağlığa yararlı yaylalar,
Ve güzelim yeşil çimen, o narin mucize, hep tekrar çıkan
çimen.

8

Devam edin çalışmaya kahramanlar! kaldırın mahsulleri!
Sadece o savaş alanlarında izlemedi sizi,
Genişlemiş bedeni ve parlayan gözleriyle Her Şeyin Anası.

Çalışmaya devam edin kahramanlar! iyi çalışın! iyi kullanın
silahlarınızı!
Her Şeyin Anası burada da izliyor sizi her zamanki gibi.

Kendinden memnun Amerika görüyorsun,
Batı'nın tarlalarında ağır ağır ilerleyen o canavarları,
İnsan yapımı kutsal buluşları, emek tasarrufu sağlayan
aletleri;

Görüyorsun canlıymış gibi her yöne dönüp duran çayır tırmıklarını,
Buhar gücüyle çalışan biçerdöverleri ve beygirlerin çektiği makineleri,
Motorları, patozları ve daneyi, samanı ayıranları, patentli dirgenlerin seri çalışmasını,
Görüyorsun yepyeni hızarı, güneydeki çırçır makinesini, pirinç eleğini.

Bakışlarının altında Ey Ana,
Bunlarla, başka şeylerle ve kendi kuvvetli elleriyle harman kaldırıyor kahramanlar.

Hepsi topluyor, hepsi hasat ediyor,
Ama sen olmasan Ey Kudretli Olan, bir tırpan savrulmazdı şimdi olduğu gibi güvenle,
Tek bir mısır sapı sallamazdı ipeksi püsküllerini huzur içinde.

Sadece senin sayende hasat ederler, bir tutam saman bile olsa senin yüce yüzün sayesinde,
Ohio'nun, Illinois'nin, Wisconsin'in buğdayını, her dikenli bitkiyi senin sayende hasat ederler,
Hasat ederler Missouri'nin, Kentucky'nin, Tennessee'nin mısırını açık yeşil kılıfının içinde,
Toplarlar kuru otu sayısız yığınlar hâlinde hoş kokulu sakin ambarda,
Yulafı kendi çuvallarında, beyaz patatesi, Michigan'ın karabuğdayını kendi çuvallarında;
Mississippi veya Alabama'da pamuk toplarlar, kazıp istiflerler Georgia'nın ve Carolinaların altın renkli tatlı patatesini,
Kırkarlar California'nın veya Pennsylvania'nın yününü,
Orta Eyaletler'de keten keserler, Sınır Bölgelerinde kenevir ya da tütün,

Bezelye ve fasulye toplarlar, elma koparırlar ağaçlardan ya da asmalardan üzüm salkımları,
Veya ne olgunlaşırsa bütün bu Eyaletler'de, Kuzey'de ya da Güney'de,
Işıyan güneşin altında ve senin sayende.

Dışarıya Çıkan Bir Çocuk Vardı

Her gün dışarıya çıkan bir çocuk vardı,
Ve ilk hangi nesneye baktıysa o nesneye dönüştü,
Ve o nesne o gün ya da o günün belli bir kısmında onun bir parçası oldu,
Veya nice yıllar ya da uzayan devirler boyunca.

Vaktinden önce açan leylaklar o çocuğun bir parçası oldu,
Ve çimenler, beyaz veya kırmızı gündüzsefaları, beyaz ve kırmızı yonca, sinekkapan kuşunun ötüşü,
Ve Üçüncü ayın kuzuları ve dişi domuzun pembe ve güçsüz yavruları, kısrağın tayı, ineğin buzağısı,
Çiftlik avlusunda ya da göletin kıyısındaki çamurda gürültücü civciv sürüsü,
Ve orada aşağıda tuhaf bir şekilde hareketsiz duran balıklar ve o güzel tuhaf su,
Zarif düz başlarıyla su bitkileri, hepsi onun bir parçası oldu.

Dördüncü ayın ve Beşinci ayın tarlalardaki sürgünleri onun bir parçası oldu,
Kışlık tahıl filizleri, açık sarı mısırınkiler ve bahçedeki yenebilir kökler,
Önce çiçekle, sonra meyveyle kaplanan elma ağaçları, ormandaki böğürtlenler, yol kenarındaki sıradan otlar,
Geç saatte kalktığı meyhanenin dışarıdaki tuvaletinden çıkıp sendeleyerek evine dönen yaşlı ayyaş,

Okula giderken yanından geçen okul müdiresi,
Yoldan geçen uslu oğlanlar ve kavgacı oğlanlar,
Tertipli, tazecik yanaklı kız çocuklar, çıplak ayaklı zenci oğlanla kız,
Nereye giderse gitsin şehrin ve taşranın tüm değişimleri.

Ebeveyni, ona babalık eden babası ve rahminde taşıyıp doğuran annesi,
Bu çocuğa bundan daha fazlasını verdiler kendilerinden,
Sonrasında her gün verdiler, onlar da onun bir parçası oldular.

Evde akşam yemeği için tabakları yavaşça sofraya koyan annesi,
Tatlı sözleri, temiz başlığı ve elbisesiyle, yürürken bedeninden ve giysilerinden sağlıklı bir koku yayılan annesi,
Babası, güçlü, kendi kendine yeten, tam bir erkek, huysuz, öfkeli, insafsız,
Yumruk, hızlı hızlı ve yüksek sesle söylenen söz, sıkı pazarlık, kurnazca tuzak,
Aile âdetleri, dil, arkadaşlık, ev eşyaları, özlem duyan ve kabaran yürek,
Reddedilmeyen sevgi, neyin gerçek olduğunu hissediş, her şeye rağmen ya gerçek olmadığı ortaya çıkarsa düşüncesi,
Gündüzün ve gecenin şüpheleri, bir şeylerin olup olmadığı ve nasıl olduğu merakı,
Görünenin sahiden öyle mi olduğu, yoksa hepsi hepsi bir parıltı ve bir zerre mi olduğu?
Sokakları hızla dolduran erkekler ve kadınlar bir parıltı ve bir zerre değilse nedir?
Sokakların kendisi, evlerin ön cepheleri, vitrindeki mallar,
Arabalar, koşum hayvanları, ağır kalastan iskeleler, feribotta uzun geçişler,

Gün batımında uzaktan görülen dağ köyü, aradaki nehir,
Gölgeler, ışık halkaları ve sis, iki mil ötede beyaz ya da kahverengi çatılara ve kalkan duvarına düşen ışık,
Gelgitte sakince aşağı inen uskuna, kıç tarafında gevşekçe yedeğe alınmış küçük kayık,
Aceleyle yuvarlanan dalgalar, hemen kırılan tepeleri, çarpışları,
Rengârenk bulut katmanları, uzakta tek başına kestane rengi uzun bir çizgi, içinde hareketsizce uzandığı saflığın yayılışı,
Ufuğun ucu, uçan deniz kargası, tuzlu bataklığın ve kıyıdaki çamurun kokusu,
Bunlar her gün dışarı çıkan, şimdi ve hep dışarı çıkacak olan çocuğun bir parçası oldu.

Yaşlı İrlanda

Buradan uzakta, harikulade güzel bir adanın ortasında,
Bir mezarın üstüne çömelmiş yaşlı, kederli bir ana,
Bir zamanların kraliçesi, oturuyor şimdi yerde, sıska ve pejmürde,
Yıllanmış ak saçları karmakarışık dökülüyor omuzlarına,
Düşmüş ayağının dibine kullanılmayan asil bir arp,
Uzun zamandır sessiz, kadın da hayli zamandır sessiz, kefenlenmiş umudunun ve evladının yasını tutuyor,
Şu yeryüzünde kalbi onun kadar kederle dolu biri yok, zira bir o kadar sevgiyle dolu.

Yaşlı ana bir söz söyle artık,
Çömelmen gerekmez artık o soğuk yerde alnını dizlerine dayayıp,
Ah oturman gerekmez orada, yıllanmış karmakarışık ak saçlarının örtüsü altında gizlenerek,

Zira biliyorsun yasını tuttuğun o mezarda değil,
Bu bir yanılsamaydı, sevdiğin oğul gerçekten ölmemişti,
Efendi ölmedi, yeniden genç ve güçlü olarak dirildi başka bir ülkede,
Daha ağlarken sen yere düşmüş arpınla mezarın başında,
Uğruna ağladığın şey yer değiştirdi, çıktı mezardan,
Rüzgârlar sevdi onu, deniz taşıdı gemiyle,
Şimdi gül rengi yanaklarıyla, taze kanıyla,
Dolaşıyor bugün yeni bir ülkede.

Şehir Morgu

Şehir morgunda, kapının yanı başında,
Aylak aylak yürürken uzaklaşmak için gürültüden,
Merakla durdum, ah işe bak, bir kimsesiz bedeni, zavallı ölü bir fahişeyi getirmişler oraya,
Bırakmışlar cesedini istenmeyen bir emanet gibi, yatıyor ıslak tuğla kaldırımda,
Kutsal kadını, bedeni, bedenini görüyorum, ona bakıyorum sadece,
Bir zamanlar tutku ve güzellikle dolu o eve, başka bir şey çekmiyor dikkatimi,
Ne bu kadar soğuk bir sessizlik, ne musluktan akan su, ne de hastalık saçan kokular etkiliyor beni,
Sadece bu ev—bu muhteşem ev—bu narin alımlı ev—bu yıkıntı!
Bugüne kadar yapılmış bütün sıra sıra meskenlerden ziyade bu ölümsüz ev!
Veya tepesinde görkemli heykeliyle beyaz kubbeli hükümet binasından ya da yüksek çan kuleli bütün eski katedrallerden,
O küçük ev bir başına daha büyük bunların hepsinden—zavallı, çaresiz ev!

Alımlı, dehşet verici yıkıntı—bir ruhun geçici meskeni—
bizzat bir ruh,
İstenmeyen, kaçınılan ev—bir nefes al titreyen
dudaklarımdan,
Al seni düşünürken döktüğüm bir damla gözyaşını,
Aşkın ölü evi—deliliğin ve günahın evi, harap olmuş,
ezilmiş,
Hayatın evi, bir süre önce konuşan, gülen—ama ah, zavallı
ev, o zaman bile ölü olan,
Aylarca, yıllarca, yankılanan, allanıp pullanmış ev—ama
ölü, ölü, ölü.

Bu Gübre

1

Kendimi en güvende sandığım yerde bir şey ürkütüyor beni,
Uzaklaşıyorum sevdiğim sessiz ormanlardan,
Yürüyüşe çıkmayacağım çayırlarda,
Sıyırmayacağım bedenimden giysilerimi âşığım denizle
buluşmak için,
Toprağa değdirmeyeceğim bedenimi yenilemek için başka
bir bedene değdirir gibi.

Ah nasıl olur da midesi bulanmaz toprağın?
Nasıl canlı olabiliyorsunuz siz bahar filizleri?
Nasıl sağlık bahşediyorsunuz siz ıtırlı otların, köklerin,
meyve bahçelerinin, tahılın kanı?
Durmadan hastalıklı cesetler koymuyorlar mı içinize?
Her kıta tekrar tekrar değişmiyor mu çürümüş cesetlerle?

Nereye attınız onların leşlerini?
Onca kuşağın ayyaşlarını, oburlarını?

Nereye boşalttınız onca iğrenç sıvıyı ve eti?
Birazını bile görmüyorum üstünüzde şimdi, belki de kandırıldım,
Bir karık açacağım sabanımla, basıp küreğimi doğruca çimlere altını üstüne getireceğim,
Eminim ortaya çıkaracağıma o çürümüş etlerin bir kısmını.

2

Bakın şu gübreye! iyi bakın!
Belki de hasta bir insanı oluşturuyordu bir zamanlar her zerre—ama bakın!
Baharda çimenler kaplar çayırları,
Fasulye sessizce fışkırır bahçedeki humustan,
Soğanın narin mızrağı deler yukarıya doğru,
Elma tomurcukları öbek öbek toplanır dallarda,
Buğdayların dirilişi belirir soluk bir yüzle mezarlarından,
Renklenir söğüt ağacıyla dut ağacı,
Erkek kuşlar sabah akşam ilahi söyler dişi kuşlar yuvalarında otururken,
Minicik civcivler kırıp kabuğu çıkar yumurtadan,
Yeni doğan hayvanlar ortaya çıkar, buzağı inekten, tay kısraktan,
Küçük tepeciğinden sadakatle yükselir patatesin koyu yeşil yaprakları,
Küçük tepeciğinden yükselir mısır sapları, leylaklar çiçek açar avluda,
Masum ve mağrurdur yazın filizleri bütün o çürümüş ölü katmanlarının üstünde.

Ne kimya ama!
Rüzgârların gerçekten hastalık taşımayışı,
Bir kandırmaca olmayışı ardımdan tutkuyla koşan denizin bu yeşil saydam çalkantısının,

Güvenli oluşu çıplak bedenimin her tarafını dilleriyle
yalamasına izin vermenin,
İçine birikmiş hummalarla beni tehlikeye atmayacak oluşu,
Hepsinin temiz oluşu sonsuza kadar,
Serin kuyudan gelen suyun tadının çok hoş oluşu,
Çok leziz ve sulu oluşu böğürtlenlerin,
Elma bahçesindeki, portakal bahçesindeki meyvelerin,
kavunların, üzümlerin, şeftalilerin, eriklerin hiçbirinin
beni zehirlemeyişi,
Çimenlere uzandığımda herhangi bir hastalığa
yakalanmayışım,
Muhtemelen her çimen sapı bir zamanlar bulaşıcı hastalığı
olan bir şeyden ortaya çıksa da.

Şimdi dehşete düşüyorum Dünya'dan, o kadar sakin ve
sabırlı,
Onca tatlı şeyler yetiştiriyor onca çürümenin içinden,
Dönüyor ekseninin etrafında zararsız ve tertemiz, birbirini
izleyen sonu gelmez hastalıklı cesetlerle,
O kadar berbat kokulardan böyle nefis rüzgârlar damıtıyor,
Yeniliyor hiç farkında olmayan bakışlarıyla müsrif, yıllık,
muhteşem mahsullerini,
Öyle kutsal şeyler veriyor insanlara ve sonunda kabul
ediyor onlardan böyle artakalanları.

Başarısızlığa Uğramış Avrupalı Bir Devrimciye[5]

Cesaretini yitirme kardeşim, ister erkek ol, ister kız!
Devam et—ne olursa olsun Özgürlük üstün gelecektir;
Bir-iki ya da birkaç başarısızlık yüzünden bastırılacak bir
şey değil bu,

5 Whitman özgün metinde Fransızca "révolutionnaire" sözcüğünü "revolutionaire" şeklinde kullanmıştır.

Veya insanların kayıtsızlığı ya da nankörlüğü ya da herhangi bir sadakatsizlik yüzünden,
Veya iktidarın askerler, toplar, ceza yasalarıyla dişlerini göstermesi yüzünden.

İnandığımız şey sonsuza dek bekler kendini belli etmeden bütün kıtalarda,
Kimseyi çağırmaz, hiçbir şey vaat etmez, sükûnet ve ışık içinde oturur, olumlu ve serinkanlıdır, cesaretin kırılması nedir bilmez,
Bekler sabırla, bekler zamanını.

(Sadece sadakat şarkıları değil bunlar,
Aynı zamanda başkaldırı şarkılarıdır,
Çünkü dünyadaki her gözü pek isyancının yeminli şairiyim ben,
Ve benimle gelen geride bırakır huzuru ve alışılmış şeyleri,
Ve ortaya koyar her an kaybedebileceği hayatını.)

Mücadele şiddetleniyor nice yüksek sesli silah başı çağrısı, sık sık ilerleme ve geri çekilmelerle,
Zalim zafer kazanıyor ya da kazandığını sanıyor,
Hapishane, darağacı, boğarak idam cezası,[6] kelepçe, demir lale[7] ve kurşun mermiler görüyor işlerini,
Bilinen, bilinmeyen kahramanlar geçiyor başka çevrelere,
Büyük konuşmacılar ve yazarlar sürgünde, uzak diyarlarda hasta yatıyor,
Dava uyuyor, en güçlü gırtlaklar boğuluyor kendi kanlarında,
Genç adamlar karşılaştıklarında başlarını eğiyorlar yere;
Ama bütün bunlara rağmen Özgürlük kaybolmadı ortalıktan, ne de zalim ele geçirdi her şeyi.

---

6 Whitman özgün metinde Fransızca "garrotte" sözcüğünü "garroté" şeklinde kullanmıştır.

7 Esir ve kölelerin boynuna takılan demir halka.

Özgürlük terk edecekse bir yeri, ilk giden değildir, ne de ikinci veya üçüncü,
Bekler herkesin gitmesini, sonuncudur o.

Hiçbir hatırası kalmayınca kahramanların ve şehitlerin,
Erkeklerin ve kadınların bütün hayatları ve ruhları silinince dünyanın her yerinden,
Ancak o zaman özgürlük ya da özgürlük fikri silinir dünya üzerinden,
Ve zalim ele geçirir her şeyi.

Bu yüzden cesaretinizi yitirmeyin Avrupa'nın erkek ve kadın devrimcileri!
Her şey sona erinceye kadar siz de durmayın.

Bilmiyorum ne için varsınız, (bilmiyorum ne ifade ettiğimi kendim için veya ne için olduğunu herhangi bir şeyin,)
Ama bu yolda başarısız olsam bile özenle arayacağım onu,
Yenilgide, yoksullukta, yanılgıda, mahpuslukta—zira onlar da mühim.

Zaferin mühim olduğunu mu düşündük?
Evet öyle—ama şimdi bana öyle geliyor ki çaresi yokken yenilgi de mühim,
Bu ölüm ve keder de mühim.

Adsız Ülkeler

Bu Eyaletler'den on bin yıl önceki uluslar ve bu Eyaletler'den birkaç on bin yıl öncekiler,
Bizim gibi erkeklerle kadınların büyüyüp yollarında yürüdüğü ve göçüp gittiği üst üste yığılmış çağlar,
Nice büyük şehir, nice mükemmel cumhuriyet, nice ilkel kabile ve göçebeler,

Nice tarih, hükümdar, kahraman, belki de bütün
geçenlerden üstün olan,
Nice yasa, alışkanlık zenginlik, sanat, gelenek,
Nice evlilik türü, nice âdet, nice fizyoloji, nice frenoloji,
Özgürlük ve kölelikten ne anladıkları, ölüm ve ruh
hakkında ne düşündükleri,
Şakacı ve zekiydiler, güzel ve şiirseldiler, kaba ve ilkeldiler,
Ne bir iz, ne bir kayıt kaldı onlardan—yine de her şey kaldı
geriye.

Ah biliyorum o erkeklerle kadınlar boşuna yaşamadılar, en
az bizim boşuna yaşamadığımız kadar,
Biliyorum her zerresiyle dünyanın düzenine ait onlar, şimdi
bizim olduğumuz gibi.

Uzaktalar, yine de yanı başımdalar,
Kimileri yuvarlak yüzleriyle, bilgili ve dingin,
Kimileri çıplak ve vahşi, kimileri kocaman böcek
koleksiyonları gibi,
Kimileri çadırda, çoban, aile reisi, kabileler, atlılar,
Kimileri kolaçan eder ormanları baştan başa, kimileri
huzur içinde yaşar çiftliklerde, çalışarak, hasat yaparak,
ambarlarını doldurarak,
Kimileri arşınlar kaldırımlı bulvarları, tapınakların,
sarayların, fabrikaların, kütüphanelerin, gösterilerin,
tiyatroların, harikulade anıtların arasında.

O milyarca erkek gerçekten kayıp mı oldu?
Yeryüzünün eski deneyimini yaşayan o kadınlar kayıp mı
oldular?
Hayatları, şehirleri, sanatları sadece bize mi kaldı?
Kendileri için yararlı hiçbir şey yapmadılar mı?

İnanıyorum, adsız ülkeleri dolduran bütün o erkeklerle
kadınların hepsi bu saatte burada ya da başka bir yerde
yaşıyor bizim için görünmez olarak,

Hayattan ne ders aldılarsa tam o nispette ve hayatta
ne yaptılar, ne hissettilerse, neyi sevdiler, ne günah
işledilerse.

İnanıyorum bu sonu değildir o ulusların veya o insanlardan
herhangi birinin, bunun en az ulusumun sonu
olmayacağı kadar ya da benim;
Ve dillerinin, hükümetlerinin, evliliklerinin,
edebiyatlarının, ürünlerinin, oyunlarının, savaşlarının,
görgülerinin, suçlarının, hapishanelerinin, kölelerinin,
kahramanlarının, şairlerinin,
Sanırım semereleri henüz görünmeyen dünyada ilginç
biçimde bekliyor, görünen dünyada paylarına düşenin
karşılıkları,
Sanırım onlarla görüşeceğim orada,
Sanırım orada bulacağım her eski ayrıntısını o adsız
ülkelerin.

İhtiyatın Şarkısı

Manhattan sokaklarını dolandım kafa yorarak,
Zaman, Mekân, Gerçeklik üstüne—bu gibi konularda ve
onlarla birlikte İhtiyat meselesine.

Son açıklama her zaman İhtiyat konusunda yapılmak üzere
geriye kalır,
Ölümsüzlüğe uygun küçük ya da büyük bir damla gibi
sessizce süzülür İhtiyat'tan.

Ruh kendi başınadır,
Her şey ona yönelir, her şey ondan çıkan şeye başvurur,
Bir insanın yaptığı, söylediği, düşündüğü her şey takip eden
sonuçtur,

Bir erkeğin veya kadının yaptığı ve onu bir gün, bir ay, hayatının bir bölümünde ya da ölüm anında doğrudan etkileyecek bir eylem,
Devam eder daha sonra da dolaylı olarak onu etkilemeye.

Dolaylı olan aynı zamanda doğrudan olandır,
Ruh daha fazlasını olmasa da bedene verdiği kadarını bedenden alır.

Sadece bir söz veya eylemin, zührevi yaranın, ciltte renk solmasının, istimnacının mahremiyetinin değil,
Oburların ya da rom içenlerin, zimmetine para geçirmenin, hinliğin, ihanetin, cinayetin, iğfalin, fuhşun kokuşmuşluğunun,
Ölümden önce olduğu gibi ölümden sonra da sonuçları vardır.

Hayırseverlik ve kişisel güç yatırıma değer tek şeydir.

Ayrıntıya gerek yok, bir erkek ya da kadının yaptığı coşkulu, müşfik, temiz olan her şey onun için çok yararlıdır,
Evrenin sarsılmaz düzeninde ve onun bütün alanı içinde sonsuza dek.

Akıllı olan ulaşır çıkarına,
Vahşi, suçlu, Başkan, yargıç, çiftçi, denizci, tamirci, aydın, genç, yaşlı fark etmez,
Çıkar dönüp gelir—her şey gelir sonunda.

Tek başına, hepsi birden şimdiyi etkileyen, sonsuza dek etkileyecek tüm geçmişi, tüm şimdiki zamanı ve tüm geleceği,
Savaşta ve barışta bütün gözü pek eylemler,

Akrabalara, yabancılara, yoksullara, yaşlılara, dertlilere, küçük çocuklara, dullara, hastalara ve dışlananlara yapılan bütün yardım,
Gemi enkazının üstünde sarsılmadan ve soğukkanlılıkla duran, başkalarının filikaları dolduruşunu seyreden bütün feragat,
İyi bir amaç için veya bir arkadaş ya da fikir uğruna verilen bütün o servet ya da hayat,
Komşularınca alay edilen coşkulu insanın bütün acıları,
Bütün tatlı sınırsız sevgileri, paha biçilmez acıları anaların,
Kayda geçmiş veya geçmemiş yarışmalarda hakkı yenmiş bütün dürüst insanlar,
Kırıntılarını miras olarak aldığımız eski ulusların bütün görkemi ve güzelliği,
Adını, tarihini, yerini bilmediğimiz bir sürü eski ulusun bütün iyiliği,
Başarılı olsun veya olmasın şimdiye kadar erkekçe başlatılan her şey,
İnsanın kutsal aklının bütün fikirleri veya ağzının kutsallığı ya da ellerinin o mükemmel biçimi,
Bugün yerkürenin herhangi bir yerinde veya gezgin ya da sabit yıldızların herhangi birinde, burada bizim tarafımızdan olduğu gibi orada onlar tarafından iyi düşünülüp iyi söylenmiş her şey,
Kim olursan ol sen veya herhangi biri tarafından bundan böyle düşünülecek ya da yapılacak her şey,
Yararlıdır bunlar, yararlıydı, yararlı olacaktır kaynaklandıkları veya kaynaklanacakları kimliklere.

Herhangi bir şeyin sadece kendi anında yaşadığını mı sanıyordun?
Dünya böyle var olmaz, somut ya da soyut hiçbir parça böyle var olmaz,
Hiçbir tamamlanma daha önceki uzun bir tamamlanma ve o da bir başka tamamlanma olmaksızın var olamaz,

Akla uygun ve en uzakta olanı başlangıçtakine herhangi birinden birazcık daha fazla yaklaşmadıkça.

Ruhu her ne tatmin ediyorsa doğrudur;
İhtiyat tatmin eder ruhların şiddetli arzusunu ya da fazlasıyla doymuşluğunu,
Nihayet ancak kendisi tatmin eder ruhu,
Ruh kendisininki dışında her derse isyan eden o sınırsız gurura sahiptir.

Şimdi ihtiyat sözcüğünü soluyorum zaman, mekân, gerçeklikle yan yana yürüyen,
Kendisininki dışında her dersi reddeden gurura karşılık veren.

İhtiyat ki bölünemezdir,
Kabul etmez hayatın bir parçasını diğerlerinden ayırmayı,
Ayrı tutmaz haklı olanı haksız olandan veya yaşayanları ölülerden,
Her düşünceyi veya eylemi bağlantılı olduğu şeyle eşleştirir,
Muhtemel bir bağışlama veya onun yerine kefaret nedir bilmez,
Bilir hayatını sakince tehlikeye atan ve kaybeden genç adamın kendi adına şüphesiz fazlasıyla iyi bir iş çıkardığını,
Hayatını asla tehlikeye atmadan, zenginlik ve rahatlık içinde ihtiyarlığına kadar sürdüren kişinin kendi adına muhtemelen söz etmeye değer hiçbir şey başaramadığını,
Bilir sadece sonuçları tercih etmeyi öğrenmiş olan kişinin gerçekten öğrendiğini,
Bedeni ve ruhu eşit olarak tercih eden,
Dolaylı olanın mutlaka dolaysız olanı takip ettiğini kavrayan,

Hangi tehlike hâlinde olursa olsun ruhu ne ölüme koşan,
ne de ölümden kaçan kişinin.

Hapishanedeki Şarkıcı

1

Ah acınası sahne, utanç ve keder saçan!
Ah korkunç düşünce—mahkûm bir can.

Çınladı bu nakarat hapishanenin koridorunda,
Yükseldi çatıya, yukarıda gökyüzünün tonozlarına,
Ezgi olup aktı sel gibi efkârlı, güzel bir tınıyla ve benzeri
duyulmamış kadar güçlü,
Ulaşınca onlara, uzaktaki nöbetçi ve silahlı muhafızlar
volta atmayı bıraktı,
Duyanın duruyordu nabzı esrime ve huşuyla.

2

Bir kış günü güneş batıda alçalmıştı,
Derken dar bir koridorda, ülkenin hırsızları ve
haydutlarının arasında,
(Orada oturan yüzlerce duygusuz suratlı katil, kurnaz
kalpazan,
Toplanmıştı pazar günü hapishanedeki kilisede, etrafta
gardiyanlar,
Çoktular, tepeden tırnağa silahlı, dikkatli bakışlarla
izliyorlardı her şeyi,)
Bir kadın sakin sakin yürüdü, iki küçük masum çocuğu
tutuyordu ellerinden,
Oturttu onları kürsüde yanındaki taburelere,

Önce çalgısıyla yavaş ve ahenkli bir giriş yaparak,
Her şeyi gölgede bırakan sesiyle eski ve hoş bir ilahi
söyledi.

Bir can hapsedilmiş parmaklıklar ve kelepçelerle,
Sıkıp yumruklarını haykırır imdat! Ah imdat! diye,
Gözleri bağlı kadının, kan içinde göğsü bağrı,
Ne aman var ne bir merhem dindirmek için ağrısını.

Durmadan yürüyor hep bir ileri bir geri,
Ah yürek yakan günler! Ah keder geceleri!
Ne bir dost eli görür, ne sevecen bir yüzü,
Ne bir lütuf duyar, ne bir merhamet sözü.

Ben değildim o günahı işleyen,
Çekip sürükledi beni zalim beden;
Uzun süre canla başla çabalasam da,
Beden aşıyordu gücümü fazlaca.

Sevgili mahpus can dayan biraz daha,
O lütuf er geç kesinlikle gelecek zira;
Azat edip götürmek için evine seni,
Gelecek ölüm, o göksel affedici.

Mahkûm değilsin, utanç yok, hüzün de gayrı!
Git artık ey can—Tanrı'nın serbest bıraktığı!

3

Şarkıcı sustu,
Berrak, dingin gözleri süzdü kendisine çevrilmiş bütün
yüzleri,
Hapishane yüzlerinin tuhaf denizini, binbir farklı, kurnaz,
gaddar, yara iziyle dolu ve güzel yüzü,

Sonra kalkıp gerisingeri aralarındaki dar koridordan
geçerek,
Elbisesi sessizlikte hışırdayarak dokunurken onlara,
Çocuklarıyla birlikte gözden kayboldu alacakaranlıkta.

Bu sırada herkesin üstüne, daha yerinden kalkmadan
mahkûmlar ve silahlı gardiyanlar,
(Mahkûmlar unutmuştu hapishaneyi, gardiyanlar dolu
silahlarını,)
Bir sessizlik çöktü ve kalakaldı hepsi harikulade bir dakika
boyunca,
Kötü adamların yarı bastırılmış derin hıçkırıkları ve
sesleriyle eğilip ağlamaya başladılar,
Ve gençliğin sarsıcı solukları, aile yuvasının anıları,
Ninni söyleyen annenin sesi, kız kardeşin özeni, mutlu
çocukluk,
Uzun süre bastırılmış ruhun hatırlayışla canlanışı;
Harikulade bir dakikaydı o zaman—ama sessiz geceden
sonra oradaki nice nice insan için,
Yıllar sonra, ölüm anında bile, o kederli nakarat, o tını, o
ses, o sözler,
Kaldığı yerden devam etti, çok sakin kadının dar koridorda
yürüyüşü,
O inleyen ezgi yeniden, hapishanedeki şarkıcının şarkı
söyleyişi,

Ah acınası sahne, utanç ve keder saçan!
Ah korkunç düşünce—mahkûm bir can.

Leylak Zamanına Şarkı

Söyleyin şimdi bana şarkınızı leylak zamanının neşesi için
(anılarda geri gelen,)

Yaz başından anılar devşirin benim için Doğa aşkına Ey dil ve dudaklar,
Toplayın hoşa giden belirtileri, (çakılları veya deniz kabuklarını dizen çocuklar gibi,)
Nisanı, mayısı ekleyin, göletlerde vıraklayan kurbağaları, değişen havayı,
Arıları, kelebekleri, yalın seslerini serçenin,
Mavi kuşu ve ok gibi fırlayan kırlangıcı, altın sarısı kanatlarının parladığı yüksek yuvasını da unutmayın,
Güneşli dingin pusu, dağılmayan sisi, buğuyu,
Balık dolu suların parıltısını, yukarıdaki gök mavisini,
Neşeli ve ışıltılı olan her şeyi, akan dereleri,
Akçaağaç korularını, ayaza çeken şubat günlerini, şeker imalatını,
Parlak gözlü, kahverengi göğüslü seken ardıç kuşunu,
Gün doğumunda berrak ötüşüyle ve sonra gün batımında,
Veya elma bahçesindeki ağaçların arasında oradan oraya uçup eşine yuva kurmasını,
Mayısın eriyen karlarını, sarı-yeşil sürgün veren söğüdü,
Zira bahar geldi! yaz geldi! nedir onun içindeki bu şey, nedir ondan gelen?
Sen, serbest kalan ruh—kim bilir neyin ardından gelen huzursuzluk;
Haydi gel, oyalanmayalım daha fazla burada, kalkıp gidelim!
Ah keşke kuş gibi uçabilse insan!
Ah kaçmak, bir yelkenlideymiş gibi yol almak!
Süzülmek seninle Ey ruh, her şeyin üstünde, içinde, suların üstünde bir gemi gibi;
Bu ipuçlarını toplayarak, prelütleri, mavi gökyüzünü, çimenleri, sabah vakti çiy damlalarını,
Leylak kokusunu, yaprakları koyu yeşil kalp biçimli çalıları,

Kokulu menekşeleri, masumiyet[8] denen küçük, narin ve solgun çiçekleri,
Örnekler ve türler sadece kendileri için değil, hem de çevreleri için,
Onurlandırmak için sevdiğim çalıyı—şarkı söylemek için kuşlarla,
Bir şarkı leylak zamanının neşesi için, anılarda geri gelen.

Bir Mezar İçin Taslak
(*1870'de gömülen G. P.*)[9]

1

Hangi ilahiyi söyleyebiliriz sana Ey bu mezarda yatan?
Hangi yazıt, mezar taşı yapılacak senin için Ey milyoner?
Sürdüğün hayatı bilmiyoruz,
Yıllarını simsarların yuvasında takasla geçirmen dışında,
Ne kahramanlık seninki, ne savaş, ne de zafer.

2

Sessiz ol ruhum,
Sarkık göz kapaklarıyla durmuş düşünürken,
Vazgeçerken bütün örneklerden, kahramanların anıtlarından.

Bu sırada içsel görüntülerde,
Sessizce belirirken hayalî olan (Kuzey Işıkları gibi geceleyin,)
Yumuşak ışıltılı tablolar, yalvaçsı, bedensiz sahneler,
Tinsel iz düşümleri.

---

8 Kuzey Amerika'ya özgü, dört taç yapraklı, küçük mavi çiçekleri olan Houstonia cærulea'ya yaygın olarak verilen ad.

9 İç Savaş'tan sonra Güney eyaletlerine yardım amacıyla 2 milyon dolar bağışlayan Amerikalı hayırsever George Peabody (1795–1869).

Birinde şehrin sokak aralarında bir işçi evi görünüyordu,
İşten döndükten sonra, tertemiz, havası mis gibiydi, gaz lambası yanıyordu,
Halılar silinmişti ve keyifli bir ateş yanıyordu ocakta.

Birinde kutsal bir doğum sahnesi,
Mutlu, acı çekmeyen bir anne mükemmel bir çocuk doğuruyordu.

Birinde zengin bir kahvaltı sofrasında,
Huzurlu bir ana-baba oturuyordu mutlu oğullarıyla.

Birinde ikili, üçlü gruplar hâlinde yüzlerce genç,
Yöneliyordu yürüyerek yollarda, sokaklarda, caddelerde,
Yüksek kubbeli bir okula doğru.

Birinde güzel bir üçlü,
Büyükanne, sevecen kızı ve sevecen kızının kızı oturuyordu,
Sohbet edip dikiş dikerek.

Birinde görkemli odaları olan bir dairede,
Sayısız kitap ve derginin, duvarlarda tabloların, güzel heykelciklerin ortasında,
Arkadaş canlısı birkaç gündelikçi işçi, genciyle, yaşlısıyla tamirciler,
Kitap okuyup söyleşiyordu.

Hepsi ama hepsi çalışan insan hayatının görüntüleri,
Şehir ve taşranın, kadınların, erkeklerin ve çocukların,
İhtiyaçları karşılanmış, güneşte yanmışlar, bir kez olsun biraz neşelenmişler,
Evlilik, cadde, fabrika, çiftlik, ev odası, kiralık oda,
Çalışıp çabalama, banyo, spor salonu, oyun alanı, kütüphane, yüksekokul,

Öğrenci, erkek ya da kız, teşvik edilmiş öğrenmeye,
Hastalara bakılmış, ayakkabısızlara ayakkabı verilmiş,
öksüzlere ana-baba,
Açlar doyurulmuş, evsizlere kalacak yer bulunmuş;
(Mükemmel ve kutsal niyetler,
Çabalar, ayrıntılar, iyi ki insanca.)

3

Ey bu mezarda yatan sen,
Cömertçe, hesapsızca veren, senden geliyor böylesi
sahneler,
Yeryüzünün armağanlarıyla uyumlu, yeryüzü kadar büyük,
Senin adın bir yeryüzü, dağları, tarlaları ve dalgalarıyla.

Sadece kollarınızla değil, siz nehirler,
Seninle, kıyılarınla Connecticut,
Seninle ve bütün bereketli hayatınla yaşlı Thames,
Seninle Washington'ın ayak bastığı yerleri yıkayan
Potomac, seninle Patapsco,
Sen Hudson, sen uçsuz bucaksız Mississippi—sadece size
değil,
Düşüncem açık denizlere de çıkarmak onun hatırasını.

Bu Maskenin Arkasından
(*Bir Portreye Bakmak*) [10]

1

Bu kaba kesilmiş eğilen maskenin arkasından,
Bu ışık ve gölgelerden, bu bütünün dramından,

10 Sözü edilen portre William J. Linton'ın 1871'de Whitman'ın bir fotoğrafından hareketle yaptığı ve *Çimen Yaprakları*'nın 1876 basımında yer alan oyma baskı resimdir.

Bu yüzün alelade perdesinde bende benim için yer bulan,
sende senin için, herkeste herkes için,
(Trajediler, kederler, kahkaha, gözyaşı—Ah Tanrım!
Bu perde gizliyor tutku dolu nice oyunu!)
Tanrı'nın en dingin, en saf göğündeki bu sır,
Şeytan'ın fokurdayan çukurunun üstündeki ince zar,
Bu kalbin coğrafyasının haritası, bu sınırsız küçük anakara,
bu sessiz deniz;
Bu dünyanın kıvrımlarından,
Güneş'ten ya da Ay'dan, Jüpiter'den, Venüs'ten, Mars'tan
daha ustaca yapılmış olan bu astronomik küreden,
Evrenin bu yoğunlaşmasından, (yok, hayır burada tek
evren,
Burada fikir, hepsi bu bir avuç gizemle sarılı;)
Bu hakkâk kalemiyle çizilmiş gözler, yanıp sönüyor gelecek
zamana geçmek için sana doğru,
Fırlamak ve yanlamasına dönerek uzayda, bunlardan
yayılıp,
Her kimsen sana—bir bakmak için.

2

Düşüncelerin ve yılların yolcusu, barışın ve savaşın,
Hızla harcanmış gençliğin, düşüşe geçen orta yaşın yolcusu,
(İlk bölümü okunup bir kenara kaldırılan bir masal, bu da
ikincisi,
Çok geçmeden sona erecek şarkılar, maceralar, tahminler,)
Şimdilik biraz oyalanıp, karşımda duran sana dönüyorum,
Yolda veya tesadüfen aralık bir kapının ya da açık bir
pencerenin önünde,
Durup, eğilerek şapkamı çıkarıyorum, seni bilhassa
selamlıyorum,
Çekip bir seferliğine ayrılmaz bir biçimde perçinliyorum
ruhunu benimkiyle,
Sonra yoluma devam ediyorum.

Sesleniş

1

Sesleniş, ölçü, yoğunlaşma, kararlılık ve kutsal yetisi
sözcükleri dile getirmenin,
Ciğerlerin genişledi mi, kıvrak mı dudakların uzun provalar
yüzünden? yorucu idmandan? doğuştan?
Dolaşıyor musun onlar kadar yaygın olarak bu geniş
topraklarda?
Hakkıyla erişiyor musun kutsal yetisine sözcükleri dile
getirmenin?
Zira bunca yıldan sonra, bunca iffet, arkadaşlık, üretme,
ihtiyat ve çıplaklıktan sonra,
Toprağı geçip göğüsledikten sonra ırmağı ve gölü,
Çözüldükten sonra dilin, özümsedikten sonra çağları,
mizaçları, soyları, sonra bilgiyi, özgürlüğü, suçları,
Tam bir inançtan sonra, aydınlanıştan, yücelmelerden ve
engellerin kalkmasından sonra,
Bunlardan ve daha nice şeyden sonra, ancak gelebilir bir
erkeğe veya kadına, sözcükleri dile getirmenin kutsal
yetisi;
Sonra her şey hızla o erkeğe veya kadına doğru yönelir—
hiçbiri reddetmez, hepsi katılır,
Ordular, gemiler, antik eserler, kütüphaneler, tablolar,
makineler, şehirler, nefret, umutsuzluk, dostluk, acı,
hırsızlık, cinayet, büyük arzular belirir yan yana,
Sökün ederler, itaatle çıkması istendiği için o erkeğin ya da
kadının ağzından.

2

Ah nedir bu içimdeki beni sesler karşısında böyle titreten?
Eminim kim konuşursa benimle uygun sesle, erkek ya da
kadın izlerim onu,

Tıpkı yeryüzünün herhangi bir yerinde, sessizce, akışkan adımlarla ayı izleyen su gibi.

Her şey uygun sesleri bekler;
Nerede eğitimli, mükemmel kulak? nerede gelişmiş ruh?
Zira görüyorum ki oradan söylenen her sözcüğün daha derin, daha tatlı, daha azla ifade edilemeyecek yeni sesleri var.

Kapalı beyinler ve dudaklar görüyorum, hiçbir şeyin çarpmadığı kulak zarları ve alınlar,
Çarpınca ifşa edecek nitelikte olan gelene kadar,
Her sözcükte hazır olan sonsuza değin uyuklayanı ortaya çıkaracak nitelikte olan gelene kadar.

Çarmıha Gerilene

Ruhum seninkine sevgili kardeş,
Adını anan çoğu kişinin seni anlamamasına aldırma,
Adını ünlemiyorum, ama anlıyorum seni,
Neşeyle söz ediyorum senden Ey yoldaşım selamlamak için seni ve selamlamak için yanında olan gelmiş geçmiş herkesi ve gelecek olanları,
Ki hepimiz aynı görev ve mirası iletmek için birlikte çalışıyoruz,
Biz ülkeye aldırmayan, zamanı umursamayan az sayıda denk insan,
Biz bütün kıtaları, bütün sınıfları kucaklayan, bütün itikatları kabul edenler,
Merhamet gösterenler, idrak edenler, insanlarla uyumlular,
Sessizce yürürüz tartışmalar ve iddialar arasında, ama reddetmeyiz tartışanları da, iddia edilen şeyleri de,
Duyarız bağrış çağrışı, her taraftan bize ulaşır uyuşmazlıklar, kıskançlıklar, ithamlar,

Bizi kuşatmak için kesinlikle üşüşürler üstümüze yoldaşım,
Ama yürüyüp gideriz özgürce, bütün dünyayı dolaşarak
baştan aşağı, silinmez izimizi bırakana kadar zamanda
ve farklı çağlarda,
Gelecekte her soydan erkek ve kadın bizim gibi kardeş ve
sevgili olduklarını ispat edebilsinler diye, nüfuz edene
kadar zamana ve çağlara.

Siz Mahkemelerde Yargılanan Suçlular

Siz mahkemelerde yargılanan suçlular,
Siz hapishane hücrelerindeki mahkûmlar, siz hüküm
giymiş, zincire vurulmuş, demir kelepçeli katiller,
Ben kimim ki yargılanmıyorum veya hapiste değilim?
Gaddar ve kötüyüm herkes kadar, neden bileklerim
kelepçeli, ayaklarım prangalı değil?

Siz kaldırımlarda gösteriş yapan ya da odalarında
edepsizlik eden siz fahişeler,
Ben kimim ki sizi kendimden daha edepsiz sayıyorum?

Ah suçluyum! kabul ediyorum—ifşa ediyorum![11]
(Ey hayranlık duyanlar, övmeyin beni—iltifat etmeyin
bana—ürkütüyorsunuz beni,
Görüyorum sizin görmediğinizi—bilmediğiniz şeyi
biliyorum.)

Bu göğüs kafesinin içinde kirlenmiş, boğulmuş yatıyorum,
Bu umursamaz görünen yüzün gerisinde durmadan
yükseliyor cehennemin dalgaları,
Şehvet ve günahkârlık kabul edilebilir şeylerdir benim için,
Tutkulu bir aşkla yürüyorum suçlularla birlikte,

11 Whitman özgün metinde "expose" fiilini Fransızcaymış gibi aksanlı olarak "exposé" şeklinde kullanmıştır.

Onlardan biri olduğumu hissediyorum—o mahkûmlardan, fahişelerden biriyim ben de,
Ve bundan böyle reddetmeyeceğim onları—zira nasıl reddederim kendimi?

Yaratılar İçin Kanunlar

Yaratılar için kanunlar,
Amerika'nın güçlü sanatçıları ve önderleri için, yeni nesil öğretmenleri ve mükemmel aydınları için,
Soylu âlimler ve geleceğin müzisyenleri için.

Dünyanın bütününden bahsetmeli hepsi ve dünyanın özlü gerçeğinden,
Hiçbir konu ciddi bir edayla dile getirilmemeli—bütün eserler amaçsızlığın kutsal yasasını sergilemeli.

Yaratının ne olduğunu sanıyorsun?
Ruhu neyin tatmin edeceğini sanıyorsun, özgürce yürümesi ve ondan üstün birinin olmaması dışında?
Erkeğin veya kadının Tanrı kadar iyi olduğu dışında sana neyi söylemeye çalıştığımı sanıyorsun yüz farklı biçimde?
Senden daha kutsal bir Tanrı olmadığı dışında?
En eski ve en yeni efsanelerin sonunda bu anlama geldiği dışında?
Ve senin ya da herhangi birinin yaratılara böyle kanunlarla yaklaşması gerektiği dışında?

Sıradan Bir Hayat Kadınına

Sakin ol—rahat ol benim yanımda—Walt Whitman'ım ben, açık fikirliyim ve azgınım Doğa kadar,

Güneş seni dışlayana kadar dışlamam seni,
Sular senin için pırıldamayı, yapraklar hışırdamayı reddedene kadar, sözlerim reddetmez senin için pırıldamayı ve hışırdamayı.

Kızım, bir randevu ayarlıyorum seninle ve tembih ediyorum hazırlık yapmanı benimle buluşmaya yakışır biçimde,
Tembih ediyorum sabırlı ve mükemmel olmanı ben gelene kadar.

O zamana kadar beni unutma diye anlamlı bir bakışla selamlıyorum seni.

Epeydir Niyetler Arıyordum

Epeydir Niyetler arıyordum,
Kendim için, bu şarkılar için geçmişin tarihine dair bir ipucu—ve artık onu buldum,
Kütüphanelerdeki basılı hikâyelerde değil o, (ne kabul ediyorum onları, ne de reddediyorum,)
Her şeyde olduğundan daha fazla efsanelerde değil,
Şimdiki zamandadır o—bugünkü yeryüzüdür,
Demokrasidedir o—(bütün geçmişin anlamı ve amacı,)
Bugün bir erkeğin ya da kadının hayatıdır o—bugün ortalama bir insanın,
Dillerdedir, toplumun geleneklerinde, edebiyatlarda, sanatlarda,
Yapılmış şeylerin engin gösterisinde, gemilerin, makinelerin, siyasetin, inançların, modern ilerlemenin, uluslar arasındaki alışverişin,
Hepsi de günümüzün modern—ortalama insanı içindir.

Düşünce

Yüksek mevkilere, törenlere, zenginliğe, bilgiye ve benzeri şeylere ulaşanlar;
(Bence bu kişilerin elde ettiği her şey akıp gider üstlerinden, bedenlerinin ve ruhlarının sonucu değilse eğer,
Öyle ki çoğunlukla cılız ve çıplak görünürler gözüme,
Ve diğerleriyle alay edenlerin her biri, her erkek ya da kadın, kendisiyle alay edermiş gibi gelir bana,
Ve her biri için hayatın özü, yani mutluluk, tamamen kurtçukların çürümüş dışkısıdır,
Ve çoğu zaman bana öyle gelir ki bu erkekler ve kadınlar farkında olmadan ıskalar hayatın gerçeklerini ve uyduruk gerçeklere kaptırır kendilerini,
Ve çoğu zaman bana öyle gelir ki geleneklerin onlara sunduğu şeye göre yaşarlar, ama hepsi o kadar,
Ve çoğu zaman bana öyle gelir ki alacakaranlıkta yürüyen kederli, telaşlı, uyanamamış uyurgezerlerdir onlar.)

Mucizeler

Kim neden önemser mucizeyi?
Bana gelince, bildiğim bir şey yoktur mucizeler dışında,
İster Manhattan sokaklarında yürüyeyim,
İster bakışlarımı evlerin çatılarının üzerinden gökyüzüne doğru çevireyim,
İster sahil boyunca çıplak ayakla yürüyeyim suyun hemen kıyısında,
İster ormanda ağaçların altında durayım,
İster gündüz vakti sevdiğim biriyle konuşayım ya da geceleyin sevdiğim biriyle yatakta yatayım,
İster diğerleriyle akşam yemeğinde sofraya oturayım,
İster karşımdaki yabancıları süzeyim arabada giderken,

İster yazın öğleden önce kovanın etrafında uçuşan bal arılarını seyredeyim,
İster otlakta otlayan hayvanları,
İster kuşları, ister havadaki böceklerin mükemmelliğini,
İster gün batımının veya öyle sessiz ve parıltıyla ışıyan yıldızların harikalığını,
İster ilkbaharda yeni ayın zarif, narin, incecik kıvrımını;
Bunların her biri geri kalanıyla birlikte mucizedir bana göre,
Hepsi ilintili, yine de hepsi farklı ve kendi yerinde.

Benim için her saati bir mucizedir aydınlığın ve karanlığın,
Boşluğun her inçküpü bir mucizedir,
Dünya yüzeyinin her yardakaresi aynısıyla kaplanmıştır,
Aynısıyla dolup taşar içinin her fiti.

Bana göre sürekli bir mucizedir deniz,
Yüzen balıklar—kayalar—dalgaların hareketi—içinde denizcileriyle gemiler,
Bunlardan daha tuhaf bir mucize var mıdır?

Çarktan Sıçrayan Kıvılcımlar

Şehrin sonu gelmez kalabalığı akarken gün boyu,
Çekinerek katılıyorum bunu izleyen bir grup çocuğa, bir kenarda durup bekliyorum onlarla.

Taş döşeli kısmın köşesine doğru kaldırımın kenarında,
Bir bıçak bileyici büyük bir bıçağı keskinleştiren çarkının başında çalışıyor,
Eğilip dikkatle taşa tutuyor onu, ayağıyla ve dizinden,
Düzenli basışlarla hızlı hızlı döndürüyor çarkı, hafif ama kararlı eliyle bastırıyor bıçağı,
O zaman bereketli altın fıskiyeler hâlinde,
Kıvılcımlar sıçrıyor çarktan.

Bu sahne ve ona ait her şey nasıl da ele geçirip etkiliyor beni,
Yıpranmış giysileri ve geniş deri omuz askısıyla kederli, sivri çeneli yaşlı adam,
Pek coşkulu, akışkan, ilginç biçimde bir yerde durmayan bir hayalet olan ben, şimdi dikkatimi buraya verdim ve donup kaldım,
Topluluk, (kocaman bir alanda kimsenin aldırmadığı bir ayrıntı,)
Dikkat kesilmiş, sessiz çocuklar; gürültülü, kibirli, kıpır kıpır zemini sokakların,
Dönen taşın alçak, boğuk mırıltısı, hafifçe bastırılan bıçak,
Küçücük bir altın sağanağı hâlinde yayılan, düşen, yanlara fırlayan,
Çarktan sıçrayan kıvılcımlar.

Bir Talebeye

Reform gerekli mi? senin sayende mi olacak?
Gereken reform ne kadar büyükse, onu başarmak için gereken Kişilik de o kadar büyük olmalı.

Sen! temiz ve tatlı gözlere, kana, cilde sahip olmanın ne kadar işe yarayacağını görmüyor musun?
Böyle bir bedene ve ruha sahip olmanın nasıl işe yarayacağını, bir kalabalığa girdiğinde bir arzu ve hâkimiyet havasının da seninle birlikte gireceğini ve Kişiliğinden herkesin etkileneceğini görmüyor musun?

Ey dikkat çeken! yeniden ve yeniden ten!
Haydi git sevgili arkadaşım, gerekirse her şeyden vazgeç, başla bugün kendini cesarete, gerçekliğe, öz saygıya, kesinliğe, yücelmişliğe alıştırmaya,
Durup dinlenme ilgiyi üstüne çekip duyurana kadar kendini kendi Kişiliğinle.

Kıvrımlardan Ortaya Çıkan

Kadının kıvrımlarından belirip erkek çıkar ortaya ve her zaman böyle ortaya çıkacaktır,
Sadece dünyanın en harikulade kadınından dünyanın en harikulade erkeği çıkacaktır ortaya,
En arkadaş canlısı kadından çıkacaktır ortaya en arkadaş canlısı erkek,
Mükemmel bedenli bir erkek sadece bir kadının mükemmel bedeninden ortaya çıkabilir,
Ancak kadınların eşsiz şiirlerinden ortaya çıkabilir erkeklerin şiirleri, (benim şiirlerim sadece oradan gelmedir;)
Sevdiğim güçlü ve mağrur kadından, sadece oradan çıkabilir sevdiğim güçlü ve mağrur erkek,
Sevdiğim güzel kaslı kadının güçlü kucaklayışlarından, sadece oradan gelir güçlü kucaklayışı erkeğin,
Erkeğin beyninin bütün kıvrımları kadının beyninin kıvrımlarından ortaya çıkar, gereğince sadık biçimde,
Bütün adalet kadının ortaya çıkan adaletinden çıkar ortaya,
Kadının duygudaşlığından çıkar ortaya bütün duygudaşlık;
Erkek muazzam bir şeydir yeryüzünde ve sonsuzluk içinde, ama kadından çıkar ortaya erkeğin azametinin her zerresi;
Erkek ilkin kadında biçimlenir, sonra biçimlenebilir kendi içinde.

Neyim ki Ben Sonuçta

Bir çocuk değil de neyim ben sonuçta adımın söylenişinden mutlu olan? onu defalarca tekrarlayan;
İşitmek için şöyle uzakta duruyorum—hiç sıkılmıyorum bundan.

Sana da senin adın öyle;
Adının ezgisinin iki-üç heceden başka bir şey olmadığını mı sanıyordun?

Kozmos

Çeşitliliği barındırandır ve Doğa'dır,
Yeryüzünün çokluğudur ve kabalığı ve cinselliği ve yüce cömertliğidir yeryüzünün ve dengesidir de,
Pencerelerden boşuna dışarı bakmamış gözlerdir veya beyni boşuna kulak asmayandır elçilere,
İnananları ve inanmayanları barındırandır, en görkemli sevgilidir,
Erkek ya da kadının gerçekçilik, tinselcilik ve estetik veya akli üçlüsünün oranını uygun biçimde tutandır,
Bedeni inceledikten sonra bütün organlarını ve kısımlarını güzel bulandır,
Yeryüzünün kuramından ve erkeğin veya kadının bedeninden yola çıkıp ince benzeşmelerle bütün diğer kuramları anlayandır,
Bir şehrin, bir şiirin ve bu Eyaletler'in genel siyasetinin kuramını;
Sadece güneşi ve ayıyla bizim gezegenimize değil güneşleri ve aylarıyla diğer gezegenlere inanandır,
Kendisine bir günlüğüne değil bütün zamanlar için bir ev inşa eden, soyları, dönemleri, tarihleri, kuşakları görendir,
Geçmişe ve geleceğe sanki birbirinden ayrılmaz bir yermiş gibi yerleşendir.

Başkaları Neyi İsterse Övsün

Başkaları neyi isterse övsün;
Ben akıp giden Missouri kıyısından biri olarak hiçbir şeyi sanatta ya da başka bir şeyde övmem,

İyice içine çekene kadar bu nehrin havasını ve batı çayırının kokusunu,
Ve tekrar dışarı verene kadar hepsini.

Kim Tam Olarak Öğreniyor Dersimi?

Kim tam olarak öğreniyor dersimi?
Patron, usta, çırak, din adamı ve tanrıtanımaz,
Aptal ve bilge düşünür, ana-babalar ve çocuklar, tüccar, kâtip, hamal ve müşteri,
Editör, yazar, sanatçı ve okul çocuğu—yaklaşın ve başlayın;
Ders falan değil bu—kaldırıyor iyi bir dersin önündeki engelleri,
Bu bir başkasının, her biri yine bir başkasının.

Büyük yasalar etkilidir ve yayılırlar kanıta gerek duymaksızın,
Benim tarzım da aynı, zira arkadaşım onlarla,
Eşit derecede severim onları, durmam öyle selamlamak[12] için.

Dalgın, düşünceli uzanırım ve şeylerin güzel hikâyelerini duyarım ve şeylerin nedenlerini,
O kadar güzeller ki dinleyeyim diye dürterim kendimi.

Kimseye anlatamam ne duyduğumu—kendime de anlatamam—o kadar mükemmel.

Hiç de küçük bir mesele değildir, bir sarsıntı ya da bir saniyelik sapma olmadan, böyle tamı tamına yörüngesinde durmaksızın hareket etmesi bu yuvarlak ve nefis gezegenin,

12 Whitman özgün metinde "selamlamak, saygı göstermek" anlamında Arapça "salaam" sözcüğünü kullanmıştır.

İnanmıyorum altı günde yaratıldığına, ne on bin yılda, ne de on milyarlarca yılda,
Ne de bir mimarın bir evi tasarlayıp inşa etmesi gibi bir diğerinin ardından tasarlanıp inşa edildiğine.

İnanmıyorum yetmiş yıl ömrü olduğuna bir erkeğin veya kadının,
Ne de yetmiş milyon yıl ömrü olduğuna bir erkeğin ya da kadının,
Ne de o yılların sona erdireceğine benim ya da bir başkasının varlığını.

Ölümsüz olmam harika bir şey mi? zira herkes ölümsüz;
Biliyorum harika olduğunu, ama görme yeteneğim de aynı derecede harika, annemin rahminde peyda olmam da aynı derecede harika,
Sonra birkaç yaz ve kış emekleyen bir bebekten konuşma ve yürümeye geçiş—bütün bunlar aynı derecede harika.

Ve ruhumun şu anda sizi kucaklaması ve birbirimizi hiç görmeden, belki de asla görmeden yekdiğerimizi etkilememiz, bu da aynı derecede harika.

Ve bu tür düşüncelerin geçmesi aklımdan aynı derecede harika,
Ve size hatırlatabilmem, sizin bunun doğru olduğunu düşünüp anlamanız, aynı derecede harika.

Ve ayın dünyanın etrafında dünyayla birlikte dönmesi aynı derecede harika,
Ve kendilerini güneşle, yıldızlarla dengede tutmaları aynı derecede harika.

Sınavlar

Hepsi onlara boyun eğer oturdukları yerde, içsel, güvenli,
ruhta çözümlenmesi imkânsız hâlde,
Ne gelenekler, ne dış yetkelerdir yargıçları,
Onlar dış yetkelerin ve bütün geleneklerin yargıçlarıdır,
Giderken doğrulayıp destek verirler sadece her ne
doğrulayıp desteklerse kendilerini ve ne dokunursa
kendilerine;
Yine de daima içlerindedir o her yerde, tek bir istisna
olmaksızın destekleyip doğrulayacakları şey.

Meşale

Kuzeybatı sahilimde gecenin bir yarısı bir grup balıkçı
durup etrafı gözlüyor,
Önlerinde genişleyen gölde, diğerleri somon avlıyor
zıpkınla,
Kano, o belirsiz karaltı, geçiyor kara suların ortasından,
Pruvasında yanan bir meşaleyle.

Ey Fransa'nın Yıldızı
1870-71

Ey Fransa'nın yıldızı,
Umudunun parlaklığı, gücü ve şöhreti,
Filosuna uzun zaman kılavuzluk eden mağrur bir gemi
misali,
Fırtınanın sürüklediği direksiz bir enkaza benziyor şimdi,
Ve deliye dönmüş, yarı boğulmuş insan kalabalığının
içinde,
Ne dümen var, ne dümenci.

Sönük, zedelenmiş yıldız,
Sadece Fransa'nın göz bebeği değilsin, ruhumun ve en değerli umutlarının solgun simgesi,
Mücadelenin ve cesaretin, özgürlük uğruna duyulan kutsal öfkenin,
O uzak ülküye duyulan özlemin, coşkulu insanların kardeşlik düşlerinin,
Zorbanın ve rahibin dehşetinin simgesi.

Çarmıha gerilen yıldız—hainlerin sattığı,
Bir ölüm diyarının üzerinde zorlukla soluyan yıldız, kahramanlık diyarının,
Garip, tutkulu, alaycı, uçarı bir diyarın.

Zavallı! yine de paylamayacağım seni kusurların, kendini beğenmişliğin, günahların yüzünden,
Benzeri olmayan acıların, sızıların bastırdı hepsini,
Ve kutsal bir şeye dönüştürdü seni.

Onca kusuruna karşın hedeflerin her zaman büyük olduğu için,
Fiyat ne kadar büyük olsa da gerçekten kendini satmadığın için,
İlaçla uyutulduğun uykundan kesinlikle ağlayarak uyandığın için,
Kız kardeşlerinin arasında sadece sen, dişi dev, seni kirletenleri parçaladığın için,
O alışıldık zincirleri takamayacağın, takmadığın için,
Bu haç, morarmış yüzün, delinmiş ellerin, ayakların,
Böğrüne saplanmış mızrak.

Ey yıldız! Ey Fransa'nın gemisi, ne zamandır geri püskürtülmüş ve şaşkına dönmüş!
Dayan Ey zedelenmiş göz bebeği! Ey gemi devam et yoluna!

Elbette herkesin gemisi olarak Yeryüzü'nün kendisi,
Ölümcül ateşlerin, şiddetli kargaşanın ürünü,
Öfke kasılmalarından ve zehirlerinden sıyrılıp,
Sonunda mükemmel bir güç ve güzellikle ortaya çıkan,
Nasıl izlerse rotasını güneşin altında ileriye doğru,
Sen de öylesin Ey Fransa'nın gemisi!

Geçti günler, bulutlar dağıldı,
Istırap bitti, nicedir peşine düşülen kurtuluş,
Bir bak! yeniden doğmuş, Avrupalı dünyanın üstünde,
(Erinçle yanıt verirken oradan, uzaklardan yüz yüze,
yansıtırken bizim Columbia'mızı,[13])
Yine senin yıldızın Ey Fransa, alımlı, parlak yıldız,
Göksel huzur içinde, her zamankinden daha berrak, daha
parlak,
Ölümsüz bir ışık saçacak.

Sığır Terbiyecisi

Sakin bir kırsal bölgedeki uzak bir kuzey ilçesinde,
Bir çiftçi arkadaşım yaşar, şarkıma konu olan, ünlü bir sığır
terbiyecisi,
Üç yaşındaki, dört yaşındaki hayvanları ona getirirler
ehlileştirsin diye,
Dünyanın en azgın iğdiş boğasını ehlileştirip terbiye eder,
Elinde kırbaç olmadan korkusuzca gider genç boğanın
bahçede bir aşağı bir yukarı huysuzca dolaştığı yere,
Tosun kızgın bakışlarla huzursuzca savurur kafasını
havaya,
Ama bakın! öfkesi ne kadar çabuk diner—ne çabuk
ehlileştirir terbiyecisi onu;

13 Whitman'ın Fransa Cumhuriyeti'ni simgeleyen Marianne figürüyle karşılaştırdığı Amerika Birleşik Devletleri'nin dişil simgesi.

Bakın! buralardaki çiftliklerde genciyle yaşlısıyla yüz kadar boğa var ve onları ehlileştiren bu adamdır,
Herkes onu tanır, herkes sever;
Bakın! bazıları öyle güzel hayvanlar, öylesine mağrur görünüşlü;
Kimi açık kahverengi, kimi alacalı, birinin sırtında beyaz bir çizgi var, kimi benekli,
Bazılarının dışa doğru genişleyen boynuzları var (iyiye işaret bu)—bakın! şu parlak postlarına,
Bakın, alnında yıldız var ikisinin—bedenleri nasıl da dolgun ve geniş sırtları,
Ne kadar da düzgün ve dik duruyorlar ayakta—ne güzel zeki gözler!
Nasıl da izliyorlar terbiyecilerini—yanlarında olsun istiyorlar—nasıl da dönüp bakıyorlar ardından!
Ne kadar hasret dolu bir ifade! nasıl huzursuz oluyorlar onlardan uzaklaştığında;
Şaşıyorum onlara nasıl görünüyor olabilir diye, (uzaklaşıyor kitaplar, siyaset, şiirler—başka her şey uzaklaşıyor,)
İtiraf edeyim, imreniyorum onun bu cazibesine—sessiz, okumamış arkadaşıma,
Çiftlikteki hayatında yüz kadar boğanın sevdiği,
Uzaktaki kuzey ilçesinde, sakin kırsal bölgede.

Yaşlı Bir Adamın Okul Hakkında Düşünceleri
1874'de Camden, New Jersey'de Bir Devlet Okulunun Açılışı İçin

Yaşlı bir adamın okul hakkında düşüncesi,
Yaşlı bir adamın gençlerin toplayamayacağı gençlik anıları ve çiçekleri toplaması.

Şimdi anlıyorum sizi,
Ey gün doğumundaki güzel gökler—Ey çimenlerdeki sabah çiyi!

Ve bu gördüklerim, bu ışıltılı gözler,
Gizemli anlamla dolu bu hazneler, bu genç hayatlar,
Ölümsüz gemiler inşa edip onları donatan bir filo gibi,
Yakında açılmak üzere uçsuz bucaksız denizlere,
Ruhun yolculuğuna.

Sadece bir sürü oğlan ve kız mı?
Sadece bezdiren imla, yazı ve aritmetik dersleri mi?
Sadece bir okul mu?

Ah çok, hem de çok fazlası bunlardan;
(George Fox'un[14] var gücüyle uyardığı gibi, "Bu tuğla ve harç yığını, bu cansız zeminler, pencereler, parmaklıklar mı kilise dediğiniz şey?
İyi de kilise değil ki bütün bunlar—kilise canlıdır, her zaman canlı ruhlardır.")

Ve sen Amerika,
Şu an hakkında gerçek tahminin ne?
Geleceğinin aydınlığı ve karanlığı, iyi mi yoksa kötü mü?
Bunun için çocukluk çağındaki kızlarına, oğullarına bak, öğretmenlerine ve okullarına.

Sabahleyin Dolaşırken

Sabahleyin dolaşırken,
Çıkarken geceden, kasvetli düşüncelerden, aklımda sen,

14 George Fox (1624–1691): Quakers (Society of Friends) hareketinin kurucusu İngiliz vaiz ve misyoner.

Can atarken sana uyumlu Birlik! sen, öten kutsal kuş!
Sen kötü zamanlarında ülkemin, hile ve amansız
korkularla, üstüne saldıran her türlü alçaklıkla, ihanetle
sarılıyken,
Seyrettim bu sıradan mucizeyi—yavrusunu besleyen ana-
baba ardıç kuşunu,
Şarkı söyleyen ardıç kuşunu, tınısı neşe ve inançla esrik,
Ruhumu doğrulamak ve avutmakta başarısız olmayan.

Düşündüm oracıkta, hissettim,
Eğer solucanlar, yılanlar, iğrenç kurtçuklar tatlı ruhani
şarkılara çevrilebilirse,
Haşaratlar da dönüştürülebilir, kullanılabilir ve
kutsanabilirse böyle,
Güvenebilir miyim öyleyse sana, kaderine, günlerine,
ülkem;
Kim bilir sadece bunlardır belki sana uygun dersler?
Bunlardan yükselebilir gelecekteki şarkıların şen
şakımalarla,
Dünyayı doldurması mukadder olan.

Dakota'da İtalyan Müziği
[*"On Yedinci—Dinlediğim En iyi Askeri Alay Bandosu."*]

Ilık akşam havasında her şeyi sarmalayan,
Kayalıkları, ormanları, istihkâmı, topu, volta atan
nöbetçileri, sonsuz kırları,
Tatlı akışlarda, flütlerin, kornetlerin notalarında,
Heyecan verici, dalgın, fırtınalı, ustaca,
(Yine de tuhaf biçimde buraya bile uyuyor, daha önceden
bilinmeyen anlamlar,
Her zamankinden daha incelikli, daha uyumlu, sanki
burada doğmuş gibi, burayla ilgili,

Şehrin fresk kaplı odalarıyla değil, opera binasındaki dinleyicilerle değil,
Sesler, yankılar, başıboş ezgiler sanki gerçekten burada kendi evindeymiş gibi,
Sonnambula'nın masum aşkı, *Norma*'nın ıstırabını anlatan üçlüler,
Ve senin coşturucu koron *Poliuto*;[15])
Berrak, sarı, eğimli gün batımında ışıyan,
Müzik, Dakota'da İtalyan müziği.

Bu esnada Doğa, bu huysuz âlemin hükümranı,
Gözden ırak, vahşi, korkunç kovuklarda gizlenen,
Bildirir ne kadar uzak olsa da o uyumu,
(Nasıl bildirirse yaşlı bir kök veya yeryüzünün toprağı son doğan çiçeğini ya da meyvesini,)
Dinler memnuniyetle.

Bütün İhsanlarınla

Bütün ihsanlarınla Amerika,
Sağlamca ayakta dururken, hemen ilgilenirken dünyayla, nezaret ederken ona,
Güç, zenginlik, enginlik lütfedilmişken sana—bunlar ve benzerleri lütfedilmişken,
Ya bir ihsandan yoksunsan? (asla çözülmeyen en temel insanlık sorunu,)
Sana yaraşan mükemmel kadınların ihsanından—ya o ihsanların ihsanından yoksunsan?
Yükselen kadınsılığından? sana yaraşan güzellik, sağlık, bütünlükten?
Sana yaraşan analardan?

15 Vincenzo Bellini'nin *La Sonnambula* ve *Norma*, Gaetano Donizetti'nin *Poliuto* operalarından sahnelere gönderme.

Resim Galerim

Küçük bir odada asılı resimlerim var, sabit bir oda değil,
Yuvarlak, bir ucundan diğer ucuna sadece birkaç inç kadar;
Yine de dünyanın bütün görüntülerine, bütün anılarına yer var!
Hayattan manzaralar burada, ölümle ilgili olanlar da şurada;
Bak, bunu biliyor musun? bu da bizzat sergi rehberi,
Havaya kaldırdığı parmağıyla gösteriyor sayısız resmi.

Bozkır Eyaletleri

Daha yeni bir yaratılış bahçesi, ilkel ıssızlık yok,
Yoğun, neşeli, modern, milyonluk kalabalıklar, şehirler ve çiftlikler,
Demir ağlarla örülü, mürekkep, bağlı birbirine, biri barındırıyor nicesini,[16]
Bütün dünyanın katkıda bulunduğu—özgürlüğün, hukukun ve iktisadın toplumu,
Şu ana kadar zamanın birikiminin zirvesi ve bereketli cenneti,
Geçmişi haklı çıkarmak için.

Fırtınanın Mağrur Müziği

1

Fırtınanın mağrur müziği,
Çayırları ıslık çalarak özgürce kateden ani gürleme,
Ormanda ağaç tepelerindeki güçlü uğultu—dağ rüzgârları,

16 Çokluktan oluşan tek, çokluğu barındıran teklik gibi çevrilebilen, "Tanrı'ya Güveniriz"den önce Amerika'nın düsturu olan "E pluribus unum" sözüne atıf.

Kişileşmiş belirsiz biçimler—siz gizli orkestralar,
Siz çalgılarıyla hazır bekleyen hayaletlerin serenatları,
Bütün ulusların dillerini Doğa'nın ritimleriyle harmanlayan;
Siz muazzam bestecilerin bıraktığı notalar—siz koro bölümleri,
Siz şekilsiz, özgür, dinsel danslar—siz Şark'tan gelenler,
Siz nehirlerin fısıltıları, siz dökülen çavlanların kükreyişleri,
Siz dörtnala süvarilerle uzaktan gelen top sesleri,
Bütün farklı boru sesleriyle kampların yankıları,
Curcunayla topluca ilerleyip, gece yarısını dolduran, beni çaresiz bırakan,
Bir başıma uyuduğum odaya girip neden ele geçirdiniz beni?

2

Öne çık Ey ruhum, bırak geri kalanlar çekilsin,
Dinle, kaçırma, sana yönelir onlar,
Gece yarısını bölüp girerken uyuduğum odaya,
Senin için şarkı söyleyip dans ediyorlar Ey ruh.

Bir şenlik şarkısı,
Damatla gelinin düeti, bir evlilik marşı,
Aşkın dudaklarıyla, ağzına kadar aşk dolu kalpleriyle âşıkların,
Kıpkırmızı kesilmiş yanaklarıyla ve kokularla, düğün alayı dolup taşarken genç-yaşlı dost yüzlerle,
Flütlerin berrak notalarıyla, tınlayan harpların nağmeleriyle.

Şimdi gürültüyle davullar yaklaşıyor,
Victoria![17] barut dumanları arasında görüyor musun

17 (Lat.) Muzaffer, galip, fatih; Antik Roma dininde zaferin simgesi.

yırtılmış ama dalgalanan sancakları? şaşkınlığa
uğrayanların bozgununu?
İşitiyor musun zafer kazanan ordunun haykırışlarını?

(Ah ruh, kadınların hıçkırışları, acı içinde inleyen yaralılar,
Ateşlerin tıslaması, çıtırdaması, kararmış harabeler, kora
dönmüş şehirler,
İnsanlığın ağıdı ve perişanlığı.)

Şimdi Antik ve Orta Çağ nağmeleri dolduruyor içimi,
Eski arpçıları görüp duyuyorum arplarıyla Galler'deki
şenliklerde,
Aşk şarkıları söyleyen minnesingerleri[18] duyuyorum,
Orta Çağ'ın minstrellerini[19] duyuyorum, gleemanlarını,
troubadourlarını.

Şimdi muhteşem orgun sesi duyuluyor,
Titreşerek, alttaysa (yeryüzünün o gizli basamakları gibi,
Beliren durağın ve ileri atılışın bağlı olduğu,
Güzelliğin, zarafetin ve gücün bütün biçimleri, bildiğimiz
bütün renkler,
Yeşil çimen yaprakları ve şakıyan kuşlar, oynayıp zıplayan
çocuklar, yukarıda göğün bulutları,)
Güçlü bas durur öylece, titreyişi hiç kesilmeden,
Geri kalan her şeyin anasıdır, yıkar, destekler, birleştirir
onları,
Ve onunla birlikte çok sayıda çalgıyla,
Çalıyor çalgıcılar, dünyanın bütün müzisyenleri,
Hayranlık uyandıran kutsal ilahileri ve ayin müziklerini,
Hepsi de tutkulu, yürekten gelen dinî şarkılar, kederli
yakarılar,

---

18 Orta Çağ'da müzisyen ve şarkıcı Alman aşk şairi.

19 Orta Çağ'da gezgin şair, müzisyen ve şarkıcı, Britanya'da gleeman ve Fransa'da troubadour.

Bütün çağların son derece tatlı vokalistleri,
Ve onların rahatlatıcılığı için düzenler dünyanın kendi uyumlu seslerini,
Rüzgârlardan, ormanlardan ve güçlü okyanus dalgalarından,
Yeni bir karma orkestra, yılları ve iklimleri bir arada tutan, on misli yenileyici,
Şairlerin anlattığı kadar çok eski günlerden, Cennet'ten,[20]
Oradan kopuş, uzun süre ayrı kalış, ama artık sona erdi o arayış,
Yolculuk bitti, evine vardı yolcu,
Ve insan ve sanat yeniden kaynaştı Doğa'yla.

Tutti![21] yeryüzü ve cennet birlikte;
(İşte sopasıyla işaret verdi Her Şeye Gücü Yeten şef.)

Erkeksi dörtlüğü başlıyor dünyanın kocalarının,
Bütün eşleri de karşılık veriyor.

Kemanların dilleri,
(Sanırım Ey diller siz anlatırsınız kendini ifade edemeyen bu kalbi,
Bu kara kara düşünen, hasret çeken, kendini ifade edemeyen kalbi.)

3

Ah küçük bir çocuktan,
Bilirsin sen ruh nasıl müziğe dönüştüğünü bütün seslerin,
Ninni veya ilahi söyleyen annemin sesi,
(Sesler, Ey müşfik sesler, belleğin sevgi dolu sesleri,

20 Whitman özgün metinde İtalyanca "Paradiso" sözcüğünü kullanmıştır.
21 (İt.) Hepsi; bütün çalgılarla ve/veya koroyla seslendirilen bölüm.

Bütün mucizelerin sonuncusu, Ey sevgili annenin, kız kardeşin sesleri;)
Yağmur, büyüyen mısırlar, uzun yapraklı mısırların arasındaki esinti,
Kumlara çarpan düzenli deniz dalgaları,
Cıvıldayan kuşlar, tiz çığlığı şahinin,
Geceleyin alçaktan uçarak kuzeye veya güneye göç eden yaban kuşlarının notaları,
Kasaba kilisesinde ya da açık havadaki dinî toplantıda ağaç kümelerinin arasında ilahi sesleri,
Meyhanedeki kemancı, bir ağızdan söylenen şarkılar,[22] bitmek bilmeyen denizci şarkıları,
Böğüren sığırlar, meleyen koyunlar, şafakta öten horoz.

Zamanın ülkelerinin bütün şarkıları gelip çınlıyor etrafımda,
Almanların dostluk, şarap ve aşk havaları,
İrlanda baladları, neşeli zıplayışlar ve danslar, İngiliz nağmeleri,
Fransa şansonları, İskoç ezgileri ve hepsinden öte,
İtalya'nın eşsiz besteleri.

Sahne boyunca solgun yüzüyle, ama korkunç bir tutkuyla,
Elindeki hançeri sallayarak azametle yürüyor Norma.[23]

---

22 Whitman özgün metinde "18. yüzyılda çalgının eşlik etmediği üç ya da daha çok ses tarafından söylenen şarkı" anlamına gelen "glee" sözcüğünü kullanmıştır.

23 Whitman buradan itibaren çeşitli operalardan sahneleri ve karakterleri aktarıyor: Norma (Bellini'nin *Norma* operasının düğüm sahnesi), Lucia (Donizetti'nin *Lucia di Lammermoor* operasındaki delirme sahnesi), Ernani (Verdi'nin *Ernani* operasında kahramanın sevgilisini kaybettiğini anladığı sahne), Bellini'nin *I Puritani* operasında ünlü trombon düeti, Fernando (Donizetti'nin *La Favorita*'sında sevgilisi Leonara'nın kralın metresi olduğunu düşünen Fernando'nun büyük bir umutsuzluğa kapılma sahnesi), Amina (Bellini'nin *La Sonnambula* operasındaki uyanış sahnesi), Alboni ise Whitman'ın sevdiği şarkıcılardan Marieta Alboni (Oliver 161).

Aklını yitiren zavallı Lucia'nın gözlerindeki tuhaf parıltıyı
görüyorum,
Saçları dökülüyor sırtına dağınık, karmakarışık.

Düğün bahçesinde yürüyen Ernani'yi görüyorum,
Gece açan güllerin kokuları içinde, ışık saçıyor, elini tutmuş
gelinin,
O korkunç seslenişi işitiyor, kornonun ölüm sözünü.

Çarpışan kılıçlar ve göğe savrulan ağarmış saçlarla,
Dünyanın berrak, heyecan verici bası ve baritonu,
Trombon düeti, sonsuza kadar Libertad![24]

İspanyol at kestanelerinin koyu gölgesinden,
Bir manastırın eski, devasa duvarının yanında ağlamaklı bir
şarkı,
Kaybedilen aşkın şarkısı, gençliğin ve hayatın yeis içinde
sönen meşalesi,
Ölen kuğunun şarkısı, Fernando'nun kırılan kalbinin.

Sonunda dertlerinden kurtulan Amina canlanıp şarkı
söylüyor,
Neşesinin seli yıldızlar kadar sonsuz, sabah ışığı kadar
parlak.

(Geliyor işte bereketli hanımefendi,
Göz alıcı gök cismi, Venüs kontralto, çiçek açmış ana,
En yüce tanrıların kız kardeşi, Alboni'nin kendisini
işitiyorum.)

24 (İsp.) Özgürlük.

4

Odlar[25] duyuyorum, senfoniler, operalar,
Giyom Tell'de[26] ayaklanmış, öfkeli insanların müziğini duyuyorum,
Meyerbeer'in *Huguenotlar*'ını, *Peygamber*'ini ya da *Robert*'ini duyuyorum,
Gounod'nun *Faust*'unu, Mozart'ın *Don Juan*'ını.

Bütün ulusların dans müziklerini duyuyorum,
Vals, nefis bir ölçü, kayıp geçiyor, beni mutluluktan uçuruyor,
Çınlayan gitarlar, şakırdayan kastanyetler eşliğinde bolero.

Dinsel dansları görüyorum eskisi yenisiyle,
İbrani lirinin sesini duyuyorum,
Yukarıda taşıdıkları haçlarıyla yürüyen Haçlıları görüyorum, çınlayışı eşliğinde savaş zillerinin,
Dervişlerin tekdüze ilahiler söylediğini duyuyorum, arada çılgınca attıkları naralarla, hep Mekke'ye yönelerek fırıl fırıl dönerken,
İranlıların ve Arapların esrik dinî danslarını görüyorum,
Sonra Ceres'in[27] yurdu Eleusis'te görüyorum dans eden günümüzün Yunanlarını,
Bedenlerini kıvırırken el çırpışlarını duyuyorum,
Ayaklarını ölçülü sürüyüşlerini duyuyorum.

---

25 (müz.) Koronun söylediği övgü şarkısı, bir kişiyi, fikri veya olayı öven lirik şiir; ode.

26 Whitman bu bölümde çeşitli operaları sıralamaya devam ediyor: Rossini'nin *Giyom Tell*, Giacomo Meyerbeer'in *Huguenotlar*, *Peygamber* ve *Şeytan Robert*; Gounod'nun *Faust* ve Mozart'ın *Don Juan* operaları (Oliver 162).

27 Yunan mitolojisindeki ana tanrıça Demeter'in Roma mitolojisindeki karşılığı, Eleusis Yunanistan'ın Attika bölgesinde Demeter kültünün en önemli merkezi olan antik kent.

Yine görüyorum o vahşi eski Korybantların[28] dansını,
icracılar birbirini yaralıyor,
Romalı gençlerin tiz flageolet[29] sesleri eşliğinde silahlarını
fırlatıp yakalayışlarını görüyorum,
Dizlerinin üzerine çöküp yeniden kalkıyorlar sonra.

Müezzinin Müslümanların camisinden gelen çağrısını
duyuyorum,
İçeride ibadet edenleri görüyorum, hiçbir sıralı biçim veya
vaaz, tartışma ya da söz olmaksızın,
Sadece sessiz, tuhaf, samimi, kalkık, ışıldayan başlar,
kendinden geçmiş yüzler.

Çok telli Mısır arplarını duyuyorum,
Nil'deki kayıkçıların basit şarkılarını,
Çin'in kutsal imparatorluk ilahilerini,
Kralın güvenli sesi eşliğinde (birbirine vurulan tahtalar ve
taşları,)
Veya Hindu flütlerini ve vina[30] telinin bir perdeden
vınlayışını,
Dans eden bayadere[31] topluluğunu.

5

Şimdi Asya, Afrika uzaklaşıyor benden, Avrupa kavrıyor ve
kıvandırıyor beni,
Devasa orglar ve orkestraların eşliğinde seslerin engin bir
araya gelişinden duyuyorum,

---

28 Frigyalı ana tanrıça Kibele'nin gürültülü bir müzik ve coşkulu danslarla tapınan rahipleri.

29 (müz.) Küçük bir blok flütü andıran, üstünde dört, altında iki deliği olan nefesli çalgı.

30 (müz.) Dört ana ve üç ek telden oluşan Hint çalgısı.

31 Hindu tapınaklarındaki dansçı kadınlar.

Luther'in güçlü ilahisi *Eine feste Burg ist unser Gott*'u,[32]
Rossini'nin *Stabat Mater dolorosa*'sını,[33]
Veya harikulade renkli pencereleri olan yüksek bir katedralin yarı karanlığında süzülen,
O tutkulu *Agnus Dei*[34] ya da *Gloria in Excelsis*'i.[35]

Besteciler! kudretli orkestra şefleri!
Ve siz, o eski toprakların sevgili şarkıcıları, soprani, tenori, bassi![36]
Batı'da size ilahiler okuyan yeni bir ozan,
Sevgilerini gönderiyor önünüzde eğilerek.

(Ne kadar da sana çıkıyor Ey ruh,
Bütün duyular, gösteriler ve amaçlar, sana yöneliyor,
Şimdi ses önderlik ediyor bence başka her şeye.)

St. Paul Katedrali'nde çocukların yıllık şarkılarını duyuyorum,
Veya muazzam bir salonun yüksek çatısı altında, Beethoven'in, Handel'in ya da Haydn'ın senfonilerini, oratoryolarını,
Creation[37] büyük tanrısal dalgalarla yıkıyor beni.

İzin verin de tutayım bütün sesleri (çılgınca çırpınarak ağlıyorum,)
Evrenin bütün sesleriyle doldurun beni,
Onların bütün vuruşlarını bahşedin bana ve Doğa'nınkileri de,

---

32 "Yıkılmaz bir kaledir Tanrımız." Sözleri Martin Luther'e ait bir ilahi.

33 İsa'nın çarmıha gerilişi sırasında Meryem'in çektiği acıları konu alan geleneksel dinsel ilahiye Gioachino Rossini'nin getirdiği yorum.

34 "Tanrının Kuzusu" anlamına gelen ve kilise ayinlerinde okunan yakarı.

35 "Hamdolsun Göğün Yücelerindeki Tanrımıza" anlamına gelen ve ayinlerde okunan ilahi.

36 (İt.) sopranolar, tenorlar, baslar.

37 *Yaratılış*. Joseph Haydn'ın *Die Schöpfung* adlı oratoryosu.

Fırtınalar, sular, rüzgârlar, operalar, şarkılar, marşlar ve danslar,
Ses verin, akın, zira alırım hepsini içime!

6

Sonra usulca uyandım,
Ve durup bir süre rüyamın müziğini sorguladım,
Ve sorgulayarak bütün o hatırladıklarımı, o hiddetli fırtınayı,
Ve sopranoların, tenorların bütün şarkılarını,
Ve dinsel coşku içinde esrik şark danslarını,
Ve çeşitli güzel çalgıları, orgların ses yelpazesini,
Ve aşk, keder ve ölüme dair bütün o samimi yakınmaları,
Seslendim meraklı sessiz ruhuma yatak odasındaki yatağımdan,
Gel, buldum zira nicedir aradığım o ipucunu,
Atılalım günün ortasına yenilenmiş olarak,
Neşeyle çetelesini tutarak hayatın, adımlayarak dünyayı, gerçek olanı,
Beslenmiş olarak bundan böyle göksel rüyamızla.

Ve dedim ki, üstelik,
Tesadüfen duydukların Ey ruh rüzgârların sesi değildi,
Ne azgın bir fırtınanın rüyası, ne deniz şahinin kanat çırpışları, ne de acı çığlıklardı,
Ne güneşle ışıldayan İtalya'nın dile gelişiydi,
Ne görkemli Alman orguydu, ne seslerin bir araya gelişi, ne de armoninin katmanları,
Ne karı kocaların karşılıklı dörtlükleri, ne de yürüyen askerlerin sesi,
Ne flütlerdi, ne arplar, ne de kamplardan gelen boru sesleriydi,

Sana yaraşan yeni bir ritimdi,
Hayat'ı Ölüm'e bağlayan şiirlerdi, gece havasında belirsizce esen, yakalanmamış, yazılmamış,
Haydi sıra dışı bir güne atılıp bunları yazalım.

Hindistan'a Yolculuk

1

Günlerimin şarkısını söyleyerek,
Günümüzün büyük eserlerinin şarkısını söyleyerek,
Şarkısını söyleyerek mühendislerin sağlam, ışıltılı işlerinin,
Çağımızın harikalarının, (rekabette geri kaldı antik hantal Yedi,)
Eski Dünya'nın doğusunda Süveyş Kanalı,
Güçlü demiryollarıyla yayıldı Yeni,
Konuşan hassas kablolar döşendi denizlere;
Yine de ilk ses veren ve daima seslenen, seninle o çığlık Ey ruh,
Geçmiş! Geçmiş! Geçmiş!

Geçmiş—o karanlık, akıl sır ermez geçmişe bakış!
O büyüyen girdap—uyuyanlar ve gölgeler!
Geçmiş—sonsuz büyüklüğü geçmişin!
Zira sonuçta geçmişten gelen bir gelişme değil de nedir şimdiki zaman?
(Biçimlendirilip fırlatılmış, belli bir çizgiyi geçip hâlâ yoluna devam eden bir mermi neyse,
Geçmişin tümüyle biçim verip ileriye sevk ettiği şimdiki zaman da öyle.)

2

Hindistan'a yolculuk Ey ruh!
Aydınlatır[38] Asya mitlerini, kadim masalları.

Sadece siz değil mağrur hakikatleri dünyanın,
Ne de sadece siz Ey modern bilimin gerçekleri,
Siz de mitleri, masalları kadim çağların, Asya'nın,
Afrika'nın masalları,
Ruhun uzaklara ulaşan ışık hüzmeleri, tabir edilmemiş
rüyalar,
Derinlere dalan kutsal kitaplar, efsaneler,
Şairlerin gözü pek anlatıları, kadim dinler;
Ey siz doğan güneşin döktüğü zambaklardan daha güzel
tapınaklar!
Ey siz bilinene burun kıvıran, bilinenin kavrayışından
kaçan, göklere yükselen masallar!
Siz tepeleri güller kadar kırmızı, altın gibi parlayan yüksek
ve göz alıcı kuleler,
Ölümsüz düşlerden yapılmış ölümsüz masal kuleleri!
Size de açık kapım ve geri kalan benzer her şeye!
Size de şarkı söylüyorum neşeyle.

Hindistan'a yolculuk!
Bak ruh, görmüyor musun Tanrı'nın baştan beri niyetini?
Katedilecek yeryüzü, bağlanacak ağlarla,
Kavimler, komşular, evlenecek, evlendirilecek birbiriyle,
Aşılacak okyanuslar, uzaklar yakın olacak,
Kaynakla birleştirilecek ülkeler birbirine.

Şarkısını söylüyorum yeni bir tapınmanın,
Siz kaptanlar, gezginler, kâşifler, sizin şarkınızı,

---

38 Whitman özgün metinde Fransızca "aydınlatmak" anlamına gelen "éclaircir" fiilinin çekilmiş hâli "éclaircisse" sözcüğünü "eclaircise" şeklinde kullanmıştır.

Siz mühendisler, siz mimarlar, makinistler, sizinkini,
Sizin şarkınızı, sadece ticaretin ve taşımacılığın değil,
Dahası Tanrı aşkına ve senin uğruna Ey ruh.

3

Hindistan'a yolculuk!
Bak, senin için ruh, ikili tablo,
Birinde Süveyş Kanalı'nın devreye alındığını, açıldığını görüyorum,
Buharlı gemi alayını görüyorum, İmparatoriçe Eugenie'ninki[39] önderlik ediyor kola,
Güverteden izliyorum tuhaf manzarayı, berrak göğü, uzaktaki kumluk düzlüğü fark ediyorum,
Hızla yanından geçiyorum renkli kalabalıkların, toplanmış işçilerin,
Dev tarama makinelerinin.

Yine bir başkasında, bu kez farklı, (lakin senin, yine hepsi senin, Ey ruh,)
Kendi kıtamda her engeli tırmanıp aşan Pasifik demiryollarını görüyorum,
Platte Kanyonu boyunca yük ve yolcu taşıyan ardı arkası kesilmeyen yılankavi tren katarları görüyorum,
Aceleyle hareket eden, kükreyen lokomotifleri ve tiz buhar düdüğünü duyuyorum,
Dünyanın en muhteşem manzarasından yankılanan sesleri duyuyorum,
Laramie Düzlükleri'nden geçiyorum, dikkatle bakıyorum tuhaf şekilli kayalara, tanık tepelere,
Yığınla hezaren çiçeği, yaban soğanını görüyorum, çorak, renksiz, adaçayı çöllerini,

39 Son Fransız imparatoriçesi ve Üçüncü Napolyon'un eşi Eugénie de Montijo (1853-1870).

Uzaktan gözüme çarpan veya hemen üzerimde yükselen
büyük dağları görüyorum, Wind Irmağı'nı, Wahsatch
Dağları'nı görüyorum,
Monument Dağı'nı ve Eagle's Nest'i görüyorum,
Promontory'yi geçiyorum, Nevadalar'a tırmanıyorum,
Dikkatle bakıyorum soylu Elk Dağı'na ve eteklerinde
dolanan rüzgâra,
Humbolt Sıradağları'nı görüyorum, katediyorum vadiyi ve
nehri geçiyorum,
Tahoe Gölü'nün berrak sularını görüyorum, heybetli çam
ormanlarını görüyorum,
Veya Büyük Çöl'ü,[40] alkalinli düzlükleri geçerken suların ve
çayırların büyüleyici serabını seyrediyorum,
Bütün bunları kaydederek iki nüsha hâlinde yetersiz
satırlarla,
Bir uçtan bir uca üç ya da dört bin millik kara yolculuğu
yaparak,
Doğu Denizi'ni Batı Denizi'ne bağlayarak,
Avrupa'yla Asya arasındaki yolu.

(Ah Cenevizli[41] senin rüyan! senin rüyan!
Sen mezarına yatırıldıktan yüzyıllar sonra,
Bulduğun kıyı gerçek kılıyor rüyanı.)

4

Hindistan'a yolculuk!
Nice kaptanın çabaları, nice ölü denizcinin hikâyeleri,
Gelip sessizce ele geçiriyorlar ruh hâlimi,
Erişilmemiş gökyüzündeki irili ufaklı bulutlar gibi.

---

40 Büyük Amerikan Çölü adı 19. yüzyılda Rocky Dağları'nın doğusundaki bir bölge için kullanılmaktaydı.

41 Whitman "Cenevizli" sözüyle Kristof Kolomb'u kastediyor.

Bütün tarih boyunca, yamaçlardan aşağı,
Coşarak akan, kâh dibe dalan, kâh yüzeye çıkan bir derecik gibi,
Sonu gelmeyen bir düşünce gibi, rengârenk bir silsile—bak ruh, yükseliyorlar seni görünce, sana doğru,
Yeniden tasarılar, yolculuklar, keşif gezileri;
Vasco de Gama yeniden yelken açıyor,
Yeniden edinilen bilgi, denizcinin pusulası,
Bulunan topraklar, doğan uluslar, sen doğan Amerika,
Engin bir amaç için, bitiyor insanın uzun çıraklığı,
Sen dünyanın yuvarlaklığı sonunda başarıyla tamamlandın.

5

Ey uzayda yüzen muazzam Yuvarlak,
Her tarafı apaçık kudret ve güzellikle kaplı,
Birbirini takip eden ışık ve güneş ve bolca ruhsal karanlık,
Yukarıdaki güneşin, ayın ve sayısız yıldızın kelimelerle anlatılmaz yüce geçit törenleri,
Aşağıda çeşit çeşit çimen ve sular, hayvanlar, dağlar, ağaçlar,
Sırrına erişilemez amaçlarıyla, bazı gizli kâhince niyetleriyle,
İşte şimdi sanki ilk kez zihnim kavramaya başlıyor seni.

Asya'nın bahçelerinden ışık saçarak aşağıya inen,
Âdem'le Havva ortaya çıkıyor, onların ardından sayısız evlatları,
Dolaşarak, arzulayarak, merakla, bitmeyen keşiflerle,
Sorgulayarak, afallamış, şekilsiz, ateşli, asla mutlu olmayan kalpleriyle,
O kederli ardı arkası kesilmeyen nakaratla, *Neden doyumsuz ruh?* ve *Nereye Ey alay eden hayat?*

Ah kim yatıştıracak bu ateşli çocukları?
Kim kanıtlayacak doğruluğunu bu durup dinlenmeyen keşiflerin?
Kim dile getirecek vurdumduymaz yeryüzünün sırlarını?
Kim bağlayacak onu bize? nedir bu öyle doğal olmayan ayrı Doğa?
Nedir bu yeryüzü duyduğumuz düşkünlük için? (sevgisiz yeryüzü, nabız atışıyla bizimkine yanıt vermeyen,
Soğuk yeryüzü, mezar yeri.)

Yine de emin ol ruh, ilk niyet geçerli hâlâ ve yerine getirilecek,
Belki şimdi bile zamanı gelmiştir.

Bütün denizler aşıldıktan sonra, (zaten şimdiden aşılmış gibi görünüyorlar,)
Büyük kaptanlar ve mühendisler başardıktan sonra işlerini,
Soylu mucitlerden, bilim insanlarından, kimyacılardan, jeologlardan, etnologlardan sonra,
Sonunda gelecek o adı hak eden şair,
Tanrı'nın gerçek oğlu şarkılarını söyleyerek gelecek.

Öyleyse sadece sizin başarılarınız değil Ey seyyahlar, Ey bilim insanları ve mucitler, doğruluğu kanıtlanacak olan,
Bütün bu kalpler endişeli çocuklarınki gibi yatıştırılacak,
Bütün sevgiler tümüyle karşılık bulacak, sırlar anlatılacak,
Bütün bu ayrılıklar ve boşluklar giderilecek, sıkıca birbirine bağlanacak,
Bütün yeryüzünün, bu soğuk, vurdumduymaz, ketum yeryüzünün tamamen kanıtlanacak doğruluğu,
Kutsal teslisler[42] ihtişamla tamamlanacak ve birleşecek Tanrı'nın gerçek oğlu şairde,

42 Whitman özgün metinde İtalyanca "trinita" sözcüğünü kullanmıştır.

(Gerçekten boğazlardan geçecek ve dağları fethedecek,
Ümit Burnu'nu iki kez katedecek belli bir amaç için,)
Doğa ve İnsan kopmayacak, bir daha ayrılmayacak,
Tanrı'nın gerçek oğlu mutlak surette kaynaştıracak onları.

6

Ağzına kadar açık kapısında şarkı söylediğim yıl!
Ulaşılan amacın yılı!
Anakaraların, iklimlerin, okyanusların evliliğinin yılı!
(Artık sadece Venedik Dukası Adriyatik'le evlenmiyor,)
Sende Ey yıl her şeyin verildiği, her şeyi veren, topraktan ve sudan muazzam bir yerküre görüyorum,
Avrupa Asya'ya, Afrika'ya bağlanıyor, onlar da Yeni Dünya'ya,
Ülkeler, coğrafyalar, bir şenlik çelengi tutarak dans ediyorlar önünde,
Gelin ve damat misali el ele.

Hindistan'a yolculuk!
Uzak Kafkasya'dan, insanlığın huzur veren beşiğinden serin rüzgârlar esiyor,
Fırat Nehri akıyor, geçmiş aydınlanıyor yeniden.

Bak ruh, önümüze geliyor geçmişin manzarası,
Yeryüzünün eski, en kalabalık, en zengin ülkeleri,
İndus ve Ganj nehirleri, onların sayısız kolları,
(Bugün Amerika'nın kıyılarında yürüyen ben, bakın, her şeyi yeniden başlatıyorum,)
Aniden sona eriyor İskender'in askerî yürüyüşlerinin hikâyesi,
Çin'in bir yanında ve İran'ın, Arabistan'ın diğer yanında,
Güney'de büyük denizler ve Bengal Körfezi,

Akıcı edebiyatlar, muhteşem destanlar, dinler, kastlar,
Sonsuz kadar uzak geçmişte eski mistik Brahma, narin ve genç Buddha,
Orta ve güney imparatorlukları, bütün varlıklarıyla, sahipleriyle,
Timurlenk'in savaşları, Âlemgir Şah'ın sultanlığı,
Tüccarlar, hükümdarlar, kâşifler, Müslümanlar, Venedikliler, Bizanslılar, Araplar, Portekizliler,
O zamanların meşhur ilk seyyahları, Marco Polo, İbn Battuta,
Giderilecek şüpheler, bilinmeyen harita, doldurulması gereken boşluklar,
İnsanın yerinde durmayan ayakları, hiç durmayan elleri,
Sen de Ey ruh meydan okumaya hiç tahammül edemezsin.

Orta Çağ gemicileri beliriyor karşımda,
1492'nin dünyası, gözünü açmış girişkenliğiyle,
İnsanlığın içinde yükselen bir şey şimdi baharda toprağın özsuyu gibi,
Şövalyeliğin akşam güneşi ihtişamı batışa geçiyor.

Sen de kimsin kederli gölge?
Devasa, hayalperest, sen de bir hayalperestsin,
Görkemli uzuvlar, sadık ve parlayan gözlerle,
Her bakışınla etrafa altın bir dünya yayan,
Onu göz kamaştırıcı renklerle süsleyen.

Başoyuncu olarak,
Ramp ışıklarına kadar yürüyor önemli bir sahnede,
Görüyorum geri kalan herkesi bastıran Amiral'i,[43]
(Tarihteki cesaret, eylem ve inanç timsali,)
Görün küçük donanmasına önderlik ederek Palos'tan yelken açtığını,

43 Whitman 1492 ağustos ayında İspanya'nın Palos limanından üç gemiyle yola çıkan Kristof Kolomb'dan söz ediyor.

Görün yolculuğunu, dönüşünü, büyük ününü,
Talihsizliklerini, müfterileri, görün zincirlenmiş bir mahpus olduğunu,
Görün kederini, yoksulluğunu, ölümünü.

(Merakla duruyorum zamanın içinde, kahramanların çabalarını kaydederek,
Uzun mu gecikme? acı mı iftira, yoksulluk, ölüm?
Göz ardı edilen tohum yerde mi kalacak yüzyıllar boyunca? bakın, Tanrı'nın buyruğunca,
Geceleyin canlanıp, filizleniyor, çiçek açıyor,
Ve dolduruyor dünyayı fayda ve güzellikle.)

7

Sahiden Ey ruh ilk düşünceye yolculuk,
Yalnız ülkelere, denizlere değil, senin duru tazeliğine,
Çocukluğun ve gençliğin yeni olgunluğuna,
Tomurcuklanan kutsal kitaplar diyarına.

Ey ruh, baskı altına alınamayan, ben seninle, sen benimle,
Başlıyor gemiyle dünyanın çevresinde yolculuğun,
İnsanın, onun aklının dönüş yolculuğu,
Aklın ilk cennetine,
Geriye, bilgeliğin doğuşuna, masum sezgilere,
Yeniden güzel yaratılışla.

8

Ah mümkün değil daha fazla beklemek!
Biz de biniyoruz gemiye Ey ruh,
Neşeliyiz, biz de çıkıyoruz yolu izi olmayan denizlere,
Bilinmeyen kıyılara korkusuzca yelken açmak için coşkun dalgaların üzerinde,

Alıp götüren rüzgârların ortasında, (beni göğsüne
bastırıyorsun, ben de seni kendime Ey ruh,)
Gönlümüzce ilahi söylüyoruz, Tanrı'ya şarkımızı
söylüyoruz,
Keyifli keşif ilahimizi söylüyoruz.

Gülüşlerle ve nice öpücükle,
(Varsın karşı çıksın başkaları, varsın ağlasın başkaları
günahları, pişmanlıkları, aşağılandıkları için,)
Ey ruh mutlu ediyorsun beni, ben de seni.

Biz de Tanrı'ya inanıyoruz Ey ruh, Ah herhangi bir
rahipten daha fazla,
Ama kalkışmıyoruz Tanrı'nın gizemiyle oyalanmaya.

Ey ruh mutlu ediyorsun beni, ben de seni,
Dolaşırken bu denizlerde veya tepelerde ya da geceleyin
uyanınca,
Düşünceler, sessiz düşünceler, Zaman, Mekân ve Ölüm,
sular gibi akıyor,
Taşıyorlar gerçekten beni sonsuz yerlerden geçiriyorlarmış
gibi,
Havasını soluyorum, dalgacıklarını duyuyorum, yıkıyorlar
beni baştan aşağıya,
Yıka beni kendinde Ey Tanrım, tırmanırken sana,
Ben ve ruhum dolaşırken etrafında.

Ey Sen aşkın olan,
Adsız, öz ve nefes,
Işığın ışığı, etrafa evrenler saçan, sen merkezisin onların,
Sen gerçeğin, iyinin, sevginin daha kudretli merkezisin,
Sen ahlakın, ruhun çeşmesi—şefkatin kaynağı—sen sarnıcı,
(Ey endişeli ruhum—Ey kanmayan susuzluk—beklemiyor
musun orada?)

Beklemiyor musun muhtemelen bizi oralarda bir yerde
mükemmel Yoldaş?)
Sen nabzın atışı—yıldızları, güneşleri, sistemleri hareket
ettiren,
Dönüp duran, düzenli bir şekilde, güvenle, uyumla
ilerleyen,
Mekânın şekli olmayan enginliğinde bir uçtan bir uca,
Nasıl düşünürüm, nasıl tek bir nefes alırım, nasıl
konuşurum, eğer kendi içimden,
Fırlatamazsam o olağanüstü evrenlere doğru kendimi?

Hemen büzüşüveriyorum Tanrı düşüncesi karşısında,
Doğa'nın ve onun mucizelerinin, Zaman, Mekân ve
Ölüm'ün karşısında
Ama o zaman dönüp sana sesleniyorum Ey ruh, sen asıl
Bensin,
Ve bak usulca hükmediyorsun gezegenlere,
Zaman'la eşleşiyorsun, Ölüm'e gülümsüyorsun
hoşnutlukla,
Ve dolduruyor, kabartıyorsun sonuna kadar Mekân'ın
enginliğini.

Yıldızlardan, güneşlerden de büyüksün,
Fırlayıp yolculuğa çıkarken Ey ruh;
Hangi sevgi seninkinden, bizimkinden ne daha engin
olabilir?
Hangi arzu, hangi istek rekabette daha üstün gelebilir
seninkinden, bizimkinden Ey ruh?
Hangi amacın düşleri? hangi saflık, mükemmellik, kudret
tasarıları?
Hangi içten gelen rıza, başkaları uğruna her şeyden
vazgeçmek için?
Başkaları uğruna her acıya katlanmaya?

İleriye bak Ey ruh, ne zaman ki sen, vakti geldiğinde,
Denizler aşıldığında, tehlikeli burunlar geçildiğinde,
yolculuk tamamlandığında,
Etrafın sarıldığında, başarıp Tanrı'nın karşısına çıkınca,
boyun eğersin, hedefe varılmıştır,
Arkadaşlıkla dolup tamamlanmıştır sevgi, bulunmuştur
Ağabey,
Küçük Kardeş erir şefkatle onun kollarında.

9

Hindistan'dan da ötelere yolculuk!
Kanatların sahiden böyle uzak uçuşlar için mi tüylü?
Ey ruh, sahiden çıktın mı böyle yolculuklara?
Eğlendin mi kendince böyle sularda?
Yokladın mı Sanskrit ve Vedalar'ın altında derinliği?
Öyleyse salıver içindeki hevesi.

Size yolculuk, kıyılarınıza, siz kadim acımasız gizemlere!
Size yolculuk, hâkimiyetinize, siz boğucu sorunlara!
Siz iskelet kalıntılarıyla dolu, yaşayanların asla erişemediği.

Hindistan'dan da ötelere yolculuk!
Ey yerin ve göğün gizemi!
Sizin gizeminiz Ey denizin suları! Ey kıvrılan dereler,
ırmaklar!
Sizin gizeminiz, Ey ormanlar, tarlalar! Ey siz ülkemin yalçın
dağları!
Sizin gizeminiz Ey çayırlar! gri kayalar!
Ey sabah kızıllığı! Ey bulutlar! Ey yağmur ve karlar!
Ey gün ve gece, sizlere yolculuk!

Ey güneş, ay ve siz bütün yıldızlar! Akyıldız ve Jüpiter!
Size yolculuk!

Yolculuk, hem de hemen! kaynıyor damarlarımda kan!
Haydi Ey ruh! demir al hemen!
Kes palamarları—çek—fora et bütün yelkenleri!
Yeterince beklemedik mi burada, karada ağaçlar misali?
Yeterince sürünmedik mi yerlerde, yiyip içerek düpedüz vahşiler gibi?
Yeterince karartmadık mı içimizi, yeterince sersemlemedik mi kitaplarla?

Aç yelkenleri—sadece derin sulara kır dümeni,
Pervasızca Ey ruh, keşfederek ben seninle, sen benimle,
Çünkü istikamet hiçbir denizcinin gitmeye cesaret edemediği yer,
Ve tehlikeye atacağız gemiyi, kendimizi ve her şeyi.

Ey yiğit ruhum!
Ah daha uzaklara, daha uzaklara aç yelkeni!
Ey gözü pek ama güvenilir neşe! Tanrı'nın denizleri değil mi hepsi?
Ah daha uzaklara, daha uzaklara, daha uzaklara aç yelkeni!

Kolomb'un Duası

Hırpalanmış, harap olmuş yaşlı bir adam,
Bu vahşi kıyıya atılmış, evinden çok, çok uzaklarda,
On iki kasvetli ay tutsak düşmüş denize ve isyancıların kara çehrelerine,
Istıraplar içinde, nice sıkıntıdan taşa dönmüş, hasta ve ölüme yakın,
Yürüyorum adanın kıyısı boyunca,
Ferahlatmak için kederli bir yüreği.

Kederle dopdoluyum!
Belki bir gün daha yaşamayabilirim;
Huzur bulamıyorum Ey Tanrım, yiyip içemiyorum,
uyuyamıyorum,
Kendimi, duamı sunana kadar bir kez daha Sana,
Soluk alıp bir kez daha kendimi Sende yıkayana kadar,
bütünleşene kadar Seninle,
Bir kez daha hâlimi arz edene kadar Sana.

Bilirsin bütün yıllarımı, hayatımı,
Uzun ve dopdolu üretken çalışma hayatımı, sadece bir
tapınma değildi;
Bilirsin dualarımı ve gençliğimin gece ibadetlerini,
Bilirsin erkekliğimin dinî ve önsezili tefekkürlerini,
Bilirsin başlamadan önce her şeyi Sana gelmeye adadığımı,
Bilirsin ilerlemiş yaşımda bütün o yeminleri kabullenip
kesinlikle tuttum,
Bilirsin bir kez olsun ne Sana olan inancımı, ne de coşkumu
yitirdim,
Prangaya vurulduğumda, hapiste, gözden düştüğümde
yakınmadım,
Kabul ettim hepsinin Senden, usulünce Senden geldiğini.

Bütün girişimlerim Seninle dolu,
Bütün tahminlerim, tasarılarım Seni düşünerek başladı ve
devam etti,
Denizlere açılışım veya kara yolculuklarım Senin içindi,
Niyetlerim, amaçlarım, beklentilerim, sonuçlarını Sana
sunmak içindi.

Ah eminim hepsi Senden geliyordu,
O arzu, o heves, yenilmez irade,
İçten gelen o etkili, hissedilen komut, sözlerden de güçlü,
Uykumda bile bana fısıldayan Göklerden gelen bir ileti,
Bunlar bana destek oldu.

Benim ve bunların sayesinde başarıldı şimdiye kadar
yapılan işler,
Benim sayemde dünyanın yaşlı, bıkkın, tıkanmış ülkeleri
kurtuldu dertlerinden,
Benim sayemde yarıküreler tam oldu, birleşti bilinmeyen
bilinenle.

Sonunu bilmiyorum, hepsi Senin içinde,
Sıradan mı yoksa muhteşem mi bilmiyorum—belki engin
topraklar, ülkeler,
Belki tanıdığım yabani, sayısız olgunlaşmamış insan,
Oraya nakledildiğinde kişilik kazanır, erişir Sana layık
bilgiye,
Belki de bildiğim o cansız haç, Avrupa'nın ölü haçı,
tomurcuklanıp çiçek açabilir orada.

Bir çaba daha, sunağım bu kasvetli kumlar;
Ey Tanrım hayatımı aydınlattın Sen,
Bahşettiğin sönmeyen, tarifi imkânsız ışık hüzmenle,
O ışığı aydınlatan, nadir, anlatılamayan ışık,
Ötesinde olan bütün işaretlerin, tasvirlerin, dillerin;
Bu yüzden Ey Tanrım, son sözüm olsun bu, dizlerimin
üstünde,
Yaşlı, yoksul ve kötürüm, Sana şükrediyorum.

Yolun sonu yakın,
Çoktan üstümü örttü bulutlar,
Sekteye uğradı yolculuk, istikamet belirsiz, kayıp,
Sana teslim ediyorum gemilerimi.

Ellerim, ayaklarım dermansızlaşıyor,
Aklım azap içinde, allak bullak,
Varsın dağılsın eski kaburgaları geminin, ayrılmayacağım
bir yere,

Sana tutunacağım sıkıca, Ey Tanrım, dalgalar dövse de beni,
Sana, en azından tanıyorum Seni.

Peygamberin fikirleri mi dile getirdiklerim, aklımı mı kaçırıyorum yoksa?
Ne biliyorum hayata dair? kendime dair?
Geçmişte veya şimdi kendi yaptığım işleri bile bilmiyorum,
Sürekli değişen, bulanık izleri yayılıyor önüme,
Daha yeni, daha iyi dünyalar, onların muazzam doğumu,
Alay ediyor, şaşkına çeviriyor beni.

Ve bu aniden gördüğüm şeyler, ne anlama geliyor bunlar?
Sanki bir mucize, kutsal bir el açıyor gözlerimin mührünü,
Hayal meyal devasa şekiller gülümsüyor yukarıdan, gökyüzünden,
Ve sayısız gemi seyrediyor uzak dalgalarda,
Ve beni selamlayışını duyuyorum yeni dillerde söylenen ilahilerin.

Uyuyanlar

1

Rüyamda dolaşıyorum bütün gece,
Ayaklarımın ucunda yürüyorum, hızlı, sessiz adımlarla ve duruyorum,
Eğilip bakıyorum açık gözlerimle uyuyanların kapalı gözlerine,
Dolaşıyorum, aklım karışıyor, kendimde değilim, uyumsuz, çelişkiliyim,
Duraklayıp bakıyorum, eğiliyorum, duruyorum.

Ne kadar ciddi görünüyorlar, uzanmış ve hareketsiz,
Ne kadar sessiz nefes alıyor beşiklerinde küçük çocuklar.

Hayattan bezmişlerin[44] acınası çehresi, cesetlerin beyaz yüzleri, ayyaşların mosmor suratları, istimnacıların hastalıklı gri yüzleri,
Savaş meydanlarında yaralı bedenler, sımsıkı kapalı odalarında akıl hastaları, kutsal budalalar, kapılardan çıkan yeni doğanlar ve kapılardan çıkan ölenler,
Gece onların üstüne yayılıyor, onları sarmalıyor.

Evli çift yataklarında sakin sakin uyuyor, erkeğin eli karısının kalçasında, kadının eli kocasının kalçasında,
Kız kardeşler yataklarında yan yana, sevgi dolu uyuyorlar,
Erkekler yataklarında yan yana, sevgi dolu uyuyorlar,
Anne özenle sarmaladığı küçük çocuğuyla uyuyor.

Körler uyuyor, sağırlar ve dilsizler de uyuyor,
Mahkûm rahatça uyuyor hapishanede, kaçak oğul da uyuyor,
Ertesi gün asılacak olan katil nasıl uyuyor?
Öldürülen kişi nasıl uyuyor?

Karşılıksız seven kadın uyuyor,
Karşılıksız seven erkek de uyuyor,
Bütün gün kafasında dolaplar kuran para babası uyuyor,
Öfkeden kuduranlar, kalleş yaradılışlılar, hepsi, hepsi uyuyor.

Karanlıkta bitkin gözlerimle duruyorum acıların en kötüsünü çekenlerin, en çok huzursuz olanların yanında,
Ellerimi biraz üstlerinde ileri geri gezdiriyorum sakinleştirmek için,
Huzursuzlar yataklarına gömülüyor, bölük pörçük uyuyor.

---

44 Whitman özgün metinde Fransızca "ennuyé" sözcüğünü kullanmıştır.

Karanlığın içine dalıyorum şimdi, yeni varlıklar beliriyor,
Yeryüzü benden uzaklaşıp kayboluyor gecenin içinde,
Anladım ne kadar güzel olduğunu ve anlıyorum yeryüzü olmayan şeyin de güzel olduğunu.

Bir yatağın başından diğerine gidiyorum, sırayla uyuyorum diğer uyuyanların yanında,
Rüyamda diğer rüya görenlerin bütün rüyalarını görüyorum,
Ve diğer rüya görenlere dönüşüyorum.

Bir dansım ben—nasıl da abartıyorum! Bir nöbet hızla döndürüyor beni!

Her daim gülenim—yeni ay var ve şafak,
Gizlenişini görüyorum hazların,[45] kıpır kıpır hayaletler görüyorum ne yana baksam,
Saklanıyorlar[46] ha bire yerin ve denizin derinliklerine ve ne yer, ne deniz olan yerlere.

İyi yapıyor işlerini bu kutsal çalışanlar,
Ama bir benden gizleyemiyorlar hiçbir şeyi, ellerinden gelse de gizlemezler,
Sanırım onların patronuyum ve şımartıyorlar ayrıca beni,
Etrafımı sarıyorlar, yol gösteriyorlar bana, önümde koşuyorlar ben yürürken,
Uzattıkları kollarıyla marifetli örtülerini kaldırıyorlar bana işaret etmek için ve devam etmek için yola;
Yürüyoruz ileriye, neşeli bir haydut sürüsü! şen şakrak müzikle ve neşenin çılgınca dalgalanan flamalarıyla!

---

45 Whitman özgün metinde İngilizcede "şefkat, hediye, rüşvet, iltifat" anlamlarına gelen Fransızca "douceurs" sözcüğünü kullanmıştır.

46 Whitman özgün metinde Fransızca "saklambaç" anlamına gelen "cache-cache" sözcüğünü akla getiren "cache and cache" sözcüklerini kullanmıştır.

Aktörüm, aktristim, seçmenim, siyasetçiyim,
Göçmen ve sürgün, sanık kürsüsündeki sanık,
Hep ünlü olan, bundan sonra da ünlü olacak olan,
Kekeme, iyi eğitimli, heba olmuş veya güçsüz düşmüş kişiyim.

Süslenmiş ve umutla saçlarını toplamış kadınım,
Kaçak sevgilim geldi işte ve ortalık karanlık.

Çoğalt kendini ve kabul et beni karanlık,
Kabul et beni ve sevgilimi, izin vermiyor onsuz gitmeme.

Bir yataktaymış gibi yuvarlanıyorum üzerinde, kendimi alacakaranlığa bırakıyorum.

Kime seslensem yanıtlıyor beni ve sevgilimin yerini alıyor,
Benimle birlikte sessizce yataktan kalkıyor.

Karanlık, daha sevecensin sevgilimden, teni terli ve nefes nefeseydi,
Hissediyorum hâlâ üzerimde bıraktığı ılık ıslaklığı.

Ellerim ileriye uzanıyor, her yöne uzatıyorum onları,
Bir baştan bir başa tararım gerekirse gittiğin karanlık kıyıları.

Dikkat et karanlık! nedir şimdi bana dokunan?
Sevgilim gitti sanıyordum, yoksa karanlıkla bir o,
Duyuyorum kalp atışlarını, takip ediyorum, gözden kayboluyorum.

2

Aşağı iniyorum batı yönünden, kas bağlarım güçsüz,
Koku ve gençlik rotası içimden geçiyor, uykudan uyanışıyım onların.

Yaşlı bir kadının değil, benim bu sararmış ve kırışmış yüz,
Hasır kaplı bir sandalyeye oturuyorum ve özenle
yamıyorum torunumun çoraplarını.

Kışın gece yarısı pencereden bakan dul kadın da benim,
Yıldız ışıklarının kıvılcımlarını görüyorum buz tutmuş,
solgun toprakta,

Bir kefen görüyorum, kefen de benim, bir bedeni sarıyorum
ve tabutun içinde yatıyorum,
Karanlık burası, yerin altı, kötülük veya ıstırap değil, bir
hikmetten dolayı boşluk var burada.

(Bence ışıkta ve açık havada olan her şeyin mutlu olması
gerek,
Her kim tabutunda ve karanlık mezarda değilse, bilsin ki
yeterince sahiptir ona.)

3

Denizin girdaplarında çıplak yüzen güzel, iri bir yüzücü
görüyorum,
Kahverengi saçları birbirine ve kafasına yapışmış, cesur
kollarıyla kulaç atıyor, bacaklarıyla ileri itiyor kendini,
Beyaz bedenini görüyorum, korkusuz gözlerini görüyorum,
Nefret ediyorum hızla dönen girdaplardan onu dosdoğru
kayalara çarpacak diye.

Ne yapıyorsunuz siz yuvarlanan kırmızı zorba dalgalar?
Öldürecek misiniz gözü pek devi? orta yaşının baharında
öldürecek misiniz onu?

Kararlı ve uzun uzun mücadele ediyor,
Şaşkına dönmüş, çarpıyor, yaralandı, gücü yettiğince
direniyor,

Kanıyla benekleniyor onu tokatlayan girdaplar, alıp götürüyorlar onu, yuvarlıyor, sallıyor, döndürüyorlar,
Güzel bedeni sürükleniyor dönenen girdaplarda, sürekli bereleniyor çarptığı kayalarda,
Gözü pek ceset hızla uzaklaşıyor ve kayboluyor gözden.

4

Arkamı dönüyorum ama kurtaramıyorum kendimi,
Kafa karıştıran eski bir kayıttan, sonra bir başkası, ama o da iç karartıcı.

Ustura gibi soğuk bir rüzgâr biçiyor sahili, halat toplarının[47] sesi geliyor,
Fırtına yatışıyor, ay bata çıka geliyor akıntıların arasından.

Geminin çaresizce yöneldiği yere bakıyorum, çarpınca patlamayı duyuyorum, dehşet çığlıklarını duyuyorum, giderek zayıflayışlarını.

Yardım edemiyorum sıkılmış yumruklarımla,
Sadece saldırabiliyorum kıyıya vuran dalgalara, ıslatıyorlar beni ve donuyorlar üzerimde.

Kalabalıkla birlikte arıyorum, mürettebattan kimse sağ çıkmıyor kıyıya,
Sabahleyin ölüleri kaldırmaya ve bir ambarda sıralar hâlinde yatırmaya yardım ediyorum.

---

47 Batan bir geminin mürettebatını kurtarmak amacıyla kıyıdan halat fırlatmaya yarayan ve 1950'lere kadar kullanılan kısa namlulu top; "Lyle silahı" adıyla da bilinir.

5

Şimdi de eski savaş günleri, Brooklyn'deki yenilgi,[48]
Washington cephede duruyor, siper kazılmış tepelerde bir subay topluluğunun arasında,
Yüzü soğuk ve ıslanmış, engel olamıyor akan gözyaşlarına,
Dürbünü sürekli kaldırıyor gözlerine, soluyor yanaklarının rengi,
Görüyor aileleri tarafından ona emanet edilen güneyli kahramanların katledilişini.

Aynısı yine ve nihayet barış ilan edilince,
Duruyor eski meyhanenin salonunda, geçiyor sevgili askerlerin hepsi,
Subaylar suskun ve ağır adımlarla yaklaşıyorlar sırayla,
Başkomutan sarılıyor koluyla boyunlarına ve öpüyor yanaklarından,
Birbiri ardına hafifçe öpüyor ıslak yanakları, ellerini sıkıyor ve veda ediyor ordusuna.

6

Bir gün hep birlikte akşam yemeğine oturduğumuzda annem anlatmıştı,
Neredeyse yetişkin bir kız olarak ailesinin eski çiftlik evinde yaşarken olan bir şeyi.

Bir sabah kahvaltı saatinde bir Kızılderili kadın gelmiş eski çiftliğe,
Sırtında bir deste hasır otu varmış hasır tabanlı sandalyeler için,

---

48 Amerikan Devrimi sırasında General William Howe komutasındaki Britanya güçleri 1776 Ağustos ayında George Washington komutasındaki Amerikan birliklerini New York'ta Long Island Çarpışması olarak da bilinen Brooklyn Savaşı'nda yenilgiye uğratmıştı.

Düz, parlak, kaba, siyah, sık saçları yüzünü yarı yarıya
örtüyormuş,
Rahat ve esnekmiş adımları, konuştuğunda pek hoş
geliyormuş sesi.

Annem bu yabancıya hoşlanarak ve hayretle bakmış,
Uzun yüzünün tazeliğine, dolgun ve esnek uzuvlarına
bakmış durmuş,
Baktıkça onu daha çok sevmiş,
Daha önce hiç bu kadar harika bir güzellik ve saflık
görmemiş,
Şöminenin yanındaki kanepeye oturtmuş, yemek yapmış
onun için,
Ona verecek işi yokmuş ama hatırasını ve sevgisini vermiş.

Kızılderili kadın öğleye kadar kalmış, öğleden sonra çok
kalmadan gitmiş,
Ah, hiç istememiş annem onun gitmesini,
Bütün hafta onu düşünmüş, aylarca yolunu gözlemiş,
Kaç kış, kaç yaz boyunca onu hatırlamış,
Ama Kızılderili kadın bir daha ne gelmiş, ne de bir haber
alınmış ondan.

7

Yaz mevsiminin yumuşacık manzarası—görünmeyen bir
şeyin dokunuşu—ışık ve havanın aşkı,[49]
Kıskanıyorum ve sokulganlıktan şaşkına döndüm,
Ben de günümü gün edeceğim ışık ve havayla.

Ey aşk ve yaz, düşlerde ve içimdesin,
Güz ve kış rüyalarda, çiftçi azla yetinmeyi biliyor,
Sürüler ve ekinler çoğalıyor, ambar iyice doluyor.

---

49 Whitman özgün metinde Fransızca "amour" sözcüğünü kullanmıştır.

Doğa'nın güçleri birleşiyor geceleyin, tekneler tiramola ediyor rüyalarda,
Denizciler yelken açıyor, sürgün evine dönüyor,
Kaçak sağ salim geri dönüyor, göçmen aylar, yıllar sonra geri geliyor,
Yoksul İrlandalı çocukluğunun gösterişsiz evinde yaşıyor, tanıdığı komşular ve yüzlerle,
Samimiyetle karşılıyorlar onu, yeniden yalın ayak dolaşıyor, hâlinin vaktinin yerinde olduğunu unutuyor,
Hollandalı yurduna yolculuk ediyor, İskoçyalı ve Galli yurduna yolculuk ediyor, Akdenizli de yurduna yolculuk ediyor,
İngiltere'nin, Fransa'nın, İspanya'nın her limanına tamamen dolu gemiler yanaşıyor,
İsviçreli tepelerine doğru gidiyor, Prusyalı kendi yoluna gidiyor, Macar kendi yoluna, Polonyalı da kendi yoluna,
İsveçli geri dönüyor, Danimarkalı ve Norveçli de geri dönüyor.

Eve doğru yola çıkmış olan ve dışarıya doğru yola çıkmış olan,
Kayıp güzel yüzücü, hayattan bezmiş,[50] istimnacı, karşılıksız seven kadın, para babası,
Aktör ve aktris, rolünü tamamlayanlar ve rolüne başlamayı bekleyenler,
Sevgi dolu oğul, karı koca, seçmen, kazanan aday ve kaybeden aday,
Zaten tanınan mühim kişi, bugünden sonra da her zaman mühim olacak kişi,
Kekeme, hasta, iyi eğitimli, çirkin,
Kürsüdeki sanık, oturup onu cezalandıran yargıç, belagatli avukatlar, jüri, dinleyiciler,

50 Whitman özgün metinde Fransızca "ennuyé" sözcüğünü kullanmıştır.

Gülen ve ağlayan, dans eden, zenci dul kadın, Kızılderili kadın,
Veremli, yılancık hastası, geri zekâlı, haksızlığa uğrayan,
Zıt kutuptakiler, bu ve onlar arasındaki her bir muamma,
Ant olsun, şimdi ortada buluştular birbiriyle—hiçbiri diğerinden daha iyi değil,
Gece ve uyku benzeştirdi, düzeltti onları.

Ant olsun hepsi güzel,
Uyuyanların hepsi güzel, loş ışıktaki her şey güzel,
En vahşi ve en kanlı olan bitti, her şey huzur içinde.

Huzur her zaman güzeldir,
Cennet masalı gösterir huzuru ve geceyi.

Cennet masalı gösterir ruhu,
Ruh her zaman güzeldir, az veya çok belli eder kendini, yetişir ya da geride kalır,
Gölgeli bahçesinden gelir, keyifle bakar kendine ve kaplar bütün dünyayı,
Boşalmadan önceki mükemmel ve temiz üreme organları, mükemmel ve temiz döl yatağıyla uyumu,
Gelişkin, ölçülü, tastamam baş, bağırsaklar ve eklemler de ölçülü ve tastamam.

Ruh her zaman güzeldir,
Evren olması gerektiği gibi düzenlidir, her şey yerli yerindedir,
Gelen yerli yerinde, sırasını bekleyen de yerli yerinde,
Çarpık kafatası bekliyor, sulanmış veya çürümüş kan da bekliyor,
Oburun ya da zührevi hastanın çocuğu uzun süre bekliyor, ayyaşın çocuğu da uzun süre bekliyor, ayyaşın kendisi de bekliyor uzun süre,

Uyuyan canlı ve ölüler bekliyor, en öndekiler gidecek
sıraları gelince, sıraları gelince en geridekiler gelecek,
Farklı olanlar daha az farklı olmayacak, ama akıp
birleşecekler—birleşiyorlar şimdiden.

8

Uyuyanlar ne güzel elbisesiz yatarken,
Akıyorlar el ele doğudan batıya bütün yeryüzünün
üzerinde, elbisesiz yatarken,
Asyalıyla Afrikalı el ele, Avrupalıyla Amerikalı el ele,
Okumuşla okumamış el ele, erkekle kadın el ele,
Kızın çıplak kolu sevgilisinin çıplak göğsüne uzanıyor,
şehvet duymadan sarılıyorlar, oğlanın dudakları değiyor
kızın boynuna,
Baba sınırsız bir sevgiyle kucaklıyor büyümüş veya
büyümemiş oğlunu, oğul da sınırsız bir sevgiyle
kucaklıyor babasını,
Ananın ak saçı parlıyor kızının ak bileğinde,
Oğlanın soluğu adamın soluğuna karışıyor, arkadaş
kucaklıyor arkadaşı,
Talebe öpüyor hocasını, hoca da talebesini öpüyor,
düzeltiliyor yapılan hata,
Kölenin seslenişi uyum içinde efendininkiyle, efendi de
selamlıyor köleyi,
Suçlu hapishaneden çıkıyor, akıl hastası aklına kavuşuyor,
diniyor hastaların acısı,
Terleme ve ateşler bitiyor, sağlıksız gırtlak kavuşuyor sesine,
veremlinin akciğerleri eski hâline geliyor, rahata eriyor
yoksulun dertli başı,
Romatizmalının eklemleri eskisi gibi kolayca hareket
ediyor, eskisinden daha kolayca,
Açılıyor tıkanıklıklar, kanallar, felçliler gayet çevik hareket
ediyor,

Şişkinliği, havalesi, tıkanıklığı olanlar uyanınca sapasağlam buluyorlar kendilerini,
Gecenin dirilişinden, gecenin kimyasından geçiyorlar ve uyanıyorlar.

Ben de geçiyorum geceden,
Bir süre uzak duruyorum Ey gece, ama yine sana dönüyorum ve seviyorum seni.

Niçin korkayım kendimi sana emanet etmekten?
Korkmuyorum, senin tarafından büyütülüp yetiştirildim,
Seviyorum günün yoğun koşuşturmasını, ama bırakmam içinde onca süre yattığım zamanı,
Senden nasıl geldiğimi bilmiyorum, seninle nereye gittiğimi de bilmiyorum, ama iyi geldiğimi biliyorum, iyi gideceğimi de.

Kısa bir süre kalacağım geceyle ve vakitlice kalkacağım,
Günü gerektiği gibi geçireceğim Ey anam ve döneceğim sana gerektiği gibi.

Dönüşümler

Reformcular durmadan haykırdıkları kürsülerden insin—bir budala veya deli çıksın her bir kürsüye;
Yargıçlarla suçlular yer değiştirsin—gardiyanlar kapatılsın hapishanelere—mahpuslara verilsin anahtarlar;
Doğuma ve ölüme güvenmeyenler önderlik etsin geri kalanlara.

Zamanı Düşünmek

1

Zamanı düşünmek—bütün o geçmişe bakışı,
Bugünü düşünmek ve bundan sonra sürecek çağları.

Varlığının devam etmeyeceğini mi sanıyorsun?
Ürkütüyor mu seni topraktaki bu böcekler?
Korkuyor musun gelecek senin için bir hiç olacak diye?

Bugün bir hiç mi? hiç mi başlangıcı olmayan geçmiş?
Gelecek bir hiçse onlar da kesinlikle bir hiçtir.

Güneşin doğudan yükseldiğini—erkeklerin ve kadınların değişken, gerçek, canlı olduğunu—her şeyin canlı olduğunu düşünmek,
Seninle benim görmediğimizi, hissetmediğimizi, düşünmediğimizi veya üzerimize düşeni üstlenmediğimizi düşünmek,
Şimdi burada olduğumuzu ve üzerimize düşeni yaptığımızı düşünmek.

2

Bir gün, bir dakika, bir saniye geçmiyor ki bir doğum[51] olmasın,
Bir gün, bir dakika, bir saniye geçmiyor ki bir ölüm olmasın.

Sıkıcı geceler geçer, sıkıcı günler de geçer,
Yatakta bu kadar fazla yatmanın ağrısı geçiyor,

51 Whitman özgün metinde Fransızca "accouchement" sözcüğünü kullanmıştır.

Doktor uzun süre erteledikten sonra bir yanıt bulmak için
sessiz ve korkutucu bir bakış atıyor,
Çocuklar aceleyle ve ağlayarak geliyor, erkek ve kız
kardeşler çağrılıyor,
İlaçlar kullanılmadan rafta duruyor, (nicedir kâfur kokusu
sinmiş odalara,)
Yaşayanların sadık elleri bırakmıyor ölmekte olanın elini,
Seğiren dudaklar ölmekte olanın alnına hafifçe
dokunduruluyor,
Nefes duruyor, kalbin atışı duruyor,
Ölü boylu boyunca yatıyor yatakta ve yaşayanlar bakıp
duruyorlar ona,
Elle tutulabilir bir şeydir o tıpkı yaşayanlar gibi.

Yaşayanlar gören gözleriyle ölüye bakıyorlar,
Ama görmeyen gözlerle oyalanıyor bir başka yaşayan ve
merakla ölüye bakıyor.

3

Ölüm düşüncesinin maddenin düşüncesiyle birleştiğini
düşünmek,
Bütün bu şehir ve kır harikalarını ve başkalarının onlara
büyük ilgi duyduğunu, bizim hiç de ilgi duymadığımızı
düşünmek.

Evlerimizi inşa etmeye ne kadar hevesli olduğumuzu
düşünmek,
Başkalarının ne kadar hevesli olacağını, bizim gayet
kayıtsız kaldığımızı.

(Kendisine birkaç yıl veya en fazla yetmiş ya da seksen yıl
işe yarayacak ev inşa eden birini görüyorum,

Ona bundan daha uzun süre işe yarayacak ev inşa eden birini görüyorum.)

Ağır ağır ilerleyen siyah çizgiler bütün yeryüzüne yayılır—asla sona ermezler—cenaze alaylarıdır onlar,
Bir zamanlar Başkan olan gömüldü, şimdi Başkan olan da elbette gömülecek.

4

Hoyrat kaderi anımsatan bir şey,
İşçilerin hayat ve ölümüne dair yaygın bir örnek,
Her biri türüne göre.

Vapur iskelesine vuran soğuk dalgalar, nehirdeki buz kırıntıları ve buz, sokaklarda yarı donmuş çamur,
Yukarıda cesareti kırılmış bir gökyüzü, aralık ayının kısa son gündüzü,
Cenaze arabası ve yolcu arabaları, Broadwayli yaşlı bir araba sürücüsünün cenaze töreni, cenaze alayındakiler çoğunlukla sürücü.

Düzenli bir tırısla gidiliyor mezarlığa, usulüne uygun olarak çalıyor ölüm çanı,
Kapıdan geçildi, yeni kazılmış mezarın başında duruldu, yaşayanlar iniyor, cenaze arabası açılıyor,
Tabut çıkarılıyor, aşağıya indiriliyor, yerleştiriliyor, tabutun üstüne kırbaç konuyor, küreklerle toprak atılıyor,
Üstteki tümsek düzleştirildi küreklerle—sessizlik,
Bir dakika—kimse kımıldamaz veya konuşmaz—bitti,
Doğru dürüst gömüldü işte—daha ne olsun?

İyi bir adamdı, ağzına geleni söylerdi, çabuk öfkelenirdi, görünüşü kötü değildi,

Arkadaşı için hayatını vermeye hep hazırdı, kadınlara düşkündü, kumar oynar, iştahla yer, iştahla içerdi,
Al yanaklıydı, sonlara doğru keyfi kaçtı, hastalandı, bağışlarla yardım edildi,
Öldü, kırk bir yaşında—bu da onun cenaze töreniydi.

Uzatılan başparmak, kalkan işaret parmağı, rüzgârlık, pelerin, eldivenler, kayış, yağmurluk, özenle seçilmiş kırbaç,
Patron, gözcü, değnekçi, seyis, senin sırtından aylaklık edenler, sırtından aylaklık ettiklerin, sefer, öndeki adam ve arkadaki adam,
İyi günün işi, kötü günün işi, cins hayvan, kötü cins hayvan, ilk çıkış, son çıkış, gece yarısı yatmak,
Bunların diğer sürücüler için öyle çok, öyle şuracıkta olduğu düşünülürse, o hiç ilgilenmiyor bunlarla orada.

5

Piyasanın, hükümetin, işçi ücretlerinin, ne önemi var bunların diye günlerimiz, gecelerimiz boyunca düşünmek,
Başka işçiler için bunların pekâlâ önemli olduğunu düşünmek, ama çok az önemli olduğunu veya hiç önemi olmadığını bizim için.

Kaba ve ince, günah dediğin ve iyilik dediğin şeylerin, ne kadar büyük bir farkı olduğunu düşünmek,
Farkın başka şeyler için de sürüp gideceğini düşünmek, oysa ne kadar uzağındayız farkın.

Ne kadar çok haz olduğunu düşünmek,
Şehrin tadını çıkarıyor musun? veya işinle mi meşgulsün? adaylığını koymak ve seçilmeyi tasarlamakla mı? ya da karın ve ailenle mi?

Veya annen ve kız kardeşlerinle mi? ya da kadına yakışan ev işleriyle mi? ya da harika annelik yükümlülükleriyle mi?
Akar bunlar da başkalarına doğru, sen ve ben akarız ileriye,
Ama sen ve ben onlarla daha az ilgileneceğiz zamanı gelince.

Çiftliğine, kazancına, ürününe—kendini ne kadar kaptırdığını düşünmek,
İleride de çiftlikler, kazançlar, ürünler olacağını düşünmek, ama bunun ne faydası var sana?

6

Ne olacaksa güzel olacak, zira olan güzeldir,
İlgi duymak güzeldir ve ilgi duymamak da güzeldir.

Aile eğlenceleri, gündelik ev işleri veya ticaret, evler inşa etmek hülya değildir, ağırlığı, biçimi, bir yeri vardır onların,
Çiftlikler, kazançlar, ürünler, pazarlar, ücretler, hükümet, bunların hiçbiri hülya değildir,
Bir kuruntu değildir günahla iyilik arasındaki fark,
Bir yankı değildir yeryüzü, insan ve hayatı ve hayatındaki her şey üzerine iyi düşünülmüştür.

Rüzgârlara savrulmuş değilsin, kesinlikle ve güvenle toparlıyorsun kendi kendini,
Kendini! kendini! kendini sonsuza kadar!

7

Maksat sana ananla babandan doğduğunu bildirmek değil, kim olduğunu söylemek sana,

Kararsız kalmamalısın, tam tersine kararlı olmalısın,
Uzun zamandır hazırlanan biçimsiz bir şey geldi ve sende biçimlendi,
Ne gelirse gelsin, ne giderse gitsin güvendesin bundan böyle.

Eğrilmiş iplikler bir araya geldi, atkılar çözgülerden geçiyor, bir düzeni var desenin.

Her bir hazırlığın bir gerekçesi var,
Orkestra çalgılarını yeterince akort etti, şefin batonu işareti verdi.

Gelen konuk uzun zaman beklemişti, artık yerleşti odasına,
O güzel ve mutlu biri, bakmanın, birlikte olmanın yeterli olduğu insanlardan biri.

Geçmişin yasasından kaçılamaz,
Şimdinin ve geleceğin yasasından kaçılamaz,
Yaşayanların yasasından kaçılamaz, sonsuzdur o,
Yükselişin ve dönüşümün yasasından kaçılamaz,
Kahramanların ve iyilik yapanların yasasından kaçılamaz,
Ayyaşların, muhbirlerin, alçakların yasasından hiç kaçılamaz.

8

Ağır ağır ilerleyen siyah çizgiler durmaksızın yeryüzünün üzerinden geçer,
Kuzeyli taşınıp götürülüyor, Güneyli taşınıp götürülüyor, Atlantik kıyısındakiler de, Pasifik kıyısındakiler de,
Ve ikisinin arasındakiler, Mississippi topraklarının tümündekiler ve dünyanın her yerindekiler de.

Onlar giderken her şey yolunda büyük ustalar ve kozmos için, kahramanlar ve iyilik yapanlar için her şey yolunda,
Ünlü liderler, mucitler, zengin mal sahipleri, dindarlar ve seçkinler içinde de her şey yolunda olabilir,
Ama bundan daha fazlası var, her şeyin tam bir açıklaması var.

Bir önemi yok bitmez tükenmez cahil ve kötü kalabalıkların,
Afrika ve Asya barbarlarının bir önemi yok,
Durmadan birbirini takip eden sığ insanların bir önemi yok giderlerken.

Bütün bunlar sayesinde,
Rüyamda gördüm çok da değişmeyeceğimizi ve yasamızın değişmediğini,
Rüyamda gördüm kahramanların ve iyilik yapanların şimdiki ve geçmiş yasalara tabi olacağını,
Ve katillerin, ayyaşların, yalancıların şimdiki ve geçmiş yasalara tabi olacağını,
Çünkü rüyamda gördüm şimdi tabi oldukları yasanın yeterli olduğunu.

Ve rüyamda gördüm bilinen geçici hayatın amacının ve özünün,
Bilinmeyen baki hayat için bir kimliği biçimlendirmek ve belirlemek olduğunu.

Ya her şey gübrenin külleri olup çıkarsa,
Eğer kurtçuklar ve sıçanlar sonumuzu getirirse, o zaman Eyvah! çünkü aldatıldık demektir,
O zaman ölüme sahiden şüpheyle yaklaşmak gerekir.

Ölümden şüphe mi ediyorsun? ölümden şüphe etsem şimdi ölürdüm,
Sence güle oynaya ve en güzel giysilerimle yürüyebilir miyim yok oluşa?

Yürüyorum güle oynaya ve en güzel giysilerimle,
Anlatamam nereye gittiğimi, ama iyi olduğunu biliyorum,
Bütün evren iyi olduğunu gösteriyor,
Geçmiş ve gelecek iyi olduğunu gösteriyor.

Hayvanlar ne kadar güzel, ne kadar mükemmel!
Yeryüzü ve üstündeki en ufacık şey ne kadar mükemmel!
İyi denen şey ne kadar mükemmel, kötü denen de bir o kadar mükemmel,
Bitkiler ve madenlerin hepsi mükemmel, ölçülemeyen sıvılar da mükemmel,
Yavaşça ve kesinlikle bunun üzerinden geçtiler, yavaşça ve kesinlikle geçiyorlar hâlâ.

9

Yemin ederim, istisnasız her şeyin bence sonsuz bir ruhu var!
Toprağa kök salmış ağaçların da! denizdeki otların da! hayvanların da!

Yemin ederim, bence ölümsüzlükten başka bir şey yok!
Onun için bu hassas düzen, bu belirsiz süzülüş onun için, bu uyum da!
Bütün hazırlıklar onun için—kimlik de—hayat ve maddeler de topyekûn onun için!

Walt Whitman (1819-1892): Amerikan şiir geleneğinin önde gelen, kurucu şairlerinden Walt Whitman sokağın, kalabalıkların ve onları oluşturan bireylerin sözcüsüdür. Amerika'da demokrasi, ulus olma, beden ve cinsellik kavramlarını şiire taşıyan Whitman ilk modernist şairlerdendir. Çimen Yaprakları*'nın ilk baskısı 1855 yılında yapıldı, bir önsöz ve 12 başlıksız şiirden ibaretti. Whitman yaşamı boyunca yazdığı şiirleri kitabına ekleyerek defalarca yeni baskılarını hazırladı. Son günlerini yine* Çimen Yaprakları*'nın son baskısını düzenleyerek geçirdi. Ölüm döşeği edisyonu olarak adlandırılan bu baskıda şairin "Yolculuğun Sonundan Geriye Doğru Bir Bakış" adlı yazısıyla birlikte kitap 438 sayfaydı ve 400 civarında şiirden oluşuyordu.* Çimen Yaprakları*'nı oluşturan bütün şiirler Hasan Âli Yücel Klasikler Dizisi'nde yayımlanırken dört ciltte toplandı. Elinizdeki kitap bu ciltlerin üçüncüsüdür.*

Fahri Öz (1969): Antalya'da doğdu. DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'ndan mezun oldu. Çeşitli üniversitelerde okutman ve öğretim üyesi olarak çalıştı. Şu sırada çevirmenlik yapıyor. Çevirdiği eserler arasında Christina Rossetti'den Cin Pazarı, *Jack London'dan* Midas'ın Müridleri, *Saki'den* Kaderin Tazıları, *William S. Burroughs'tan* İçerideki Kedi *ve* Arabölge, *Bob Dylan'dan* Şiirler *ve Eliot Weinberger'den* Temel Şeyler *yer alıyor.*

THG
0349092
VAV

9 786254 295546